

Societatea Națională de Gaze
Naturale “**ROMGAZ**” SA

Raportul administratorilor

2013

Această pagină a fost lăsată goală în mod intenționat.

CUPRINS

I.	ROMGAZ 2013 pe scurt	5
1.1.	Performante	5
1.2.	Evenimente importante	10
II.	Prezentarea societății	12
2.1.	Date de identificare	12
2.2.	Organizarea societății	13
2.3.	Misiunea, viziunea și valorile societății	14
2.4.	Obiective strategice	15
III.	Analiza activității societății	16
3.1.	Activitățile desfășurate în cadrul societății	16
3.2.	Scurt istoric	27
3.3.	Fuziuni și reorganizări ale societății, achiziții și înstrăinări de active	28
3.4.	Evaluarea activității societății	29
3.4.1.	<i>Evaluare generală</i>	29
3.4.2.	<i>Activitatea de aprovizionare tehnico-materială</i>	38
3.4.3.	<i>Activitatea de vânzare</i>	40
3.4.4.	<i>Resursele umane</i>	51
3.4.5.	<i>Aspecte privind mediul înconjurător</i>	54
3.4.6.	<i>Managementul riscului și controlul intern</i>	56
IV.	Activele corporale ale societății	58
4.1.	Principalele capacități de producție	58
4.2.	Activitatea investitională	69
V.	Piata valorilor mobiliare	73
VI.	Conducerea societății	78

6.1.	Conducerea administrativă	78
6.2.	Conducerea executivă	80
VII.	Situatia financiar-contabilă	82
7.1.	Situatia pozitiei financiare	82
7.2.	Situatia rezultatului global	85
7.3.	Situatia fluxurilor de trezorerie	89
VIII.	Guvernanta corporativă	91

I. ROMGAZ 2013 PE SCURT

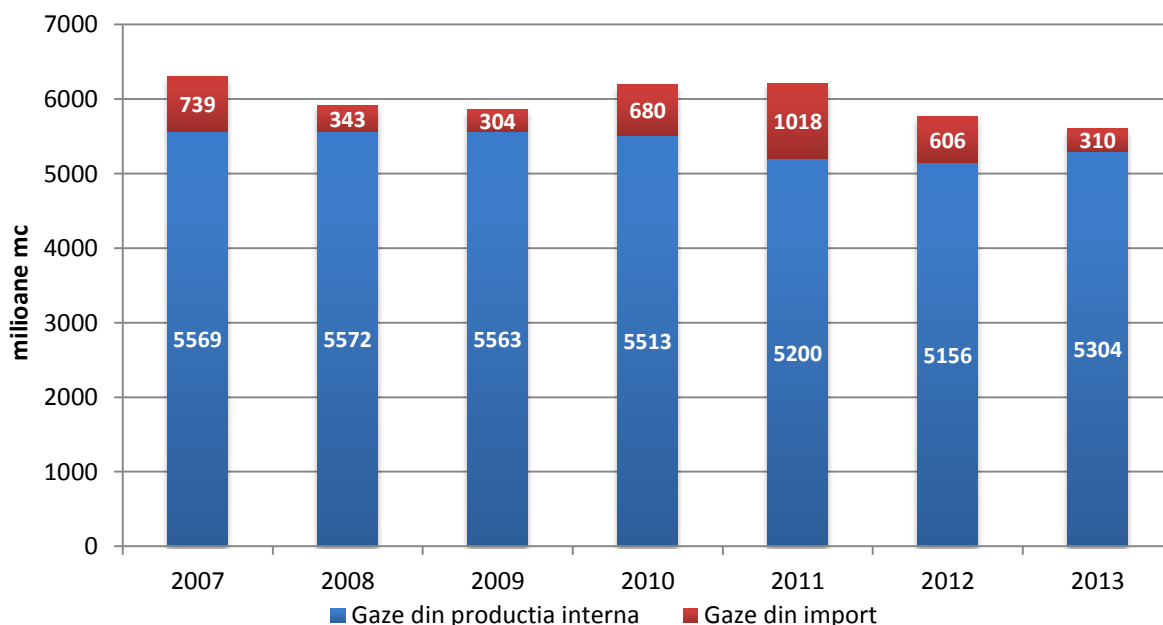
1.1. Performante

Rezultate operationale (milioane mc):

	2011	2012	2013
Gaz metan extras, din care:	5.640,9	5.663,3	5.650,8
*gaze proprii	5.465,0	5.474,2	5.467,8
*Schlumberger (100%)	175,9	189,1	183,0
Gaz metan intern livrat (inclusiv 50% Schlumberger), din care:	5.199,9	5.156,0	5.303,5*)
*gaze achizitionate de la terti	7,6	8,5	13,3
Gaz metan intern livrat (fără asocieri)	5.120,0	5.061,5	5.212,0*)
Servicii de extractie gaze din depozite	2.079,6	1.892,7	2.017,9
Servicii de injectie gaze în depozite	2.118,1	2.158,0	1.993,1
Gaze din import livrate	1.018,3	605,8	309,5

*) – inclusiv gazele consumate la CTE Iernut

Romgaz este cel mai mare furnizor de gaze din România, evoluția cantităților de gaze naturale livrate în perioada 2007-2013 este prezentată în figura de mai jos:

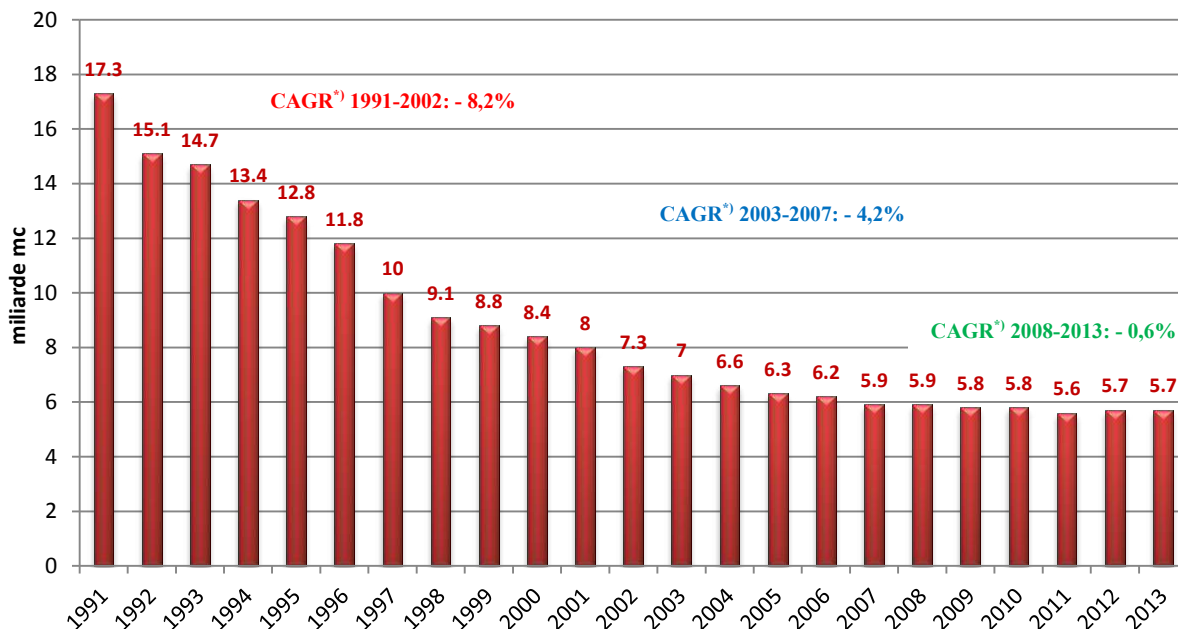

Deși majoritatea zăcămintelor sunt mature, fiind în exploatare de peste 30 de ani, iar cantitățile de gaze produse au scăzut semnificativ, în ultimii ani rata declinului producției a fost stabilizată în jurul cifrei de 1% ca efect al unui mix de măsuri luate de societate, dintre care amintim:

- ↳ stații de comprimare gaze;

- ↳ reabilitarea/îmbunătățirea producției, date seismică 3D, modelarea statică și dinamică a zăcămintelor;
- ↳ punerea în producție a noilor descoperiri.

Evoluția producției de gaze naturale în perioada 1991-2013 este prezentată în figura de mai jos:

*) – CAGR (Compound Annual Growth Rate) = rate anuală compusă de creștere

Rezultate financiare:

milioane lei

Nr. crt.	Indicator	2012	2013	Indici (2013/2012)
0	1	2	3	4=3/2x100
1	Venituri – total, din care:	4.517,2	4.846,4	107,29%
2	*venituri din exploatare	4.358,0	4.713,2	108,15%
3	*venituri financiare	159,2	133,2	83,67%
4	Cifra de afaceri brută	3.837,9	3.894,3	101,47%
5	Cheltuieli – total, din care:	3.121,6	3.545,7	113,59%
6	*cheltuieli de exploatare	3.071,3	3.516,5	114,50%
7	*cheltuieli financiare	50,2	29,2	58,17%
8	Profit brut	1.395,6	1.300,6	93,19%
9	Impozit pe profit	276,5	305,1	110,34%
10	Profit net	1.119,2	995,6	88,96%
11	EBITDA	1.854,0	1.959,8	105,71%
12	Profit net per acțiune-EPS (lei)	29,22	2,58 ¹	88,30% ²
13	Rata rentabilității comerciale (Profit brut/Cifra de afaceri)	36,33%	33,40%	91,85%

¹ - în exercitiul financiar 2013 a avut loc majorarea capitalului și splitarea valorii nominale a acțiunilor de la 10 lei/acțiune la 1 leu/acțiune

² - comparatie s-a efectuat ținând seama de splitarea valorii nominale a acțiunilor

Investitiile joacă un rol deosebit în mentinerea declinului productiei, atât prin descoperirea de noi rezerve cât și prin îmbunătățirea gradului de recuperare actual, prin reabilitarea, dezvoltarea și modernizarea facilităților existente.

Pentru anul 2013 Romgaz și-a programat investiții în valoare de *900 milioane lei* și a realizat *848 milioane lei*, cu cca.63% respectiv 329 milioane lei mai mult decât investițiile realizate în anul 2012. Finantarea investițiilor s-a făcut exclusiv din surse proprii ale societății.

Valoarea mijloacelor fixe puse în funcțiune în cursul anului 2013 a fost de *384 milioane lei*.

Societatea a realizat în perioada 2011-2013 investiții în valoare de **cca.2 miliarde lei**, astfel:

Anul	2011	2012	2013	Total
Valoare (mii lei)	609.241	519.053	848.247	1.976.541

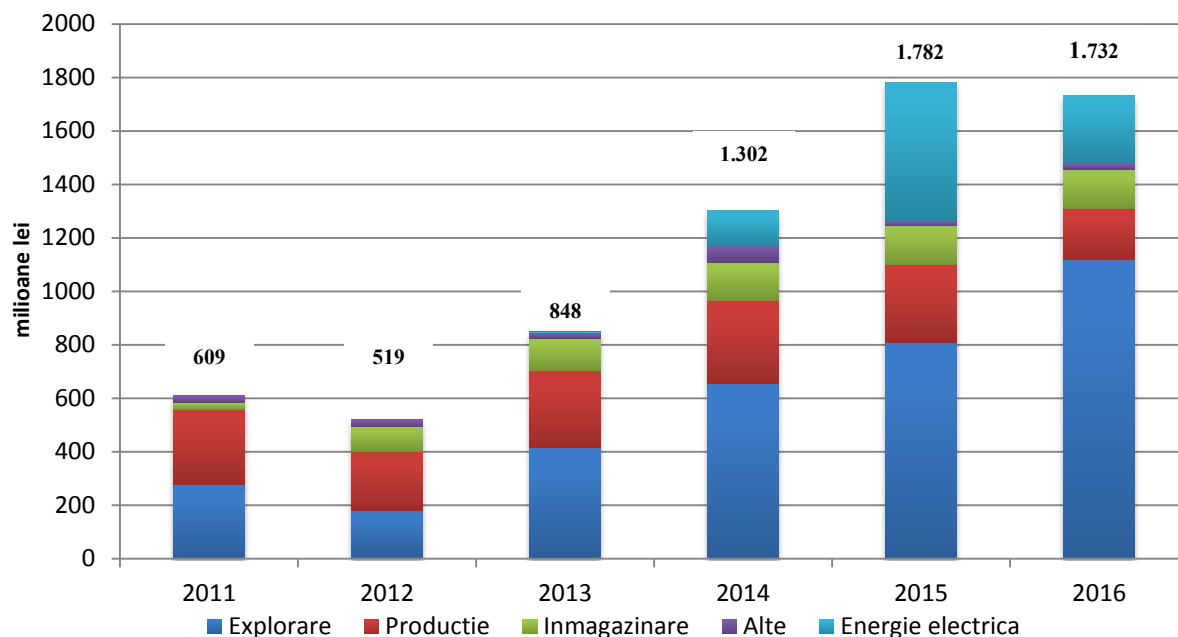
Investitiile realizate comparativ cu cele programate, pe principalele capitole, sunt reprezentate în tabelul de mai jos:

mii lei

CAPITOL INVESTITII	Program 2013	Realizat 2013	%
1	2	3	4=3/2x100
I. Lucrari de explorare geologice pentru descoperirea de noi rezerve de gaz metan	413.180	419.829	101,61
II. Lucrări de foraj exploatare, punere în producție sonde, infrastructura și utilități	137.112	82.484	60,16
III. Sustinerea capacității de înmagazinare subterană a gazelor	82.910	84.639	102,09
IV. Lucrări de protecția mediului înconjurător	7.862	6.054	77,00
V. Retehnologizarea și modernizarea instalațiilor și echipamentelor din dotare	159.569	208.223	130,49
VI. Dotări și utilaje independente	63.777	37.509	58,81
VII. Cheltuieli pentru studii și proiecte	35.590	9.509	26,72
TOTAL	900.000	848.247	94,25

Romgaz și-a propus realizarea unui program de investiții ambicios în perioada următoare:

Vânzarea la finele anului 2013 a unui pachet de 15% din actiunile societății, actiuni detinute de către Ministerul Economiei si listarea actiunilor societății pe piata reglementată administrată de Bursa de Valori Bucuresti si, concomitent, prin GDR-uri (certIFICATE globale de depozit) pe piata reglementată administrată de Bursa de Valori din Londra a fost un real succes.

Încrederea cu care a fost răsplătită societatea de către investitori demonstrează aprecierea performantelor obtinute si, în acelasi timp, ne obligă la rândul nostru la obtinerea de noi si noi performante care să satisfacă atât asteptările actionarilor (“shareholders”) cât si ale celorlalte părți interesate (“stakeholders”)-clienti, furnizori, autoritățile si institutiile statului, mass-media etc.

Câteva dintre caracteristicile IPO-ului:

- ✘ cea mai mare ofertă publică inițială realizată si prima privatizare a unei societăți din România, care include o componentă de GDR, ce vor fi tranzactionate în cadrul Bursei de la Londra;
- ✘ 57.813.360 – numărul de actiuni existente ale companiei, detinute de Ministerul Economiei, scoase la vânzare sub formă de actiuni si GDR;
- ✘ 30 lei/actiune – pretul de vânzare al actiunilor, stabilit în cadrul procesului de subscriere, pret care se situează la limita superioară a intervalului de subscriere care a fost de 25-32 lei/actiune;
- ✘ 9,25 USD/GDR – pretul de vânzare a GDR-urilor, fiecărui GDR corespunzându-i o actiune;
- ✘ dimensiunea totală a ofertei a fost de 1,7 miliarde de lei (534 milioane de dolari);
- ✘ pretul ofertei implică o capitalizare de piată a companiei de 11,6 miliarde de lei (3,6 miliarde de USD);
- ✘ 40% din actiuni si GDR-uri au fost vândute institutiilor si publicului din România si 60 % investitorilor institutiionali din afara României;
- ✘ ca urmare a gradului mare de suprasubscriere de către investitorii de retail - cererea acestora acoperind de peste două ori întregul pachet vândut de stat si de peste 15 ori

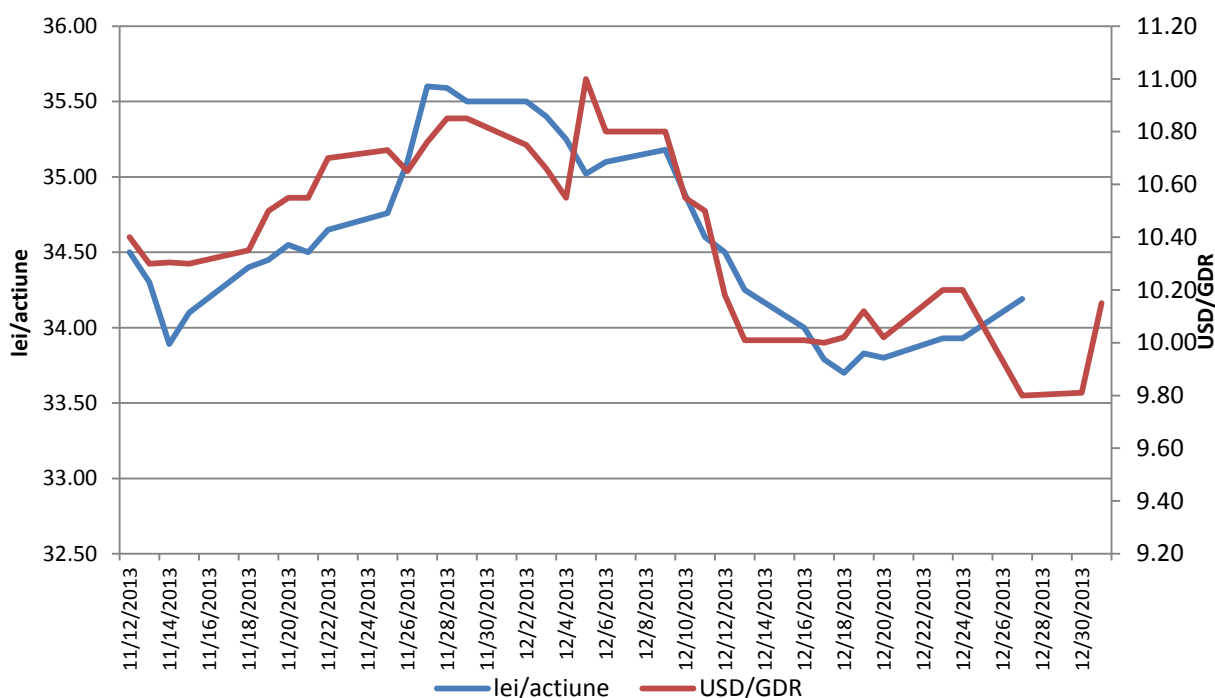

segmentul care le era alocat initial, transa destinată investitorilor mici a fost majorată de la 15% la 20% din totalul ofertei.

Începând cu data de 12 noiembrie 2013, acțiunile societății sunt tranzacționate pe piața reglementată administrată de BVB, sub simbolul “**SNG**”, iar GDR-urile pe piața reglementată administrată de LSE (London Stock Exchange), sub simbolul “**SNGR**”.

La sfârșitul primei zile de tranzacționare, acțiunile Romgaz erau cotate la 34,5 lei, cu 15% peste pretul la care au cumpărat investitorii instituționali iar pretul de închidere a GDR-urilor a fost de 10,4 USD, cu 13,66% mai mare decât pretul de subscriere.

Evoluțiile cotatiilor acțiunilor Romgaz și a GDR-urilor de la listare și până la 31 decembrie 2013 este prezentată în figura de mai jos:

Notă: În data de 30 decembrie 2013 acțiunile Romgaz au fost suspendate de la tranzacționare datorită organizării ședinței AGA.

1.2. Evenimente importante

1 februarie 2013

Romgaz a preluat Centrala Termoelectrică Iernut (CTE Iernut) de la SC “Electrocentrale Bucuresti” SA – Sucursala Electrocentrale Mures, împreună cu elementele aflate în strânsă interdependentă cu aceasta: salariați, contracte, active circulante. Transferul dreptului de proprietate asupra CTE Iernut se realizează în scopul stingerii datoriei pe care SC “Electrocentrale Bucuresti” SA o avea față de Romgaz.

1 februarie 2013

A intrat în vigoare *Ordonanta Guvernului nr.7 din 23 ianuarie 2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obtinute ca urmare a dereglementării preturilor din sectorul gazelor naturale*. În baza acestei ordonante, operatorii economici care desfășoară activități de extracție, cât și activități de vânzare a gazelor naturale extrase din România, sunt obligați la calcularea, declararea și plata unui impozit de 60% din veniturile suplimentare obtinute ca urmare a dereglementării preturilor din sectorul gazelor naturale, din care se deduc redeventele aferente acestor venituri, precum și investițiile în segmentul upstream în limita a 30% din veniturile suplimentare.

26 aprilie 2013

ANRE a emis *Ordinul nr.26/2013 privind stabilirea tarifului reglementat pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale de SC ROMGAZ-SA Medias*, prin care au fost aprobate venitul reglementat aferent primului an din cadrul celei de a treia perioadă de reglementare (aprilie 2012-martie 2013), venitul reglementat aferent celui de-al doilea an din cadrul perioadei de reglementare (aprilie 2013-martie 2014) și tarifele reglementate ce vor fi aplicate în perioada aprilie 2013-martie 2014.

Situația comparativă a tarifelor de înmagazinare este prezentată în tabelul de mai jos:

<i>Componenta de tarif</i>	<i>U.M.</i>	<i>Valoare 1*)</i>	<i>Valoare 2**)</i>
Componentă volumetrică pentru injectia gazelor naturale	lei/MWh	2,76	2,37
Componenta fixă pentru rezervarea capacității	lei/MWh/ciclu complet de înmagazinare	5,65	13,12
Componentă volumetrică pentru extractia gazelor naturale	lei/MWh	2,76	1,80

*) – tarife practicate până la data de 31 martie 2013, în baza Ordinului ANRE nr.63/2009;

***) – tarife practicate începând cu 1 aprilie 2013, aprobate prin Ordinul ANRE nr.26/2013.

29 aprilie 2013

Adunarea Generală a Acționarilor a numit, în baza votului cumulativ, în conformitate cu cerințele legale aplicabile, membrii Consiliului de Administrație, după cum urmează:

- ↪ Aurora Negruț;
- ↪ Eugen Dragoș Doros;
- ↪ Virgil Marius Metea;
- ↪ Eufemia Mușat; și
- ↪ Constantin-Adrian Volintiru.

12 iunie 2013

Consiliul de Administratie l-a numit pe domnul Virgil Marius Metea în functia de Director General si i-a delegat anumite atributii si puteri de reprezentare.

26 iulie 2013

Adunarea Generală a Actionarilor aprobă forma Contractului de administratie ce va fi încheiat cu membrii Consiliului de Administratie.

25 septembrie 2013

Adunarea Generală a Actionarilor aprobă Planul de administrare al societății pe perioada 2013-2017, prezentat si elaborat de către Consiliul de Administratie.

22-31 octombrie 2013

Derularea procesului de subscriere în cadrul ofertei publice initiale secundare de vânzare a unui pachet de 15% din actiunile detinute de către Ministerul Economiei.

12 noiembrie 2013

Actiunile societății au fost listate pentru prima dată, în paralel, atât pe piata reglementată administrată de Bursa de Valori Bucuresti cât si pe piata reglementată administrată de Bursa de Valori din Londra, prin GDR-uri (certificate globale de depozit).

30 decembrie 2013

Adunarea Generală a Actionarilor a numit, în baza votului cumulativ, în conformitate cu cerintele legale aplicabile, un nou Consiliu de Administratie format din:

✎ *administratori reconfirmati:*

- ↳ Aurora Negruț;
- ↳ Virgil Marius Metea;
- ↳ Constantin Adrian Volintiru; si
- ↳ Eugen Dragoș Doroș;

✎ *administratori nou numiti:*

- ↳ Ecaterina Popescu;
- ↳ Petrus Antonius Maria Jansen; si
- ↳ Davis Harris Klingensmith.

II. PREZENTAREA SOCIETATII

2.1. Date de identificare

Denumire: Societatea Natională de Gaze Naturale "ROMGAZ" SA

Obiect principal de activitate: extractia si înmagazinarea gazelor naturale

Sediul social: Medias, Piata Constantin I. Motas, nr.4, cod 551130, judetul Sibiu

Cod unic de înregistrare: 14056826

Număr de înregistrare la Oficiul Registrului Comertului: J32/392/2001

Cod de înregistrare fiscală: RO14056826

Forma juridică de constituire: societate comercială pe actiuni

Valoarea capitalului social subscris si vărsat: 385.422.400 lei

Număr de actiuni: 385.422.400 având fiecare o valoare nominală de 1 leu

Piata reglementată pe care se tranzactionează actiunile societății: Bursa de Valori Bucuresti (actiuni) si Bursa de Valori din Londra (GDR-uri)

Telefon: 0040 269 201020

Fax: 0040 269 846901

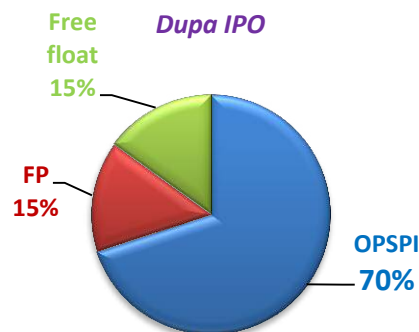
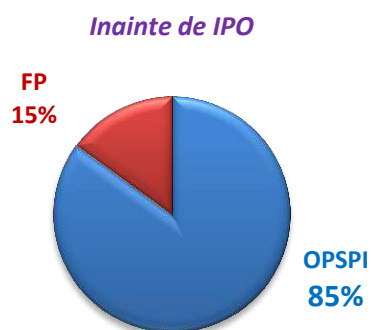
Web: www.romgaz.ro

E-mail: secretariat@romgaz.ro

Conturi bancare deschise la: Banca Comercială Română, Banca Română de Dezvoltare-Groupe Societe Generale, MKB Nextebank, Banca Transilvania, RBS (The Royal Bank of Scotland).

Structura actionariatului

	Înainte de IPO		După IPO	
	Număr actiuni	%	Număr actiuni	%
Statul român prin Ministerul Economiei ³	327.636.440	85,0071	269.823.080	70,0071
SC "Fondul Proprietatea" SA	57.785.960	14,9929	57.785.960	14,9929
Free float			57.813.360	15,0000
Total	385.422.400	100,0000	385.422.400	100,0000

³ Ministerul Economiei prin Departamentul pentru Energie

2.2. Organizarea societății

Organizarea structurală a Romgaz este evidențiată în documentele organizatorice din cadrul acesteia. Organigrama arată modul în care este structurată conducerea, în cazul Romgaz aceasta fiind piramidală, specifică unei structuri organizatorice de tip ierarhic-funcțional.

Structura organizatorică a societății are un număr de 6 niveluri ierarhice, și anume:

- ↳ Adunarea Generală a Actionarilor
- ↳ Consiliul de Administrație
- ↳ Directorul General
- ↳ Directorii Generali Adjuncti
- ↳ Sefii compartimentelor funcționale și operationale din subordinea Directorului General și al Directorilor Generali Adjuncti
- ↳ Personalul de execuție.

Oamenii cheie în structura și funcționalitatea societății sunt Directorul General, Directorii Generali Adjuncti, Directorul Economic, precum și directorii de sucursale. Aceștia au în subordine șefii de compartimente (sucursale/departamente/direcții/servicii s.a.), care fac legătura între structura superioară și angajații respectivului compartiment.

Fiecare compartiment are atribuțiile sale, bine stabilite prin ROF-ul societății, iar toate aceste elemente alăturate funcționează ca un tot unitar.

Pentru personalul de execuție, sarcinile, competențele și responsabilitățile acestora sunt cuprinse în fișele fiecărui post.

Societatea are în componentă 7 sucursale, după cum urmează:

- ↳ Sucursala Medias, cu sediul în municipiul Medias, str. Gării nr.5, cod 551025, jud.Sibiu, organizată teritorial în 8 secții;
- ↳ Sucursala Tîrgu Mures, cu sediul în municipiul Tîrgu Mures, str. Salcânilor, nr.23, cod 540202, jud.Mures, organizată teritorial în 8 secții;
- ↳ Sucursala Ploiesti, cu sediul în municipiul Ploiesti, str. G.Cantacuzino nr.184, cod 100492, jud. Prahova, organizată teritorial în 2 secții și 2 ateliere;
- ↳ Sucursala de Interventii, Reparatii Capitale și Operatii Speciale la Sonde Medias (SIRCOSS), cu sediul în municipiul Medias, str. Soseaua Sibiului nr.5, cod 551009, jud.Sibiu, organizată teritorial în 3 secții și 5 ateliere;
- ↳ Sucursala de Transport Tehnologic și Mentenanța Tîrgu Mures (STTM), cu sediul în municipiul Tîrgu Mures, str. Barajului nr.6, cod 540101, jud.Mures, organizată teritorial în 3 secții și 3 ateliere;
- ↳ Sucursala de Producție Energie Electrică Iernut (SPEE), cu sediul în localitatea Iernut, str. Energeticii nr.1, cod 545100, jud.Mures;
- ↳ Sucursala Bratislava, cu sediul în Bratislava, City Business Centre V.-Karadžičova 16, cod 82108, Slovacia.

Organigrama societății este prezentată în **Anexa nr.1**.

2.3. Misiunea, viziunea si valorile societății

Societatea Națională de Gaze Naturale "ROMGAZ" SA - o societate care acceptă performanța și care este decisă să genereze performanță prin desfășurarea optimă a forțelor pentru atingerea obiectivelor stabilite.

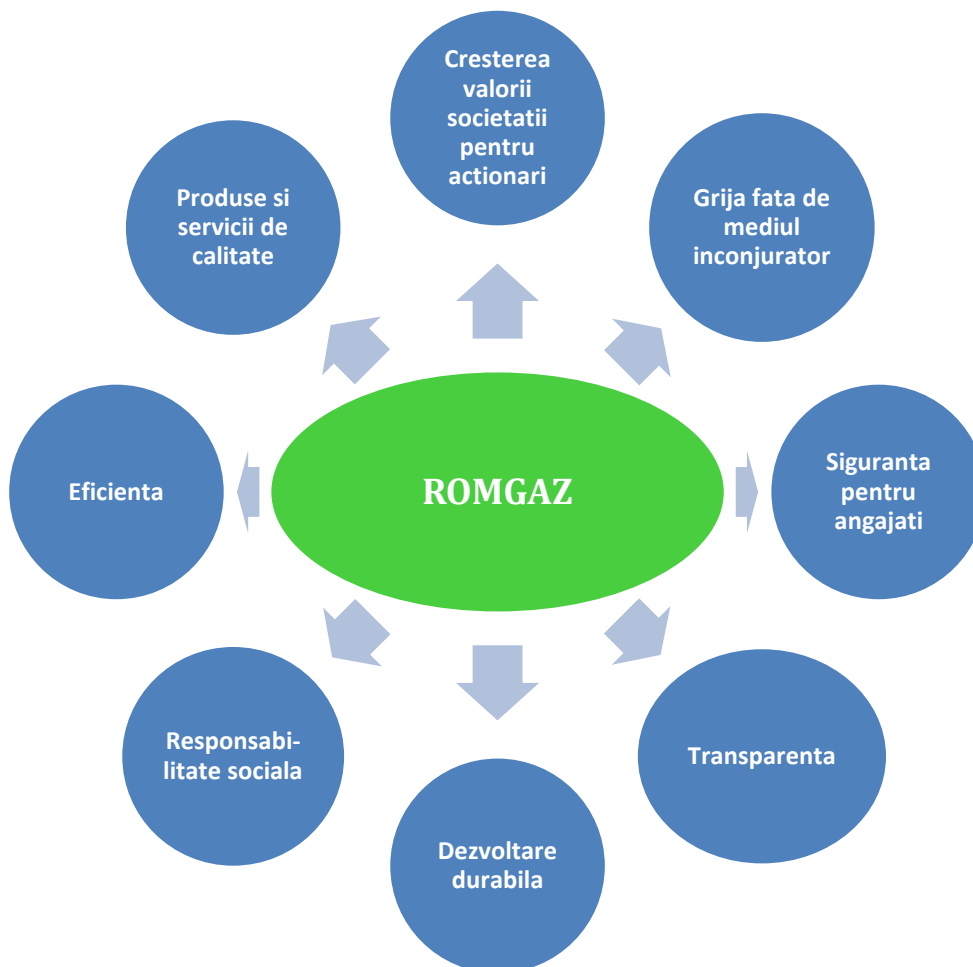
Misiunea companiei

Performanță, competitivitate și creșterea continuă a valorii ROMGAZ atât pentru noi cât și pentru acționari printr-o mai bună valorificare a potențialului uman și a activelor deținute, cu afaceri predictibile și profitabile precum și o mai bună gestionare a riscurilor.

Viziunea companiei

ROMGAZ are potențialul și ambiția de a-și consolida și dezvolta poziția de cea mai importantă companie de gaze naturale din România și de a deveni un actor principal pe piețele importante din Europa Centrală și de Est printr-o producție eficientă și competitivă și care să reziste la presiunea tot mai puternică exercitată de către companiile regionale și internaționale.

Valorile noastre

2.4. Obiective strategice

În vederea realizării scopului principal, prin utilizarea eficientă a resurselor materiale, financiare, umane și informationale, societatea și-a stabilit următoarele **obiective strategice**:

III. ANALIZA ACTIVITATII SOCIETATII

3.1. Activitățile desfășurate în cadrul societății

Activitățile desfășurate de societate sunt următoarele:

- ✎ explorare-productia de gaze naturale;
- ✎ înmagazinarea subterană a gazelor naturale;
- ✎ furnizarea de gaze naturale;
- ✎ operatii speciale si servicii la sonde;
- ✎ servicii de mentenanță si transporturi;
- ✎ productie si furnizare energie electrică;
- ✎ distributie de gaze naturale.

Explorare-productie

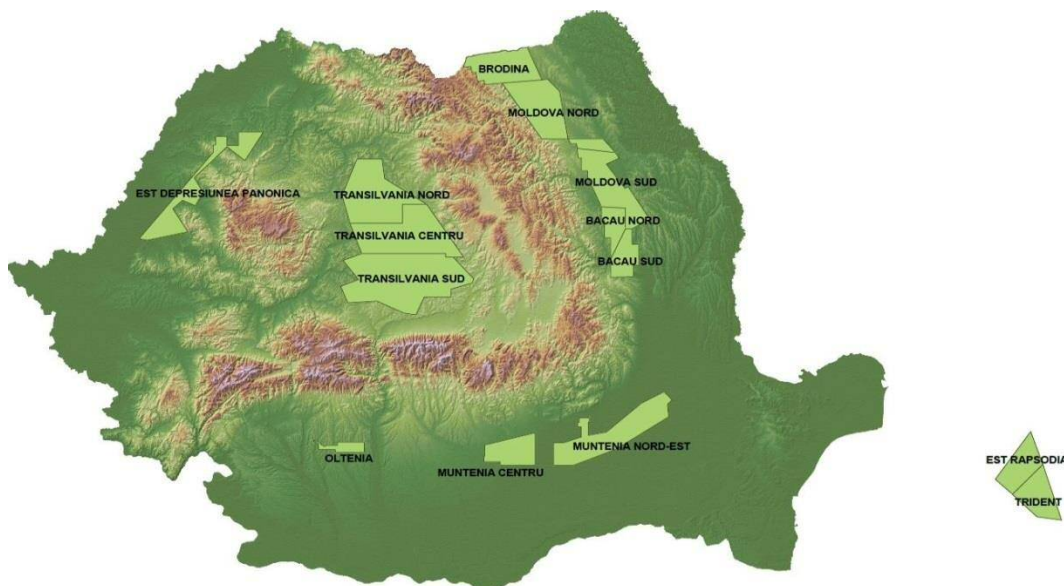
Romgaz este titular sau cotitular, în România, în acorduri petroliere după cum urmează:

- ✎ operatiuni petroliere în perimetre de explorare-dezvoltare-exploatare în cadrul a 9 perimetre titular, cu cota de participare 100% si 4 perimetre cotitular, în baza unor acordurilor de concesiune;
- ✎ 143 zăcăminte comerciale;
- ✎ 5 zăcăminte incluse în categoria celor cu productie experimentală;
- ✎ drepturi de explorare si productie în Slovacia si Polonia.

Explorare

Activitatea de explorare este susținută în 8 perimetre din Transilvania, Moldova, Muntenia, Oltenia conform Acordului de Concesiune aprobat prin HG nr.23/2000, începând din octombrie 1997. În perioada 2008-2012 au fost descoperite 15 structuri noi cu un volum de resurse geologice de 7,4 mld. Nmc gaze naturale.

În prezent se derulează a treia perioadă de extindere a fazei de explorare, cu o durată de 5 ani, conform Actului aditional nr.4 aprobat prin HG nr.968/2011.

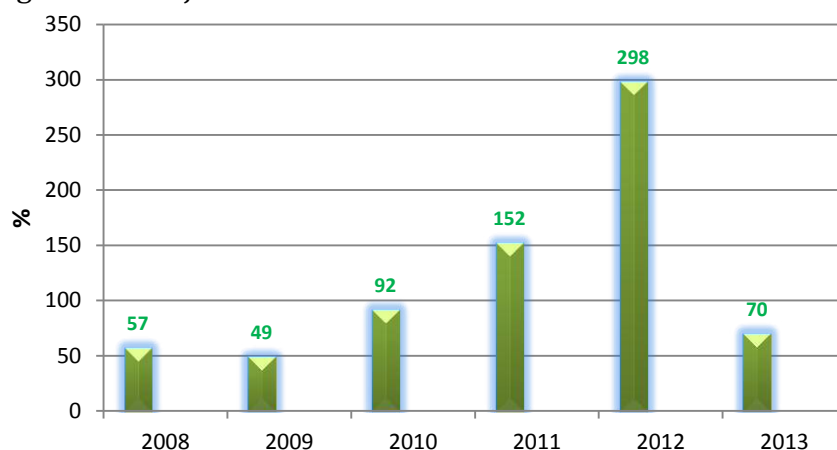
Programul minimal de lucrări asumat în urma negocierilor și devenit obligatoriu de îndeplinit până la finele perioadei (9.11.2016) cuprinde lucrări specifice de explorare cu o valoare totală de 1.770 milioane lei.

De asemenea, Romgaz desfășoară lucrări de explorare în perimetrul EVIII-8 Est Depresiunea Panonică în baza Acordului de concesiune aprobat prin HG nr.631/2011. Lucrările de explorare sunt derulate în cadrul Fazei I obligatorii de 3 ani (27.06.2011-27.06.2014) a perioadei initiale de explorare, în care programul minimal cuprinde achiziția și procesarea a 250 km seismică 2D și săparea a 3 sonde de explorare.

Lucrările de explorare sunt proiectate și programate de către Romgaz în baza conceptelor proprii folosind soft-uri specializate moderne, evaluării prospectivității arealelor geologice cu particularități specifice din cadrul perimetrelor concesionate și se desfășoară prin utilizarea metodelor specifice de explorare executate la suprafață pentru identificarea zonelor de acumulare a hidrocarburilor (prospecte), urmate de executia forajelor de explorare pentru verificarea existenței acumulărilor.

Rezultatele s-au concretizat în rata de înlocuire a rezervelor care, în anul 2012, a atins un nivel maxim de 298%.

Evoluția ratelor de înlocuire a rezervelor în perioada 2008-2013 este prezentată în figura de mai jos:

Productie

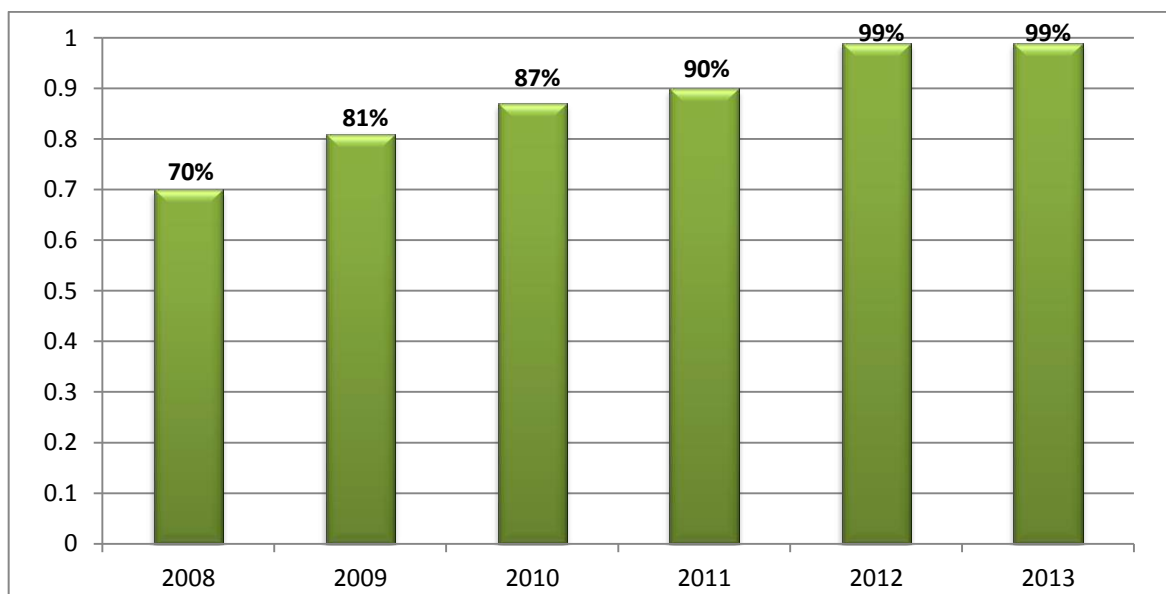

Valorificarea potentialului Romgaz a fost posibilă prin:

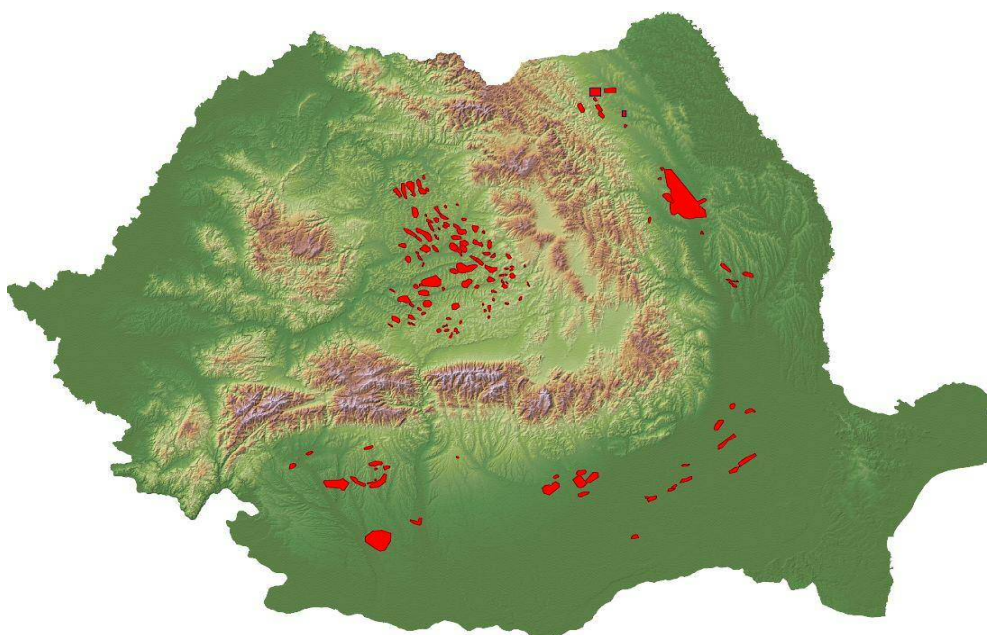
- ↳ redezvoltarea câmpurilor de gaze naturale utilizând tehnologii de modelare-simulare a zăcămintelor pentru identificarea zonelor saturate cu gaze și prin modul de completare și stimulare a sondelor;
- ↳ redimensionarea și modernizarea infrastructurii de suprafață pentru a face față noilor condiții de exploatare și reglementării în ceea ce privește siguranța în exploatare, calitatea gazelor naturale și protecția mediului;
- ↳ introducerea unui sistem de monitorizare a proceselor;
- ↳ extinderea și generalizarea procesului de reabilitare a producției pentru principalele zăcăminte;
- ↳ valorificarea experienței câștigate din asocierile încheiate pentru reabilitarea producției;
- ↳ creșterea eficienței în gestionarea cheltuielilor de operare-dezvoltare.

Restructurărilor și modernizărilor din ultimii 5 ani au condus la consolidarea activității de explorare producție și implicit a societății, prin:

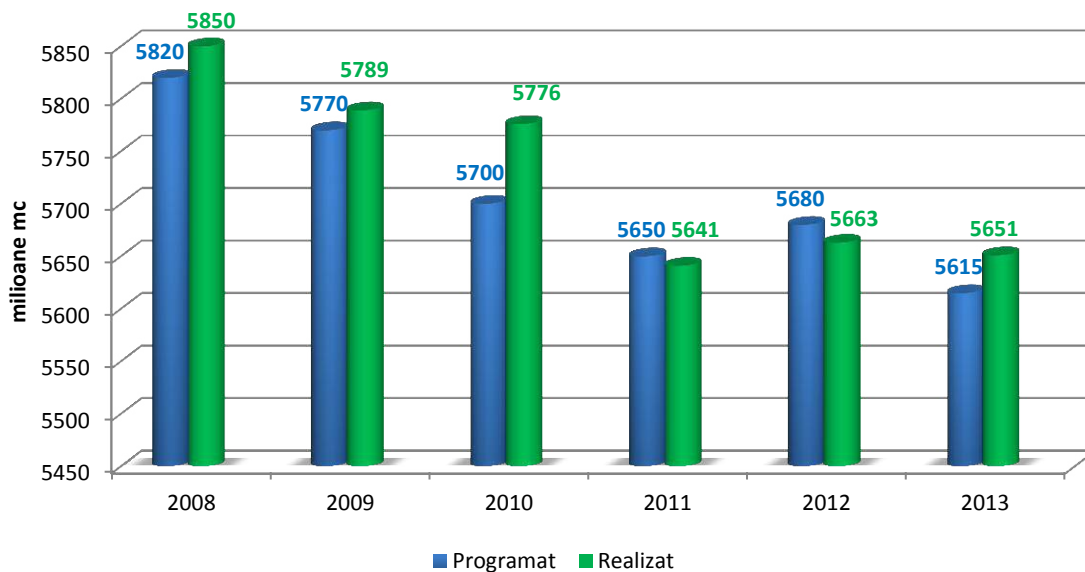
- ↪ eforturi investitoriale sustinute în modernizarea sondelor;
- ↪ achiziția de seismică 3D pentru concretizarea tintelor de explorare și dezvoltare în perimetrele Caragele-Făurei, Nades-Prod-Seleus, Deleni, Bazna, Filitelnic, Laslău (totalul profilelor seismice în perimetrele Romgaz – 1.091,35 km² seismică 2D și 1.498,331 km² seismică 3D);
- ↪ creșterea calității gazelor prin punerea în funcțiune a 71 de stații de uscare a gazelor. Ca urmare procentul gazelor uscate a crescut de la 70% în anul 2008 la 99% în anul 2012. Situația evoluției ponderii gazelor uscate este prezentată în figura de mai jos:

- ↪ modernizarea infrastructurii aferente stațiilor de comprimare Filitelnic, Cristur, Delenii, Balda, Sînmartin, Grebenis și adâncirea comprimării prin punerea în funcțiune a 17 compresoare de câmp și 7 compresoare de grup;
- ↪ asocierile încheiate cu Schlumberger, Amromco și Aurelian Oil&Gas.

Astfel, declinul natural al zăcămintelor de gaze naturale a fost în mare parte anulat, ajungându-se la un declin mediu anual de cca.1-2%, față de un declin natural de cca.7-10%.

Înmagazinarea subterană a gazelor naturale

Actualmente, în România există 8 depozite de înmagazinare din care sunt operationale 7, amenajate în zăcămintele depletate. Romgaz operează 6 depozite cu capacitate de înmagazinare de 3,925 mld.mc și volumul de lucru de 2,760 mld.mc.

Raportul, la nivel național, dintre volumul gazului de lucru și consumul anual a fost de 21,7% în anul 2009 și de cca.16% în anul 2012, situat undeva la mijlocul valorilor practicate în lume (Marea Britanie 7%; Spania: 12%; Olanda, Polonia: 13%; Italia: 22%; Germania: 25%; Franța: 29%; Austria: 74%; Ungaria: 76%).

Activitatea de înmagazinare subterană a gazelor naturale este o activitate reglementată, și poate fi desfășurată doar de operatori licențiați de către ANRE. Accesul la depozitele de înmagazinare subterană se face în regim reglementat. Tarifele pentru desfășurarea activității de înmagazinare subterană sunt reglementate și sunt aprobate de ANRE.

În cele ce urmează este prezentată o sinteză a situației actuale a depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale:

Depozitul Bilciurești – are un volum de lucru de 1.310 mil.mc/ciclu; este situat la cca.40 km de București iar gazele sunt injectate cu ajutorul stației de comprimare Butimanu și a fondului de 57 de sonde existente pe structură. Presiunea maximă de injecție este de 150 bar.

În perioada 2007-2012 au fost realizate atât lucrări de investiții cât și creșterea stocului inactiv cu 300 mil.mc în scopul creșterii potențialului de extracție de la 12,5 mil.mc/zi la 17 mil.mc/zi (la începutul ciclului de extracție).

Depozitul este prevăzut cu stație de uscare a gazelor.

Depozitul Sărmășel – are un volum de lucru de 800 mil.mc/ciclu. Depozitul face parte din grupul structurilor situate în nordul Bazinului Transilvaniei și este situat la 35 km NV de Țirgu Mureș și 48 km E de Cluj, fiind exploatat prin intermediul celor 59 de sonde existente cu ajutorul stației de comprimare gaze Sărmășel.

În perioada 2007-2012 au fost realizate atât lucrări de investiții cât și mărirea stocului inactiv cu 540 mil.mc în vederea creșterii capacității de la 650 mil.mc la 800 mil.mc. Investițiile constau în înlocuirea stației de comprimare, modernizarea infrastructurii de suprafață și construcția unei stații de uscare a gazelor naturale la interfața cu Sistemul Național de Transport. Capacitatea zilnică de livrare va crește de la 6,5 mil.mc/zi la 7,5 mil.mc/zi (la începutul ciclului de extracție).

Depozitul Urziceni – are un volum de lucru de 250 mil.mc/ciclu și dispune de un fond de 26 de sonde.

În perioada 2007-2012 au fost realizate atât lucrări de investiții cât și creșterea stocului inactiv cu 75 mil.mc în scopul creșterii potențialului de extracție de la 2 mil.mc/zi la 2,7 mil.mc/zi (la începutul ciclului de extracție).

De asemenea, sunt în derulare investiții constând în construcția unei stații de comprimare (finalizare în anul 2014), modernizarea infrastructurii de suprafață și mărirea fondului de sonde în scopul creșterii capacității depozitului la 360 mil.mc/ciclu (în 2014/2015), respectiv a capacității maxime zilnice de livrare la 3,6 mil.mc/zi (la începutul ciclului de extracție).

Depozitul Cetatea de Baltă – are un volum de lucru de 200 mil.mc/ciclu. Depozitul este situat în județul Alba la 12 km de orașul Târnăveni. Este exploatat prin cele 15 sonde existente pe structură și cu ajutorul stației de comprimare Botorca – modulul I. Debitul maxim la extracție la începutul ciclului este de 1 mil.mc/zi.

Depozitul Ghercești – are un volum de lucru de 150 mil.mc/ciclu. Depozitul este situat în imediata apropiere a municipiului Craiova și este exploatat prin cele 83 de sonde existente pe structură. În perioada 2007-2012 au fost realizate lucrări de investiții astfel încât capacitatea zilnică de livrare a crescut de la 1 mil.mc/zi la 1,5 mil.mc/zi (la începutul ciclului de extracție).

Depozitul Bălăceanca – are un volum de lucru de 50 mil.mc/ciclu. Este situat la 4 km de București și este exploatat prin cele 21 de sonde și un modul de compresoare alternative cu piston. De asemenea, depozitul este prevăzut cu instalație de condiționare a gazelor. În perioada 2007-2012 au fost realizate lucrări de investiții în scopul creșterii capacității zilnice de livrare de la 0,55 mil.mc/zi la 1,2 mil.mc/zi (la începutul ciclului de extracție).

Furnizarea de gaze naturale

Sectorul românesc al gazelor naturale, după o restructurare profundă, a ajuns ca în prezent să fie împărțit în activități independente. Structura pieței românești a gazelor naturale cuprinde un operator al SNT (Transgaz), producători (dintre care Romgaz și Petrom detin 97%), operatori pentru depozitele de înmagazinare subterană, societăți de distribuție și furnizare a gazelor naturale către consumatorii captivi și furnizori pe piața en-gross.

Piața gazelor naturale din România este formată din *segmentul concurențial*, care cuprinde comercializarea gazelor naturale între furnizori și între furnizori și consumatorii eligibili, și *segmentul reglementat*, care cuprinde activitățile cu caracter de monopol natural desfășurate în baza contractelor cadru (transport, înmagazinare subterană, distribuție) și furnizarea la pret reglementat.

Din 1 iulie 2007 piața gazelor este deschisă integral pentru toți consumatorii, aceștia având libertatea de a alege un furnizor de gaze naturale dintre cei licențiați de ANRE și de a-și negocia direct clauzele și prețul pentru furnizarea gazelor naturale.

Consumatorul poate să-si exercite calitatea de consumator eligibil în mod direct, fără a fi necesară îndeplinirea niciunei formalități administrative.

Legea nr.123/2012 aduce cadrul legislativ necesar convergenței pretului gazelor naturale din producția internă cu cel al gazelor naturale din import. În acest sens, HG nr.22/2013 stabilește un calendar de creștere a pretului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru piață reglementată.

Până la atingerea convergenței preturilor și pentru asigurarea accesului nediscriminatoriu al tuturor consumatorilor la sursele ieftine de gaze naturale din producția internă, furnizarea gazelor naturale la consumator se realizează potrivit Ordinului ANRE nr.15/2013 în structură de amestec intern/import, stabilită lunar, distinct pe categorii de clienți (clienți casnici și producători de energie termică pentru populație și clienți noncasnici).

De asemenea, prin Ordinul ANRE nr.24/2013 se stabilesc reguli și modalități de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din producția internă pentru acoperirea cu prioritate a necesarului de consum a clienților din piața reglementată precum și a cantităților necesare îndeplinirii obligației de constituire a stocului minim aferent sectorului reglementat.

Cantitățile de mai jos includ gazele din producția internă proprie, gaze interne achiziționate de la terți, gazele din asocierea cu Schlumberger 100% și gazele din import. Pentru comparație cu anii anteriori, livrările anului 2013 includ și gazele livrate la CTE Iernut.

Romgaz, în calitate de furnizor de gaze naturale a detinut în perioada 2006-2013 o cotă de piață la nivel național situată în intervalul 39-46%, astfel:

	U.M.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Consum total la nivel de țară	mld.mc	17,3	16,4	15,5	13,3	14,0	14,4	13,8	12,8 ^{*)}
Comercializare Romgaz (intern + import)	mld.mc	7,1	6,4	6,0	6,1	6,4	6,3	5,9	5,7
Cota de piață Romgaz	%	41,04	39,02	38,71	45,86	45,81	43,87	42,82	44,5

^{*)} - valoare estimată

În tabelul de mai jos este prezentată situația cantităților de gaze naturale comercializate de Romgaz în perioada 2005-2012, structurată pe intern și import, împreună cu prețurile de comercializare a acestora:

	U.M.	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Cantitate producție internă	mil.mc	6.108	5.640	5.621	5.627	5.704	5.296	5.260	5.395
Pret producție internă	lei/ 1000 mc	332,79	431,53	453,91	426,46	419,63	463,92	476,55	548,12
Cantitate import	mil.mc	965	739	343	462	730	1.018	606	310
Pret import	lei/ 1000 mc	819,2	744,3	1.079,	963,62	1.093,9	1.324,1	1.729,0	1.503,9
Raport import/intern	%	15,80	13,10	6,11	8,21	12,80	19,26	11,54	6,06

Notă: Pretul de import pe anii 2009 și 2010 include și "gaze noi".

Servicii de interventie si operatii speciale la sonde

SIRCOSS a fost înființată în anul 2003 în baza Hotărârii AGA nr.5 din 13 iunie 2003, în urma unui proces de restructurare și care a reunit toate formațiile și utilajele care desfășurau lucrări de intervenții și operații speciale la sonde.

Sucursala realizează două activități principale:

- ↳ intervenții, reechipări, completări și probe de producție la sonde;
- ↳ operații speciale la sonde.

Activitatea de *Intervenții, reechipări, completări și probe de producție* reprezintă totalitatea serviciilor efectuate cu instalații cu turlă.

La desfășurarea lucrărilor realizate cu instalațiile cu turlă se execută și operații de suport efectuate cu echipamente specifice.

Cu utilajele de intervenție cu turlă se execută următoarele tipuri de operații în sondele de gaze:

- retrageri la zăcăminte superioare prin cimentarea stratului neproductiv și perforarea altuia superior. După testarea tuturor orizonturilor productive din sonda respectivă se trece la lucrările de abandonare a sondei;
- abandonări de sonde prin efectuarea de dopuri de ciment succesive în zonele perforate și un dop la suprafață pe un interval de 50 m, între aceste dopuri plasându-se fluid de foraj;
- completarea sondei cu tevi de extractivitate și cu ansambluri de fund (packere, filtre de inox, valve de circulație, niple, echipament plunger lift, etc.);
- lucrările de reactivare a sondelor se realizează în vederea repunerii în producția de gaze a zăcămintelor care contin rezerve comerciale (de interes economic). Reactivarea sondelor se realizează la sondele care în timpul probelor de producție efectuate după finalizarea lucrărilor de foraj nu au avut debite comerciale/presiuni dinamice suficient de mari pentru a fi exploatate prin conductele colectoare datorită presiunilor mari ale celorlalte sonde din același câmp de sonde, ele fiind puse în conservare;
- împachetarea stratelor slab consolidate (cu aflus de nisip) prin efectuarea unei operații de introducere a unui ansamblu de fund (filter de inox, packer, valva de circulație, niple, etc.) urmat de împachetarea filtrelor cu nisip cuarțos;
- operații de frezare fereastră laterală (re-entry) care se realizează prin frezarea coloanei de exploatare și săparea laterală a unei găuri de sondă în teren pentru a ajunge la zona de interes (colectorul cu rezerve comerciale). După săparea găurii de sondă se trece la tubarea acesteia și eventual cimentarea ei la zi.

În cadrul acestei activități sucursala își desfășoară activitatea cu un număr de 28 formații de lucru răspândite pe întreg teritoriul câmpurilor de gaze deținute în concesiune de către Romgaz.

A doua activitate de bază a sucursalei este cea de *Operații speciale la sonde* și reprezintă serviciile realizate cu diferite utilaje transportabile în vederea executării de operații în sondă sau la suprafață.

În decursul anilor precedenți marea majoritate a serviciilor au fost realizate pentru sondele aparținând societății, dar au fost prestate servicii de intervenții și operații

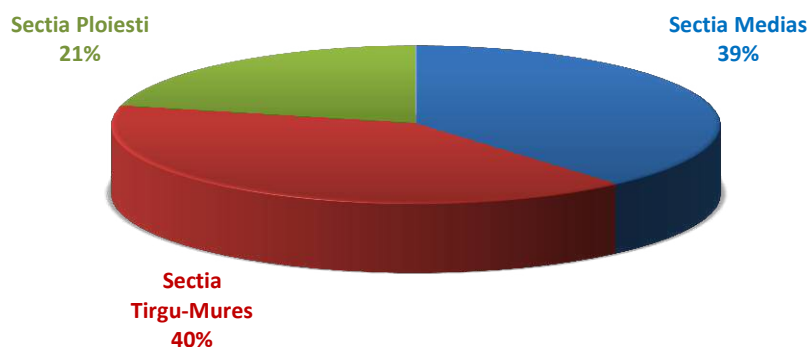
speciale la sonde si pentru alte companii care detin în concesiune si operează în sonde de gaze pe teritoriul României.

În perioada 2003-2013 s-au realizat lucrări de interventie, reechipări, completări si probe productie la sonde de gaze cu instalatiile de interventie cu turlă din dotare la un număr de peste 2.000 sonde.

Structura serviciilor prestate de sucursală la nivelul anului 2013 este prezentată în tabelul de mai jos:

Specificatii	Număr interventii/operatii
Servicii interventii reechipări	
Servicii de operare pentru instalatii de probe IC5-T30-T50-T80	205
Servicii operatii speciale-total, din care:	10.543
Servicii efectuate cu unitatea de tub flexibil	312
Servicii de operare cu agregatul de cimentare	3.896
Servicii de operare pentru grup pompare	224
Servicii de operare cu container ciment	258
Servicii de operare cu haba agitator	420
Servicii de operare cu echipamentul de măsuratori de fund	2.227
Aparat lansat în sondă pentru înregistrare	644
Servicii de investigare în gaură tubată	114
Servicii de asistență tehnică pentru diferite operatii special	64
Servicii de operare cu convertor azot	530
Servicii de operare cu cisterna de azot	504
Servicii de operare cu instalatia de frezat dopuri ciment	659
Servicii de operare cu sita vibratoare	20
Servicii de operare cu instalatia de refulare-măsurare	423
Servicii de operare cu unitatea de filtrare	159
Servicii pentru operatii de sand control	16
Servicii de operare dispozitiv asamblare packere	8
Servicii de operare cu ecometru	21
Servicii de operare cu DST	30
Servicii de operare cu dispozitiv mobil de verificare grosime perete tevi extractie	19

În figura de mai jos este prezentată structura pe sectii a operatiilor speciale realizate de sucursală la nivelul anului 2013:

Transport si mentenanță

STTM a fost înființată în luna octombrie 2003, prin preluarea mijloacelor de transport de la sucursalele Medias, Târgu-Mures si Ploiesti.

Necesitatea înființării STTM este justificată de:

- ↪ diminuarea capacităților de transporturi specializate existente pe piață;
- ↪ efortul investitional mare al societății rezultat din obligativitatea dotării parcului propriu cu mijloace de transport tehnologic si mentenanță pentru a putea sustine desfășurarea operativă a activității de explorare si exploatare gaze;
- ↪ crearea unei politici unitare de exploatare si întreținere a capacităților de transport si mentenanță;
- ↪ respectarea cu strictete a legislatiei aplicabilă în domeniul transporturilor, care s-a dovedit a fi, pe parcursul anilor, tot mai restrictivă.

Obiectul de activitate al sucursalei este efectuarea de transporturi de mărfuri si persoane, transport tehnologic specific si mentenanță în interesul societății si pentru terti.

Activitatea de transport reprezintă cca.80% din activitatea desfășurată de sucursală si este realizată prin intermediul a 2 sectii de transport tehnologic (Târgu-Mures si Medias), a 2 ateliere de transport tehnologic (Ploiesti si Roman) si a unui punct de lucru situat la Craiova.

Activitatea de mentenanță este realizată prin intermediul Sectiei de mentenanță Târgu-Mures, Laboratorului Automatizări, Atelierului de mentenanță auto Târgu-Mures si a formatiilor de mentenanță din cadrul Sectiilor/Atelierelor de Transport si Mentenanță Medias, Ploiesti si Roman. Activitatea de mentenanță reprezintă cca.20% din activitatea sucursalei.

Activitățile desfășurate sunt:

- ↪ diagnosticare, întreținere si reparatii mijloace auto, tractoare si buldozere;
- ↪ confectii metalice si reparatii conducte;
- ↪ prelucrări prin aschiere;
- ↪ reparat si bobinat motoare elctrice;
- ↪ verificări si încărcări stingătoare;
- ↪ întreținere, revizii si reparatii statii de uscare, pompe de apă, regulatoare de presiune din SRM, executie instalatii de apă si gaz;
- ↪ deservire generală (tâmplărie, centrală termică, etc.);
- ↪ automatizări, verificări si întreținere echipamente electrice si electronice din statiile de comprimare gaze;
- ↪ constructii si întreținere drumuri de sondă;
- ↪ amenajare platforme si drumuri de acces cu dale rutiere;
- ↪ amenajare careu sondă si redare terenuri în circuitul agricol.

Productie si furnizare energie electrică

CTE Iernut este un nod important în SEN, plasat în centrul țării, situată în Judetul Mures pe malul stâng al râului Mures între localitățile Iernut si Cuci, cu posibilități facile de alimentare cu gaz metan, apă industrială si de evacuare a puterii.

CTE Iernut formează Sucursala de Productie Energie Electrică (SPEE) din cadrul Romgaz.

CTE Iernut are o putere instalată de 800 MW, având în componentă 6 grupuri energetice: 4 grupuri de câte 100 MW de productie cehoslovacă si 2 grupuri de câte 200 MW de productie sovietică. Grupurile au fost puse în functiune între anii 1963 si 1967. Randamentul global al centralei este de 39,5%.

Alimentarea cu gaz metan se face direct din SNT prin statia de reglare-măsurare a gazului metan care se află în vecinătatea centralei. Statia de reglare-măsurare a gazului metan este proprietatea Transgaz.

Consumul de gaz metan la capacitatea maximă a centralei este de 212.000 Nmc/oră.

Apa demineralizată necesară pentru alimentarea cazanelor este produsă de statia de epurare chimică.

Apa de răcire necesară pentru functionarea centralei este preluată din râul Mures prin 8 pompe de apă de mare capacitate. Pentru functionarea la capacitatea maximă a centralei este nevoie de un debit de apă de răcire de 26 mc/secundă.

Obiectivele pe termen mediu si lung sunt de eficientizare a activității prin promovarea unor investitii care vor avea în principal următoarele efecte:

- ✓ creșterea randamentului centralei la o valoare de minim 55%;
- ✓ încadrarea în cerintele de mediu privind emisiile de NOx;
- ✓ mărirea siguranței în functionare.

Distributie de gaze naturale

Activitatea de distributie gaze naturale, este o activitate reglementată si se desfășoară în zonele Ghercesti si Piscu Stejari. Romgaz are încheiate contracte de concesiune cu Ministerul Economiei si Comertului pentru zona Ghercesti si cu Primăria Piscu Stejari pentru distributia din Piscu Stejari. Activitatea se desfășoara în cadrul sucursalei Târgu-Mures.

Preturile finale reglementate pentru furnizarea gazelor naturale si tarifele reglementate pentru prestarea serviciului de distributie au fost aprobate prin Ordinul ANRE nr.103 din 26 iunie 2008, cu modificările si completările ulterioare.

Distributia Ghercesti

Contractul nr.73 din 23 august 2004 a fost încheiat cu Ministerul Economiei si Comertului si are ca obiect concesiunea serviciului de distributie a gazelor naturale în comuna Ghercesti cu satele aparținătoare Ghercesti, Gârlesti, Lunctoru, Ungureni si Ungureni Mici din judetul Dolj.

În baza documentatiei tehnice s-a obtinut Autorizatia de înfiintare nr.933 din 29 iulie 2008. Ulterior au fost executate lucrări de investitii si puneri în functiune a unor părți din sistemul de distributie corelat cu cererile de acces la sistem (conform prevederilor Regulamentului de acces la sistemul de distributie a gazelor naturale, aprobat prin H.G.nr.1043/01 iulie 2004). Realizarea lucrărilor a stat la baza obtinerii Autorizatiei de

functionare a distributiei de gaze naturale nr.988 din 8 ianuarie 2009, precum si modificarea licentelor de distributie, respectiv furnizare detinute de Romgaz.

În prezent volumul de lucrări executate este următorul:

- numărul bransamentelor executate si legate la sistemul de distributie: 135;
- lungimea conductei de distributie: 13,348 PE + 0,084 OL = 13,432 km.

Reteaua de distributie a fost pusă în funcțiune în anul 2009, în prezent existând un număr de 135 abonati.

Cantitățile anuale de gaze naturale livrate sunt următoarele:

- 2009: 50 124 mc (532,969 MWh);
- 2010: 87 818 mc (942,496 MWh);
- 2011: 99 060 mc (1 052,406 MWh);
- 2012: 96 512 mc (1 028,022 MWh);
- 2013: 126 229 mc (1 344,162 MWh).

Dezvoltarea sistemului de distributie este conditionată de solicitările populației de conectare la rețea (există cereri de racordare) dar si perspectiva de racordare a unor noi consumatori, determinată de extinderea administrativă a perimetrului localității.

Distributia Piscu Stejari

Serviciul de distributie a gazelor naturale în comuna Piscu Stejari a fost concesionat în anul 2000, părțile semnate ale contractului de concesiune nr.935/2000 fiind Primăria comunei Stejari si fosta SNDSGN "Depogaz" SA Ploiesti.

În autorizatia de initiere a înființării distributiei de gaze naturale, acordată prin Decizia ANRGN nr.614/06.06.2002, obiectivele supuse autorizării sunt constituite din 41,730 km conducte de distributie, respectiv 1 bransament. Obiectivele reprezintă sistemul de distributie amplasat în satele Balosani, Băcesti, Stejari, Popesti si Piscoiu aparținătoare comunei Piscu Stejari. Obiectivele sistemului de distributie pentru care ANRGN a emis Autorizatia de functionare nr.258 (Decizia nr.711/17.09.2003) si Licenta de distributie nr.297/09.02.2004 (înlocuită de licenta nr.879 acordată prin Decizia nr.213/07.02.2008) sunt amplasate numai în satul Stejari si constau în 2,78 km conducte de distributie si 9 bransamente.

În prezent volumul de lucrări executate este următorul:

- numărul bransamentelor executate si legate la sistemul de distributie: 32;
- lungimea conductei de distributie: 2,74 PE + 0,04 OL = 2,78 km.

Reteaua de distributie a fost pusă în funcțiune în anul 2005, în prezent existând un număr de 32 abonati.

Cantitățile anuale de gaze naturale livrate sunt următoarele:

- 2009: 66 567 mc (703.620 MWh);
- 2010: 54 975 mc (584.230 MWh);
- 2011: 56 593 mc (601.147 MWh);
- 2012: 59 890 mc (634.997 MWh);
- 2013: 65 833 mc (699.096 MWh).

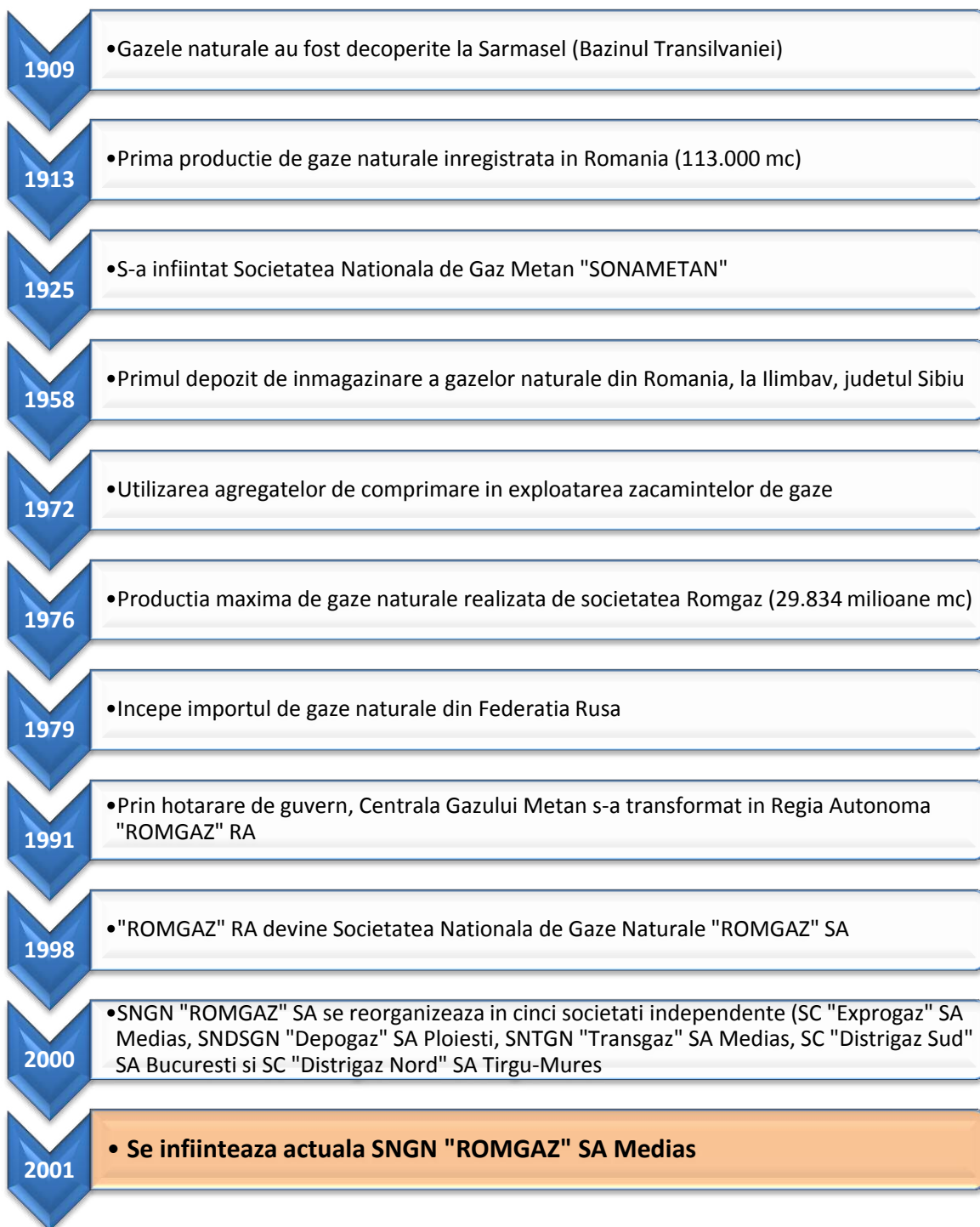
Perspectiva dezvoltării sistemului este determinată de solicitările de racordare a consumatorilor casnici, dar si de eventualitatea dezvoltării de operatori economici. Această varianta este, în prezent, redusă.

3.2. Scurt istoric

Societatea Națională de Gaze Naturale "ROMGAZ" SA este cel mai important producător și furnizor de gaze naturale din România. Societatea are o experiență de peste o sută de ani în domeniul explorării și exploatării de gaze naturale și o istorie care a început în anul 1909, odată cu descoperirea primului zăcământ comercial de gaze în bazinul Transilvaniei prin forajul sondei Sărmășel-2.

Cele mai importante momente din istoria societății pot fi sintetizate astfel:

3.3. Fuziuni si reorganizări, achizitii si înstrăinări de active

În exercitiul financiar 2013 nu au avut loc **fuziuni** ale societății.

Structura organizatorică a societății s-a modificat pe parcursul anului 2013, astfel:

- a) Hotărârea Consiliului de Administratie din data de 29 ianuarie 2013:
  - desfiintarea postului de director general adjunct (actionariat-înmagazinare);
  - înfiintarea unui post de director general adjunct (investitii);
  - înfiintarea Departamentului Comercializare Energie prin reorganizarea Directiei Comercializare Energie;
  - trecerea Directiei Tehnologia Informatiei si Telecomunicatii în subordinea directorului general;
  - înfiintarea Serviciului Audit Intern prin reorganizarea Biroului Audit Intern si Biroului Control director general;
  - înfiintarea unei noi directii: Directia Management Corporativ, Calitate, Mediu;
  - structura organizatorică a Sucursalei de Productie Energie Electrică Iernut;
- b) Înfiintarea si înregistrarea ca punct de lucru secundar a Sucursalei de Productie Energie Electrică Iernut ca urmare a preluării Centralei Electrice Iernut de la ELCEN Bucuresti;
- c) Hotărârea Consiliului de Administratie din data de 28 februarie 2013:
  - completarea structurii organizatorice a Sucursalei de Productie Energie Electrică Iernut cu unități organizatorice specializate pentru comercializarea energiei electrice;
- d) Hotărârea Consiliului de Administratie din data de 21 martie 2013:
  - reorganizarea Sucursalei de Productie Energie Electrică Iernut (aprobarea unei noi organigrame);
  - schimbarea denumirii unor unități organizatorice precum si a unor subordonări la sediul Romgaz;
  - înfiintarea în cadrul Departamentului Economic a Serviciului Raportare Financiară si Metodologii Contabile;
- e) Hotărârea Consiliului de Administratie din data de 19 aprilie 2013:
  - înfiintarea unui post de director general adjunct având în coordonare activitățile de comercializare gaze, resurse umane, tehnologia informatiei, management corporativ, calitate, mediu;
  - Decizia Directorului general nr.483/21.11.2013 privind modificarea structurii organizatorice a STTM Tîrgu Mures în sensul înfiintării Serviciului Programare Dispecerizare Transporturi în subordinea directorului dezvoltare exploatare;
  - Decizia Directorului general nr.385/26.08.2013 de modificare a structurii organizatorice a Sucursalei Medias si a Sucursalei Tîrgu Mures în sensul înfiintării Compartimentului de Cadastru.

3.4. Evaluarea activității societății

3.4.1. Evaluare generală

Veniturile societății provin, în principal, din producția și livrarea de gaze naturale (producție și livrare gaze proprii, gaze aferente asocierilor în participatiune, livrare gaze achiziționate din import și de la alți producători interni), din prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale, producția și furnizarea de energie electrică (începând cu data de 1 februarie 2013) și alte servicii specifice.

Rezultatele financiare

mii lei

Nr. crt.	Indicator	2012	2013	Indici (2013/2012)
0	1	2	3	$4=3/2 \times 100$
1	Venituri – total, din care:	4.517.215	4.846.369	107,29%
2	*venituri din exploatare	4.358.003	4.713.189	108,15%
3	*venituri financiare	159.212	133.180	83,65%
4	Cifra de afaceri brută	3.837.941	3.894.267	101,47%
5	Cheltuieli – total, din care:	3.121.574	3.545.727	113,59%
6	*cheltuieli de exploatare	3.071.336	3.516.534	114,50%
7	*cheltuieli financiare	50.238	29.193	58,11%
8	Profit brut	1.395.641	1.300.642	93,19%
9	Impozit pe profit	276.462	305.088	110,35%
10	Profit net	1.119.179	995.554	88,95%

Veniturile totale realizate în anul 2013 au fost mai mari decât cele realizate în aceeași perioadă a anului 2012 cu 7,29%, depășire prezentată în cadrul acestui capitol.

Prezentăm în cele ce urmează structura indicatorilor financiari pe segmente de activitate pentru exercițiile financiare 2012 și 2013:

mii lei

Descriere	An 2012	Productie si livrare gaze	Înmagazinare subterană gaze	Alte activități	Decontari între segmente
1	2	3	4	5	6
Cifra de afaceri	3.837.941	3.594.986	245.075	342.851	- 344.971
Costul mărfurilor vândute	- 904.580	- 904.738	- 31	189	
Venituri din investitii	148.326	8.208	4.164	135.954	
Alte câștiguri sau pierderi	- 49.806	- 28.969	- 4.781	- 16.056	
Variatia stocurilor	110.852	110.852			
Materii prime si consumabile	- 118.364	- 58.952	- 14.113	- 45.299	
Amortizare si depreciere	- 606.114	- 431.443	- 88.372	- 86.299	
Cheltuieli cu personalul	- 503.044	- 291.136	- 45.210	- 166.698	
Cheltuieli financiare	- 24.233	- 23.904	- 329		
Cheltuieli de explorare	- 193.304	- 193.304			
Alte cheltuieli	- 435.705	- 562.054	- 101.522	- 117.100	344.971
Alte venituri	133.672	129.139	441	4.092	
Profit înainte de impozitare	1.395.641	1.348.685	- 4.678	51.634	
Cheltuiala cu impozitul pe profit	- 276.462			- 276.462	
Profitul anului	1.119.179	1.348.685	- 4.678	- 224.828	

mii lei

Descriere	An 2013	Productie si livrare gaze	Înmagazinare subterană gaze	Alte activități	Decontari între segmente
1	2	3	4	5	6
Cifra de afaceri	3.894.267	3.314.196	364.937	551.402	- 336.268
Costul mărfurilor vândute	- 439.178	- 437.923	- 96	- 1.159	
Venituri din investitii	123.279	9.205	3.177	110.897	
Alte câștiguri sau pierderi	- 204.396	- 194.800	274	- 9.870	
Variatia stocurilor	55.673	89.868	65.264	39.118	- 138.577
Materii prime si consumabile	- 79.311	- 54.251	- 11.371	- 17.475	3.786
Amortizare si depreciere	- 782.433	- 484.496	- 103.547	- 194.390	
Cheltuieli cu personalul	- 480.685	- 291.861	- 44.843	- 143.981	
Cheltuieli financiare	- 13.229	- 13.197		- 32	
Cheltuieli de explorare	- 59.221	- 59.221			
Alte cheltuieli	- 767.756	- 852.761	- 104.513	- 311.989	501.507
Alte venituri	53.632	51.911	342	31.827	- 30.447
Profit înainte de impozitare	1.300.642	1.076.670	169.624	54.348	
Cheltuiala cu impozitul pe profit	- 305.088			- 305.088	
Profitul anului	995.554	1.076.670	169.624	- 250.740	

Cifra de afaceri

În structura veniturilor de exploatare, este cuprinsă cifra de afaceri, care reprezintă veniturile facturate către clienți.

Situația comparativă a cifrei de afaceri realizată în anul 2013, pe activități, comparativ cu cea realizată în anul 2012 este redată în tabelul de mai jos:

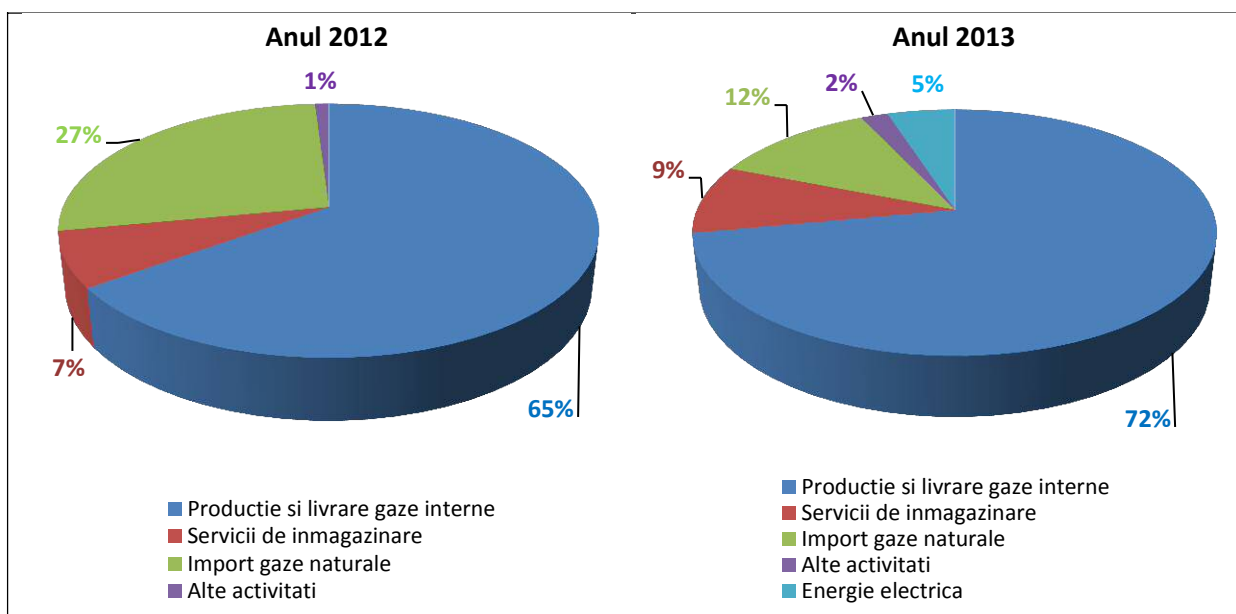
mii lei

Specificatii	Anul 2012	Anul 2013	Indici (2013/2012)
1	2	3	4=3/2x100
Cifra de afaceri - total, din care:	3.837.941	3.894.267	101,47%
↳ activitatea de producție și livrare gaze naturale, din care:	3.594.986	3.314.196	92,19%
- vânzare gaze interne proprii	2.407.896	2.699.677	112,12%
- vânzare gaze interne din asocieri în participatiune	94.457	108.683	115,06%
- vânzare gaze din import	1.047.464	452.731	43,22%
- activitatea de distribuție	126	205	162,70%
- alte venituri din activitatea de producție	45.043	5.900	13,10%
↳ activitatea de înmagazinare gaze naturale	245.075	364.937	148,91%
↳ alte activități*), din care:	-2.120	215.134	
- producția de energie electrică		207.274	

*) - contin decontările între segmente

Cifra de afaceri a fost mai mare decât cea realizată în anul anterior cu 1,47%.

Structura pe activități a cifrei de afaceri realizate în anii 2012 și 2013 este prezentată în figurile de mai jos:

Cifra de afaceri din vânzare gaze interne proprii

Cifra de afaceri obținută din producția și valorificarea gazelor proprii a fost analizată mai detaliat pe factori de influență, folosind metoda substituiților în lanț. Rezultatele obținute sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Cifra de afaceri obținută din vânzarea gazelor interne proprii (fără asocieri)	Anul 2012 (q₀*p₀)	Anul 2013 2013 (q₁*p₁)	Indici (2013/2012)
1	2	3	4=3/2*100
Cantitate (milioane mc)	5.053,0	4.929,5	97,56%
Pret (lei/1000 mc)	476,5	547,7	114,94%
Valoare (mii lei)	2.407.895	2.699.677	112,12%
Diferență (2013 - 2012)	291.781		
Influență cantități (q₁*p₀-q₀*p₀)	-58.843		
Influență pret (q₁*p₁-q₁*p₀)	350.624		

Cifra de afaceri din activitatea de vânzare gaze interne proprii realizată în anul 2013 față de cea realizată în anul 2012 a fost mai mare cu 291.781 mii lei. Influențele pe factori sunt următoarele:

- înregistrarea unei cantități mai mici a producției vândute cu 2,44% a dus la înregistrarea unor venituri din livrări gaze la clienți mai mici decât cele realizate în anul anterior cu 58.843 mii lei. Cantitățile de gaze livrate în anul 2013, nu contin cantitățile de gaze livrate intern pentru producerea de energie electrică;
- vânzarea gazelor cu un pret mediu mai mare cu 14,94% față de cel realizat în anul anterior a generat o influență pozitivă asupra veniturilor de 350.624 mii lei. Pretul este mai mare decât cel realizat în anul anterior datorită aplicării calendarului de eliminare treptată a preturilor reglementate la gazele naturale.

Cifra de afaceri din vânzare gaze interne din asocieri în participatiune

Cifra de afaceri aferentă asocierilor în participatiune realizată în anul 2013, comparativ cu cea realizată în anul anterior, este redată în tabelul de mai jos:

	Anul 2012			Anul 2013			Diferente	
	Cantitate	Pret	Valoare	Cantitate	Pret	Valoare	mil.mc	mii lei
	mil.mc	lei/mmc	mii lei	mil.mc	lei/mmc	mii lei		
1	2	3	4	5	6	7	8=5-2	9=7-4
TOTAL	197,54	478,16	94.457	188,32	577,11	108.683	-9,2	14.226

Veniturile din asocieri realizate în anul 2013 au fost mai mari decât cele realizate în anul anterior, în condițiile în care cantitățile de gaze livrate au fost mai mici cu cca.5%, datorită livrării gazelor cu un pret mai mare, ca urmare a aplicării calendarului de eliminare treptată a preturilor reglementate la gazele naturale.

Cifra de afaceri din activitatea de import gaze naturale

Cifra de afaceri obținută din vânzarea gazelor din import	Anul 2012 ($q_0 \cdot p_0$)	Anul 2013 2013 ($q_1 \cdot p_1$)	Indici (2013/2012)
1	2	3	$4=3/2 \times 100$
Cantitate (milioane mc)	605,8	309,5	51,09%
Pret (lei/1000 mc)	1.729,0	1.462,6	84,59%
Valoare (mii lei)	1.047.464	452.731	43,22%
Diferența (2013 - 2012)	-594.733		
Influență cantități ($q_1 \cdot p_0 - q_0 \cdot p_0$)	-512.282		
Influență pret ($q_1 \cdot p_1 - q_1 \cdot p_0$)	-82.451		

Veniturile din vânzarea gazelor din import au fost mai mici decât realizările anului anterior cu 594.733 mii lei. Această scădere se datorează variației cantității și prețurilor astfel:

- ↳ vânzarea unei cantități de import mai mici cu 48,91% față de anul 2012 a dus la scăderea veniturilor din import cu 512.282 mii lei. Reducerea cantităților de gaze livrate se datorează atât scăderii cererii de consum pe piața de gaze naturale, cât și prevederilor *Ordinului ANRE nr.24/2013 pentru aprobarea Metodologiei de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din activitatea de producție necesare acoperirii consumului pe piața reglementată*;
- ↳ vânzarea gazelor din import cu un preț mediu de vânzare (lei/mmc) cu 15,41% sub cel din anul 2012 a avut o influență negativă asupra cifrei de afaceri în valoare de 82.451 mii lei.

Cifra de afaceri din activitatea de înmagazinare

În cadrul activității de înmagazinare, veniturile facturate au următoarea componență:

mii lei

Cifra de afaceri aferentă activității de înmagazinare	Anul 2012	Anul 2013	Indici (2013/2012)
1	2	3	$4=3/2 \times 100$
Servicii de rezervare capacitate	135.237	263.253	194,66%
Servicii de injecție gaze	54.490	49.584	90,83%
Servicii de extracție gaze	55.217	51.719	93,66%
Alte venituri din înmagazinare	131	382	291,60%
TOTAL	245.075	364.937	148,91%

Tarifele de înmagazinare practicate:

- ↳ pentru perioada 1 ianuarie-31 martie 2013 sunt cele aprobate prin Ordinul ANRE nr.63/2009, prelungite conform Ordinului nr.18/11 mai 2012 până la data de 30 septembrie 2012, conform Ordinului nr.36/2012 până la data de 31 decembrie 2012 și conform Ordinului nr.49/2012 până la sfârșitul ciclului de înmagazinare 2012/2013; și
- ↳ pentru perioada 1 aprilie-31 decembrie 2013 sunt cele aprobate prin Ordinul ANRE nr.26 din 26 aprilie 2013.

Situatia tarifelor de înmagazinare practicate în exercitiul financiar 2013 este prezentată în tabelul de mai jos:

Componenta de tarif	U.M.	Tarife (1.01-31.03)	Tarife (1.04-31.12)
Componentă volumetrică pentru injectia gazelor naturale	lei/MWh	2,76	2,37
Componenta fixă pentru rezervarea capacității	lei/MWh/ciclu complet de înmagazinare	5,65	13,12
Componentă volumetrică pentru extractia gazelor naturale	lei/MWh	2,76	1,80

Cifra de afaceri aferentă activității de înmagazinare este mai mare decât cea realizată în anul anterior cu 48,83% datorită creșterii tarifului de înmagazinare.

Cifra de afaceri din activitatea de distribuție

Activitatea de distribuție gaze naturale este o activitate reglementată și se desfășoară în zonele Piscu Stejari și Ghercești. Activitatea se desfășoară în cadrul sucursalei Țirgu-Mures. Pretul final de livrare a gazelor naturale este reglementat, conform Ordinului ANRE nr.103/2008, modificat prin Ordinul ANRE nr.107/2013. Tariful de distribuție este de asemenea reglementat, conform Ordin ANRE nr.103/2008, modificat prin Ordinul ANRE nr.46/2013.

Cifra de afaceri înregistrată din activitatea de distribuție este redată în tabelul de mai jos:

Specificatii	Anul 2012			Anul 2013			Indici 2013/ 2012
	mii MWh	lei/ MWh	mii lei	mii MWh	lei/ MWh	mii lei	
1	2	3	4	5	6	7	8=7/4x100
Total cifră de afaceri, din care:			125,67			205,50	163,52
Venituri distribuție	1,65	21,61	35,70	2,04	21,90	44,73	125,29
Venituri furnizare	1,65	21,18	35,00	2,04	18,01	36,79	105,11
Venituri acces			16,12			36,35	225,50
Valoare gaz intern	1,23	31,50	38,85	1,73	50,57	87,63	225,56

Cifra de afaceri din prestări servicii specifice activității de extracție și livrare gaze

Veniturile în sumă de 45.043 mii lei realizate în anul 2012 și 52.900 mii lei realizate în anul 2013 provin din prestări servicii de comprimare către terți, livrări de condensat, vânzarea de gaze naturale achiziționate de la alți producători (Foraj Sonde Craiova) și închiriere mijloace fixe specifice.

Cifra de afaceri din alte activități

Veniturile din alte activități sunt generate de prestarea de către sucursale de diverse servicii către terți, de producerea de energie electrică și decontările între segmente (activități).

În anul 2013 activitatea de producerea a energiei electrice a înregistrat următoarele rezultate:

Specificatii	Valoare (mii lei)
Venituri totale, din care:	237.416
*Cifra de afaceri	207.274
Cheltuieli totale	298.569
Rezultat brut	-61.153

Venituri financiare

Veniturile financiare realizate sunt mai mari decât cele realizate în anul anterior cu 16,35%. Veniturile financiare sunt constituite în principal din dobânzi aferente disponibilităților de numerar plasate în depozite bancare si respectiv în titluri de stat.

Cheltuieli

Specificatii	Anul 2012	Anul 2013	Indici (2013/2012)
1	2	3	$4=3/2 \times 100$
Cheltuieli de exploatare	3.071.336	3.516.534	114,50%
Cheltuieli financiare	50.238	29.193	58,11%
Total cheltuieli	3.121.574	3.545.727	113,59%

Cheltuielile realizate în perioada ianuarie-decembrie 2013 au fost mai mari cu 13,59% față de cele realizate în aceeași perioadă a anului anterior.

Principalele elemente care au generat creșterea cheltuielilor față de anul 2012 sunt:

- ↳ preluarea începând cu data de 1 februarie 2013 a CTE Iernut;
- ↳ impozitul pe venitul suplimentar, calculat începând cu luna februarie 2013, ca urmare a aplicării prevederilor *OUG nr.7/2013 privind instituirea impozitului asupra veniturilor suplimentare obtinute ca urmare a dereglementării preturilor din sectorul gazelor naturale.*

Cheltuielile financiare

Cheltuielile financiare înregistrate în perioada ianuarie-decembrie 2013 sunt mai mici decât cele realizate în aceeași perioadă a anului 2012 datorită înregistrării unor diferențe nefavorabile mai mici din variația cursului valutar.

Detalierea cheltuielilor pe diferite categorii si analiza comparativă a acestora sunt prezentate în Capitolul 7.

Rezultatele financiare

Situatia comparativă a rezultatelor financiare este prezentată în tabelul de mai jos (mii lei):

Explicatii	Anul 2012	Anul 2013	Indici (2013/2012)
1	2	3	4=3/2x100
Rezultat din exploatare	1.286.667	1.196.655	93,00%
Rezultat financiar	108.974	103.987	95,42%
Rezultat brut	1.395.641	1.300.642	93,19%
Impozit pe profit	-276.462	-305.088	110,35%
Rezultat net	1.119.179	995.554	88,95%

Rezultatul brut realizat în perioada ianuarie-decembrie 2013 de **1.300.642 mii lei** este mai mic decât cel realizat în aceeași perioadă a anului 2012 cu 6,81%.

Rezultatele din exploatare și financiare înregistrate în anul 2013 sunt sub nivelul celor din anul 2012, deoarece creșterea cheltuielilor din anul 2013 a fost mai mare decât creșterea înregistrată la venituri.

Impozitul pe profit calculat pentru anul 2013 este cu 10,35% mai mare decât cel aferent anului 2012. Creșterea cheltuielilor cu impozitul pe profit din anul 2013 se datorează aplicării prevederilor legislației fiscale în condițiile retratării situațiilor financiare de la OMFP nr.3055/2009 la Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

Structurat pe activități, rezultatul brut se prezintă astfel (mii lei):

Explicatii	Anul 2012	Anul 2013	Indici (2013/2012)
1	2	3	4=3/2x100
Rezultat din activitatea de producție și livrare gaze naturale	1.348.685	1.076.670	79,83%
Rezultat din activitatea de înmagazinare gaze naturale	-4.678	169.624	
Rezultat din activitatea de producere a energiei electrice		-61.153	
Rezultat din alte activități	51.634	115.501	223,69%
Rezultat brut	1.395.641	1.300.642	93,19%
Impozit pe profit	-276.462	-305.088	110,35%
Rezultat net	1.119.179	995.554	88,95%

În anul 2013 profitul brut al societății a scăzut în principal datorită pierderilor înregistrate din activitatea de producere a energiei electrice, iar profitul net a înregistrat o scădere mai accentuată decât profitul brut datorită efectului cumulat al celor prezentate anterior.

Performantele financiare ale societății sunt evidențiate și de evoluția indicatorilor prezentați în tabelul de mai jos:

Indicatori	Formula de calcul	U.M.	Anul 2012	Anul 2013
1	2	3	4	5
Fondul de rulment (FR)	$C_p - A_i = C_{pr} + D_{tl} + Pr + S_i - A_i$	millei	3.641	3.469
Nevoia de fond de rulment (NFR)	$(A_c - D + Ch_{av}) - (D_{crt} - Cr_{ts} + V_{av})$	millei	1.901	1.906
Trezoreria netă	$FR - NFR = D - Cr_{ts}$	millei	1.739	1.564
Rata rentabilității economice	$P_b / C_p \times 100$	%	14,20	13,39
Rata rentabilității capitalului (ROE)	$P_n / C_{pr} \times 100$	%	11,98	10,71
Rata rentabilității comerciale	$P_b / CA \times 100$	%	36,36	33,40
Rata rentabilității activelor	$P_n / A \times 100$	%	10,76	9,50
EBIT	$P_b + Ch_d - V_d$	millei	1.248	1.177
EBITDA	$EBIT + Am$	millei	1.854	1.960
ROCE	$EBIT / C_{ang} \times 100$	%	12,69	12,12
Lichiditatea curentă	A_{crt} / D_{crt}	-	7,34	5,55
Solvabilitatea patrimonială	$C_{pr} / P \times 100$	%	89,81	88,70

unde:

- C_p capitaluri permanente;
- A_i active imobilizate;
- C_{pr} capital propriu;
- D_{tl} datorii pe termen lung;
- Pr provizioane;
- S_i subvenții pentru investiții;
- A_c active circulante;
- D disponibilități;
- Ch_{av} cheltuieli în avans;
- D_{crt} datorii curente;
- Cr_{ts} credite pe termen scurt;
- V_{av} venituri în avans;
- P_b profit brut;
- P_n profit net;
- CA cifra de afaceri;
- A active totale;
- Ch_d cheltuieli cu dobânzile;
- V_d venituri din dobânzi;
- Am amortizare și depreciere;
- C_{ang} capital angajat (total active – datorii curente);
- A_{crt} active curente;
- P pasive totale.

3.4.2. Activitatea de aprovizionare tehnico-materială

Activitatea de achizitii publice s-a desfășurat cu respectarea prevederilor legale în materie, și anume:

- ☐ OUG nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.337/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- ☐ HG nr.925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din OUG nr.34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- ☐ HG nr.1660/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică prin mijloace electronice;
- ☐ Ordinul Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (ANRMAP) nr.314 din 12 octombrie 2010 privind punerea în aplicare a certificatului de participare la licitații cu ofertă independent, publicată în M.O. al României, Partea I, nr.701 din 20 octombrie 2010;
- ☐ Ordinul ANRMAP nr.302 din 1 iunie 2011 privind aprobarea formularelor standard ale Procesului-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor și Raportului procedurii, aferente procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii publicată în M.O. al României, Partea I, nr.415 din 14 iunie 2011;
- ☐ Ordinul ANRMAP nr.509 din 12 octombrie 2011 privind formularea criteriilor de calificare și selecție în M.O. al României, Partea I, nr.687 din 28 septembrie 2011;
- ☐ Procedurilor interne ale Romgaz pentru achiziții publice.

Procentul valoric al procedurilor de atribuire realizate prin mijloace electronice (licitații cu etapă finală licitație electronică) pentru anul 2013 este de 81,96 %, fapt care susține atingerea scopului aplicării și respectării prevederilor normativelor enumerate mai sus și anume:

- Promovarea concurenței;
- Garantarea tratamentului egal și nediscriminarea operatorilor economici;
- Asigurarea transparenței și integrității procesului de achiziție publică;
- Asigurarea utilizării eficiente a fondurilor publice.

Preturile produselor, serviciilor și lucrărilor, obținute ca urmare aplicării legislației achizițiilor publice, sunt preturi concurențiale ale pieței libere.

Ponderea valorică a achizițiilor este reprezentată de categorii de contracte care concurează în mod direct la realizarea obiectului principal de activitate (extractia și înmagazinarea gazelor naturale), după cum urmează:

- contracte pentru lucrări de foraj sonde, instalații de suprafață, legări sonde pe gaze, etc.;
- contracte pentru servicii de investigații seismice 2D, 3D, investigații geofizice, Gore Sorber, magneto telurice, servicii de perforare, servicii de cimentare, etc.;

- contracte pentru produse necesare forajului sondelor ca si ciment G, burlane de tubaj, tevi de extractie, capete de eruptie si capete de coloană, aditivi de cimentare, sape de foraj, etc. si echipamente de comprimare în câmp.

3.4.3. Activitatea de vânzare

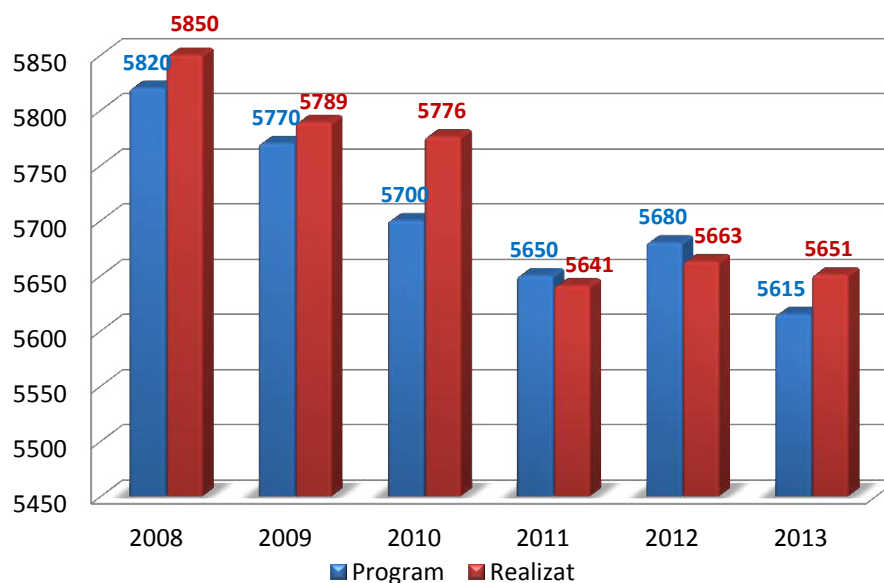
Productia de gaze naturale

Istoric de productie

Prin cele 148 zăcăminte comerciale operate prin sucursalele Medias si Târgu-Mures, amplasate geografic în Bazinul Transilvaniei, Moldova, Muntenia si Oltenia, ponderea de cca.80% din productia totală a Romgaz o reprezintă cca.30 zăcăminte mature, acestea fiind într-o fază avansată de depletare si o vechime în exploatare mai mare de 30 ani.

O analiză retrospectivă relativă la volumele de gaze naturale produse în perioada 2008-2013 este prezentată în cele ce urmează:

Specificatii		2008	2009	2010	2011	2012	2013
1		2	3	4	5	6	7
Program (mil.mc)		5.820	5.770	5.700	5.650	5.680	5.615
Realizat (mi.mc)		5.850	5.789	5.776	5.641	5.663	5.651
Diferente (Realizat-Program)	mil.mc	+30	+19	+76	-9	-17	+36
Realizat	[%]	100,5	100,3	101,3	99,8	99,7	100,7

Analizând valorile aferente datelor de productie se constată că începând cu anul 2008 volumele de gaze realizate au fost deasupra nivelului programat, atingând nivelul maxim în 2010, scăzând apoi în cursul anului 2011. Putem spune că în această perioadă declinul natural al zăcămintelor de gaze naturale a fost în mare parte anulat (între 1-2% pe an, declin mediu în ultimii ani).

Restructurarea si modernizarea din ultimii cinci ani au condus la consolidarea activităților de productie si implicit a companiei, prin:

- ↳ eforturi investitionale sustinute în modernizarea infrastructurii de suprafată;
- ↳ modernizarea infrastructurii aferente statiilor de comprimare (reabilitarea sau statii noi), scăderea presiunii de colectare a gazelor prin continuarea montării compresoarelor de câmp (actualmente funcționează 17 compresoare de camp si 7 compresoare mobile de grup).

În această perioadă au fost modernizate și echipate cu agregate noi, performante stațiile de comprimare Delenii, Cristur, Filitelnic, Balda, Sânmărtin, Grebenis;

- ↳ echiparea tuturor punctelor comerciale de livrare gaze naturale cu calculatoare de debit având posibilitatea monitorizării de la distanță a principalilor parametrii (presiune, temperatură, debit de gaze);
- ↳ creșterea calității gazelor prin modernizarea stațiilor de uscare existente și montarea de stații noi, cu tehnologie și randament superior în funcționare (actualmente sunt în funcțiune 71 stații de uscare cu silicagel, glicoli și săruri delicvescente). Capacitatea de uscare a gazelor livrate de Romgaz este de 99%.

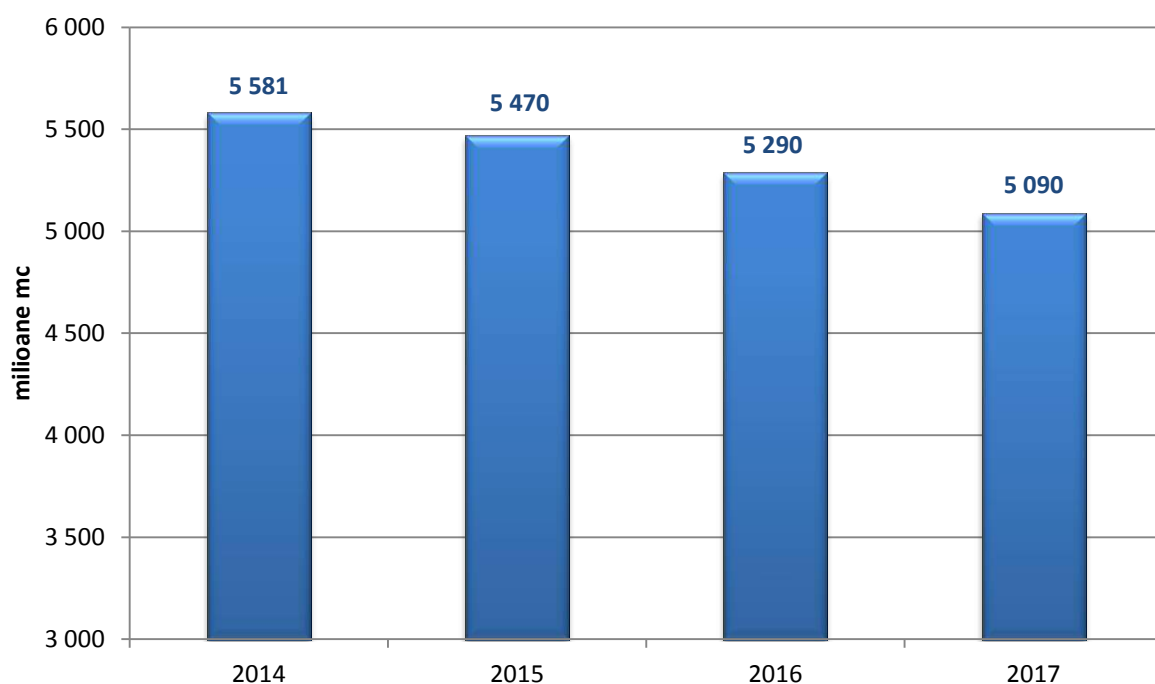
Programul de producție 2014-2017

Creșterea factorului de recuperare și optimizarea producției reprezintă unele din obiectivele critice pentru perioada care va urma.

Sustinerea și valorificarea în continuare a potențialului Romgaz va fi posibilă prin:

- ↳ redezvoltarea câmpurilor de gaze naturale utilizând tehnologii de modelare-simulare a zăcămintelor pentru identificarea de noi zone saturate cu gaze;
- ↳ redimensionarea și modernizarea în continuare a infrastructurii de suprafață cu adaptarea la noile condiții de exploatare a zăcămintelor și cu respectarea reglementărilor în ceea ce privește siguranța în exploatare, calitatea gazelor naturale și protecția mediului;
- ↳ extinderea și generalizarea procesului de reabilitare a producției pentru principalele zăcăminte;
- ↳ valorificarea experienței câștigate din asocierile încheiate pentru reabilitarea producției;
- ↳ creșterea eficienței în gestionarea cheltuielilor de operare-dezvoltare.

În figura de mai jos este prezentată estimarea producției de gaze a Romgaz pentru perioada 2014-2017:

Furnizarea de gaze naturale

Cantitățile de gaze naturale destinate consumului la nivel național provin în proporție de 70-80% din producția internă, restul fiind importuri. România nu are încă posibilitatea exportului fizic, atât din cauza unor impedimente de ordin tehnic cât și din cauza ne-liberalizării preturilor la producția internă.

Comercializarea gazelor naturale din producția internă

Următorul tabel prezintă sintetiza anuală a veniturilor realizate din vânzarea gazelor din producția Romgaz, fără gazele livrate la CTE Iernut, inclusiv cota Romgaz din asocierea cu Schlumberger (50%).

Specificatii	Cantitate (mii MWh)	Pret (lei/MWh)	Cantitate (mil.mc)	Pret (lei/1000 mc)	Valoare (mii lei)
1	2	3	4	5	6
2012	53.974	45,87	5.148	480,89	2.475.600
2013	52.718	52,17	5.021	547,80	2.750.505
Diferente					
*absolute	-1.256	6,30	-127	66,91	274.905
*relative	-2,33%	13,73%	-2,47%	13,91%	11,10%

Notă: gaze interne din producția curentă plus extrase din depozite, proprii, fără gaze interne achiziționate de la terți.

Comercializarea gazelor naturale din import

Cantitățile de gaze naturale din import vândute, preturile de valorificare a acestora și veniturile obținute sunt prezentate comparative în tabelul de mai jos:

Specificatii	U.M.	2012	2013	Diferente	
				absolute	relative
1	2	3	4	5=4-3	6=5/3x100
Cantitate	mii MWh	6.419	3.298	-3.121	-48,62%
Pret	lei/MWh	163,18	137,27	-25,91	-15,88%
Valoare	mii lei	1.047.464	452.731	-594.733	-56,78%

Energie electrică

Comercializarea energiei electrice are o caracteristică specifică, aceea a variației orare, zilnice și sezoniere, adică perioade în care cererea este mai ridicată, respectiv perioade când cererea este mai redusă, astfel putând fi diferențiate următoarele profile zilnice de livrare:

- livrare în bandă (putere medie orară constantă pe perioada de livrare, între orele 00:00-24:00);
- livrare la ore de vârf de sarcină (între orele 06:00-22:00);
- livrare la ore de gol de sarcină (între orele 22:00-06:00).

Romgaz produce și furnizează energie electrică începând cu anul 2013.

Cantitatea de energie electrică livrată, pretul mediu de vânzare și veniturile obținute sunt următoarele:

1. Energie electrică livrată în SEN: 871.349 MWh;
2. Energie electrică vândută: 1.163.000 MWh.

În anul 2013, desi energia electrică emisă a fost cu cca.30 % mai mică decât cea bugetată, energia electrică vândută a fost cu doar cca.9% mai mică decât cea bugetată (1.278.000 MWh).

Acest lucru a fost posibil datorită specificului Pieței de echilibrare, piață obligatorie pentru totii producătorii de energie electrică. Pe această piață operatorul pieței de echilibrare vinde si cumpără energie către/de la participantii la piață pentru asigurarea echilibrului productie-consum de energie electrică, echilibru esential pentru stabilitatea Sistemului Energetic National.

În perioadele de maximă hidraulicitate si cu productii mari pe energie regenerabilă, energie obligatoriu de preluat în SEN, Operatorul pieței dispune opriri, descărcări ale grupurilor termo, desi acestea sunt programate să funcționeze pentru onorarea contractelor de furnizare energie electrică.

Valoare energie electrică: 237.000.000 lei.

Preturi:

- Pret mediu de vânzare SPEE Iernut pe Piata Zilei Următoare (PZU): 230 lei/MWh;
- Pret mediu pe piață (OPCOM) pe Piata Zilei Următoare (PZU): 165 lei/MWh;
- Pret mediu de vânzare SPEE Iernut pe Piata de echilibrare (PE): 253 lei/MWh;
- Pret mediu de vânzare pe Piata de echilibrare (PE): 237,8 lei/MWh (ianuarie-octombrie 2013).

Pret mediu energie electrică:

- în functie de energia electrică emisă: 272 lei/MWh;
- în functie de energia electrică vândută: 204 lei/MWh.

Consumul de gaze naturale al SPEE Iernut a fost de 273.094.538 mc.

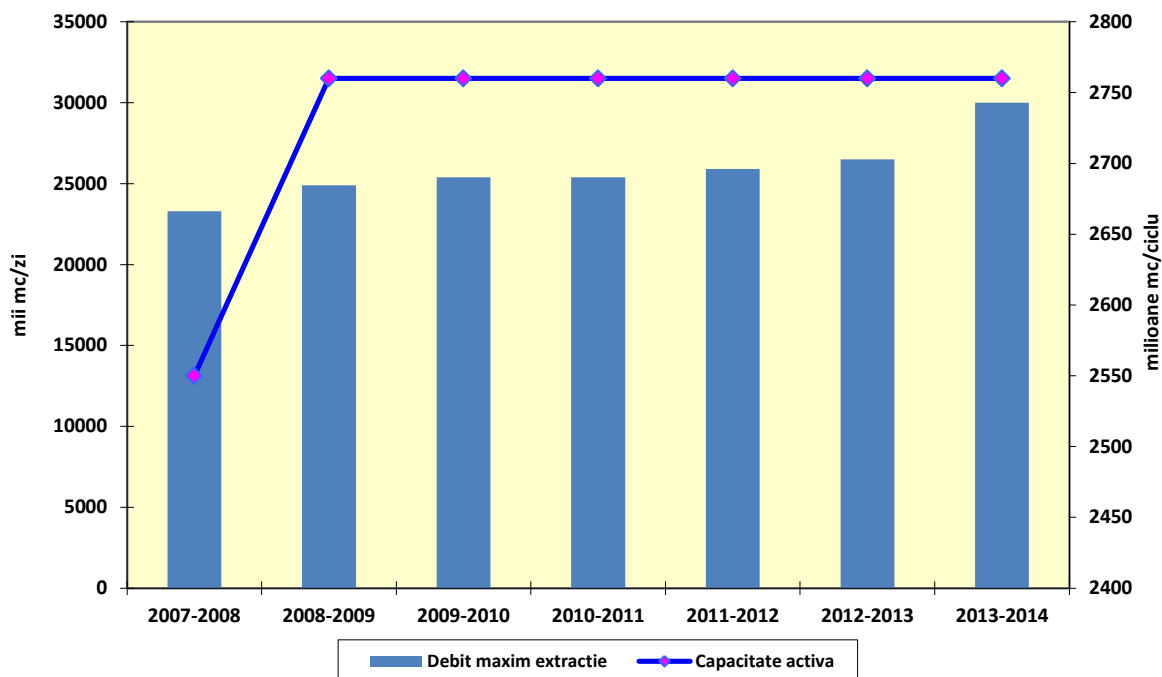
Înmagazinarea gazelor naturale

Romgaz operează 6 din cele 8 depozite de înmagazinare existente în România. Capacitatea de înmagazinare a celor 6 depozite este de **3,925 mld.mc** si volumul de lucru de **2,760 mld.mc**.

Capacitatea activă actuală de înmagazinare este de **2,76 mld.mc** iar debitul zilnic maxim de extractie este de cca.**30 milioane mc**.

În tabelul si figura de mai jos este prezentată în evolutie capacitatea de înmagazinare activă totală si debitul zilnic maxim de extractie cumulate pe cele 6 depozite.

	U.M.	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Capacitate	mld.mc/ciclu	2.550	2.760	2.760	2.760	2.760	2.760	2.760
Debit maxim	mii mc/zi	23.290	24.900	25.400	25.400	25.900	26.500	26.500

Preturi si tarife

Cadrul de reglementare pentru desfășurarea activităților privind **productia**, transportul, **distributia**, **furnizarea si înmagazinarea gazelor naturale**, modalitățile de organizare si functionare a sectorului gazelor naturale, de acces pe piață, precum si criteriile si procedurile aplicabile pentru acordarea de autorizatii si/sau licente în sectorul gazelor natural este stabilit de Legea nr.123/2012 care, la Cap.XII "Preturi si tarife", art.179, prevede următoarele:

activitățile aferente pietei reglementate cuprind:

- ↪ furnizarea gazelor naturale la pret reglementat si în baza contractelor-cadru până la 31 decembrie 2014 pentru clientii noncasnici, cu exceptia cazului în care la această dată se constată existenta unei diferente semnificative între pretul de comercializare a productiei interne si pretul european de import, care ar putea periclita stabilitatea pietei, situatie în care termenul se prelungeste până la 31 decembrie 2015;
- ↪ furnizarea gazelor naturale la pret reglementat si în baza contractelor-cadru până la 31 decembrie 2018 pentru clientii casnici;
- ↪ furnizarea de ultimă instantă a gazelor naturale la pret reglementat si în baza contractelor-cadru pentru clientii finali;
- ↪ administrarea pietelor centralizate;
- ↪ transportul gazelor naturale;
- ↪ transportul gazelor prin conductele de alimentare din amonte, conform prevederilor conditiilor de valabilitate a licentei;
- ↪ înmagazinarea subterană a gazelor naturale;
- ↪ stocarea gazelor naturale în conductă;
- ↪ distributia gazelor naturale si a biogazului/biometanului;
- ↪ activitățile conexe desfășurate de către operatorii licentiate;

- pe piața reglementată sistemele de preturi și tarife se stabilesc de ANRE, pe baza metodologiilor aprobate și publicate de aceasta, după informarea și consultarea tuturor părților interesate;
- calendarul de eliminare treptată a preturilor reglementate pentru clienții finali este stabilit de către Guvern, în conformitate cu graficul de esalonare a preturilor producătorilor, propus de ANRE și ANRM, ținând seama de posibilele efecte negative ale eliminării preturilor reglementate, astfel încât acestea să fie cât mai puțin resimțite de client;
- ANRE va monitoriza anual rezultatele calendarului de eliminare treptată a preturilor reglementate pentru clienții finali și propune Guvernului, după caz, valorificarea producției interne a gazelor naturale pe piața internă până la finalizarea calendarului aprobat, respectiv 31 decembrie 2018.

Romgaz acționează atât pe piața reglementată, desfășurând activități de înmagazinare subterană a gazelor naturale și respective de distribuție a acestora, cât și pe piața nereglementată, desfășurând activități de producție și furnizare gaze naturale.

Înmagazinarea subterană a gazelor naturale

Activitatea de înmagazinare subterană a gazelor naturale aparține segmentului reglementat al pieței gazelor naturale.

Venitul din activitatea de înmagazinare subterană și tarifele de înmagazinare sunt reglementate începând cu 1 aprilie 2004 prin *Decizia ANRGN nr.1078/2003*, care a fost abrogată de *Ordinul ANRE nr.22 din 25 mai 2012* de aprobare a Metodologiei pentru aprobarea preturilor și stabilirea tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, publicată în MO nr.379 din 6 iunie 2012.

Conform reglementărilor ANRE, se determină venitul reglementat pentru perioade de reglementare de câte 5 ani, cu excepția primei perioade care a fost de 3 ani (1 aprilie 2004-31 martie 2007). Anul gazier începe la data de 1 aprilie, cu excepția primului an gazier din cadrul celei de a treia perioade de reglementare care începe la 1 octombrie 2012.

La începutul primului an al unei perioade de reglementare se stabilește venitul total reglementat, venit care se ajustează începând cu cel de-al doilea an doar pe baza formulei de ajustare specifică fiecărei activități.

Determinarea venitului total

1. Venitul total (VT) în primul an al perioadei de reglementare cuprinde venitul reglementat total (VRT) în primul an al perioadei de reglementare și costurile preluate direct (CS):

$$VT = VRT + CS$$

Venitul reglementat total în primul an al perioadei de reglementare este egal cu venitul de bază (VB), unde:

$$VB_0 = OPEX_0 + RoR \times RAB_0 + AR_0 + DV_0$$

unde:

VB_0 - reprezintă venitul de bază, calculat ca venit total necesar titularului de licență în primul an al perioadei de reglementare;

OPEX₀ - reprezintă cheltuielile operationale totale ale titularului de licență estimate pentru primul an al perioadei de reglementare;

RoR - reprezintă rata reglementată a rentabilității, recunoscută de ANRE pentru fiecare activitate reglementată;

RAB₀ - reprezintă valoarea reglementată a activelor reprezentând valoarea imobilizărilor corporale și necorporale la începutul primului an al perioadei de reglementare, inclusiv capitalul de lucru, recunoscută de ANRE;

AR₀ - reprezintă amortizarea reglementată a imobilizărilor corporale și necorporale, recunoscută de ANRE pentru primul an al perioadei de reglementare;

DV₀ - reprezintă componentă de redistribuire între titularul de licență și consumatori a sporului de eficiență economică realizată pe parcursul precedentei perioade de reglementare. Pentru prima perioadă de reglementare această valoare a fost nulă;

CS - costurile preluate direct: sunt costuri care nu pot fi controlate și asupra cărora nu poate interveni direct operatorul, ca de exemplu: contribuții la fondurile aferente fondului de salarii, contribuții la fonduri speciale, redevențe, taxe și impozite.

2. Venitul reglementat este ajustat anual, pentru fiecare an al oricărei perioade de reglementare, cu excepția primului an.

Ajustarea venitului reglementat se determină utilizând următoarea formulă de calcul:

$$VT_i^{ds} = (VRT_i^{ds} + CS_{i-1,realizat}^{ds}) + CE_i^{ds} + \Delta DP_i^{ds} + \Delta CS_{i-1}^{ds} + \Delta VRT_{i-1}^{ds} + \Delta INV_{i-1}^{ds},$$

unde:

VT^{ds}_i - venitul total în anul "i";

VRT^{ds}_i- venitul total reglementat în anul "i";

$$VRT_i^{ds} = VRT_{i-1}^{ds} \times (1 + RI_i - X^{ds}),$$

unde:

RI_i - rata inflației estimată de către Comisia Natională de Prognoză pentru anul "i";

X^{ds} - rata de creștere a eficienței economice a activității de înmagazinare subterană, estimată de ANRE la începutul perioadei de reglementare;

CS^{ds}_i - costurile preluate direct în anul "i";

CE^{ds}_{i-1} - costuri neprevăzute, în anul "i-1", datorate apariției unor factori imprevizibili, externi și în afara controlului operatorului;

$$CE_{i-1}^{ds} = (1 + RoR) \times CE_{i-1}^{ds},$$

unde:

RoR - rata reglementată a rentabilității pentru perioada de reglementare;

ΔDP^{ds}_i- diferența dintre valoarea maximă recunoscută de ANRE în costurile operatorului, pentru plata unor despăgubiri, penalități sau altele asemenea rezultând din standardul de performanță al activității de înmagazinare subterană în anul "i" și cea recunoscută pentru anul "i-1";

ΔCS^{ds}_{i-1}- diferența dintre costurile preluate direct, efectiv realizate în anul "i-1" și cele incluse în venitul total în același an, calculată astfel:

$$\Delta CS_{i-1}^{ds} = (1 + RoR) \times (CS_{realizat}^{ds} - CS_{i-1}^{ds})$$

ΔVRT_{i-1}^{ds} - componenta de corectie a veniturii reglementat total, calculată ca diferență dintre venitul reglementat total în anul "i-1" și cel efectiv realizat în același an, ajustată cu rata reglementată a rentabilității capitalului, pe baza formulei:

$$\Delta VRT_{i-1}^{ds} = (1 + RoR) \times (VRT_{i-1}^{ds} - V_{realizat})$$

ΔINV_{i-1}^{ds} - componentă de corectie pentru capitalul investit în anul "i-1", calculată astfel:

$$\Delta INV_{i-1}^{ds} = INV_{i-1}^{ds} \times RoR + \frac{INV_{i-1}^{ds}}{n}$$

unde:

INV_{i-1}^{ds} - valoarea imobilizărilor corporale puse în funcțiune în anul "i-1";

n - durata reglementată de amortizare a imobilizărilor corporale puse în funcțiune, exprimată în ani.

Baza de active reglementate se determină la începutul perioadei de reglementare. Valoarea reglementată a activelor reprezentând valoarea imobilizărilor corporale și necorporale la începutul primului an al perioadei de reglementare, inclusiv capitalul de lucru, se determină pe baza următoarei formule:

$$RAB^i = RAB^{i-1} \times (1 + RI^c) - \sum D^{i-1} + \sum INV^{i-1} + \Delta CLP^i$$

unde:

RAB^i - valoarea RAB pentru perioada de reglementare;

RAB^{i-1} - valoarea RAB pentru perioada anterioară de reglementare;

RI^c - rata cumulată a inflației pentru perioada anterioară de reglementare;

$\sum D^{i-1}$ - amortizarea reglementată cumulată în perioada anterioară de reglementare;

$\sum INV^{i-1}$ - valoarea reglementată a investițiilor puse în funcțiune în perioada anterioară de reglementare, actualizată cu rata cumulată a inflației corespunzătoare anului punerii în funcțiune;

ΔCLP^i - sumele necesare pentru corectarea capitalului de lucru și a provizioanelor recunoscute de ANRE drept costuri de capital.

Determinarea tarifelor de înmagazinare subterană

Pe baza veniturii total reglementat se stabilesc tarifele de înmagazinare subterană a gazelor naturale.

Tarifele pentru activitatea de înmagazinare se stabilesc pentru fiecare operator licențiat și/sau depozit de înmagazinare subterană și au următoarea structură:

$$T^{ds} = RC^{ds} + I^{ds} + E^{ds}$$

unde:

T^{ds} - reprezintă tariful de înmagazinare;

RC^{ds} - reprezintă componenta fixă pentru rezervarea capacității în depozitul subteran, exprimată în lei/MWh/ciclu complet de înmagazinare;

I^{ds} - reprezintă componenta volumetrică pentru injectia gazelor naturale în depozitul subteran, exprimată în lei/MWh;

E^{ds} - reprezintă componenta volumetrică pentru extractia gazelor naturale din depozitul subteran, exprimată în lei/MWh.

Componenta fixă (RC^{ds}) pentru rezervarea capacității de înmagazinare subterană cuantifică costurile fixe, legate de dezvoltarea capacității de înmagazinare subterană, care nu depind de cantitățile înmagazinate, și acoperă amortizarea imobilizărilor corporale și necorporale ale sistemului de înmagazinare, cheltuielile legate direct de continuitatea în funcționare și menținerea securității în operare a sistemului de înmagazinare, precum și o parte din cheltuielile generale legate de administrarea acestuia.

Costurile fixe se alocă în funcție de capacitatea utilizabilă a depozitului subteran.

Componenta volumetrică pentru injectia gazelor naturale în depozitul subteran (I^{ds}) cuantifică costurile variabile generate de preluarea gazelor naturale, măsurarea, tratarea și vehicularea acestora prin facilitățile de suprafață și introducerea în depozitul subteran.

Componenta volumetrică pentru extractia gazelor naturale din depozitul subteran (E^{ds}) cuantifică costurile generate de scoaterea gazelor naturale din depozitul subteran, tratarea, vehicularea și măsurarea acestora prin facilitățile de suprafață și predarea la transportator și/sau beneficiar.

Deși Romgaz a fundamentat și transmis ANRE documentația necesară ajustării tarifelor de înmagazinare, începând cu anul 2009 ANRE nu a respectat în mod sistematic prevederile legislative referitoare la ajustare, astfel:

- 👉 Ordinul nr.102/26 iunie 2008 - stabilește „tarifele reglementate pentru prestarea serviciului de înmagazinare subterană a gazelor naturale realizat de Societatea Națională de Gaze Naturale "Romgaz" - S.A. Medias, pentru ciclul complet de înmagazinare 2008-2009”;
- 👉 Ordinul nr.52/14 aprilie 2009 - prelungește durata de valabilitate a tarifelor stabilite în baza Ordinului nr.102/2008 și pentru ciclul de înmagazinare 2009-2010;
- 👉 Ordinul nr.63/16 iunie 2009 - stabilește tarifele de înmagazinare pentru ciclul de înmagazinare 2009/2010;
- 👉 Ordinul nr.12/15 aprilie 2010 - prelungește durata de valabilitate a tarifelor stabilite în baza Ordinului nr.63/2009 și pentru ciclul de înmagazinare 2010/2011;
- 👉 Ordinul nr.22/21 aprilie 2011 - prelungește durata de valabilitate a tarifelor stabilite în baza Ordinului nr.63/2009 și pentru ciclul de înmagazinare 2011/2012;
- 👉 Ordinul nr.18/11 mai 2012 - prelungește durata de valabilitate a tarifelor stabilite în baza Ordinului nr.63/2009 până la 30 septembrie 2012;
- 👉 Ordinul nr.36/26 septembrie 2012 - prelungește durata de valabilitate a tarifelor stabilite în baza Ordinului nr.63/2009 până la 31 decembrie 2012;
- 👉 Ordinul nr.49/19 decembrie 2012 - prelungește durata de valabilitate a tarifelor stabilite în baza Ordinului nr.63/2009 până la sfârșitul ciclului de înmagazinare 2012/2013.

În luna aprilie 2012 a fost depusă la ANRE documentația necesară obținerii unui nou tarif de înmagazinare, ținând cont de faptul că anul 2011-2012 a fost ultimul an al celei de-a doua perioade de reglementare.

Deoarece în luna mai 2012 a apărut Ordinul nr.22 care abrogă Decizia nr.1078/2003, Decizia nr.339/2004 si Decizia nr.311/2005, Romgaz a refăcut documentatia conform cerintelor din noul ordin, documentatie ce a fost depusă la ANRE în luna iulie 2012.

În luna octombrie 2012 a fost organizată o întâlnire ANRE-Romgaz unde s-au punctat anumite cerinte.

Prin Ordinul ANRE nr.26 din 26 aprilie 2013 au fost aprobate venitul reglementat aferent primului an din cadrul celei de a treia perioadă de reglementare (aprilie 2012-martie 2013), venitul reglementat afferent celui de-al doilea an din cadrul perioadei de reglementare (aprilie 2013-martie 2014) si tarifele reglementate ce vor fi aplicate în perioada aprilie 2013-martie 2014.

Ca urmare, tarifele de înmagazinare practicate în perioada 2010-martie 2013 sunt cele aprobate prin Ordinul nr.63/2009, si anume:

Componenta de tarif	U.M.	Valoare
Componentă volumetrică pentru <i>injectia</i> gazelor naturale	lei/MWh	2,76
Componenta fixă pentru <i>rezervarea capacității</i>	lei/MWh/ciclu complet de înmagazinare	5,65
Componentă volumetrică pentru <i>extractia</i> gazelor naturale	lei/MWh	2,76

Tarifele aprobate prin Ordinul nr.26/2013 sunt următoarele:

Componenta de tarif	U.M.	Valoare
Componentă volumetrică pentru <i>injectia</i> gazelor naturale	lei/MWh	2,37
Componenta fixă pentru <i>rezervarea capacității</i>	lei/MWh/ciclu complet de înmagazinare	13,12
Componentă volumetrică pentru <i>extractia</i> gazelor naturale	lei/MWh	1,80

Furnizarea gazelor naturale

Pretul final al gazelor naturale, la client, rezultă din aditionarea, la pretul mediu ponderat de achizitie a gazelor naturale, a tarifelor de transport, înmagazinare si distributie si a componentei comerciale, după următoarea formulă de calcul:

$$\text{Pret final} = \text{Pret mediu ponderat de achizitie a gazelor naturale} + \text{Tarif transport} + \text{Tarif înmagazinare} + \text{Tarif distributie} + \text{Componentă comercială}$$

Tarifele de distributie sunt diferite în functie de zona de distributie acoperită si de operatorul sistemului de distributie. Metodologiile de calcul al preturilor si al tarifelor reglementate sunt de tip "revenue-cap" pentru înmagazinarea subterană si pentru transportul gazelor naturale si de tip "price-cap" pentru distributie si furnizare reglementată.

În conformitate cu prevederile art.181 alin.(5) din Legea nr.123/2012, *pretul de achizitie a gazelor din productia internă pentru piata reglementată* se stabileste prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministerului de resort si se actualizează de ANRE si ANRM, în concordantă cu prevederile Calendarului de eliminare treptată a preturilor reglementate pentru clientii finali.

Autoritățile române au agreat cu organismele financiare internaționale un calendar de eliminare treptată a preturilor reglementate până la 31 decembrie 2014 pentru clienții finali noncasnici (cu excepția cazului în care la această dată se constată existența unei diferențe semnificative între pretul de comercializare a producției interne și pretul european de import care ar putea periclita stabilitatea pieței, situație în care termenul se prelungește până la 31 decembrie 2015), iar pentru clienții casnici procesul menționat se finalizează la 31 decembrie 2018. În acest sens Guvernul României a semnat cu FMI, Banca Mondială și Comisia Europeană un *“Memorandum privind calendarul de eliminare a preturilor reglementate la gazele naturale”*. Calendarul de creștere a preturilor până la finele anului 2014 a fost aprobat prin *HG nr.22 din 22 ianuarie 2013 privind stabilirea pretului de achiziție a gazelor naturale din producția internă pentru piața reglementată de gaze naturale*.

Totodată, în conformitate cu prevederile art.124, alin.(1), lit.e) din Legea nr.123/2012, producătorul de gaze naturale are obligația să pună, cu prioritate, la dispoziția furnizorilor cantitățile de gaze naturale rezultate din activitatea de producție, necesare acoperirii consumului pe piața reglementată, în conformitate cu reglementările ANRE privind respectarea graficului de liberalizare a preturilor și de asigurare a gazelor naturale pentru clienții captivi, furnizorii având obligația respectării destinației acestor cantități de gaze naturale. Restul producției proprii, mai puțin cantitatea de gaze naturale aferentă consumului tehnologic, va fi pus la dispoziția pieței concurențiale.

Gazele din producția internă destinate clienților finali de pe piața reglementată se compun din gaze din producția curentă și o parte din gazele înmagazinate.

În tabelul de mai jos sunt prezentate preturile medii de furnizare a gazelor naturale în perioada 2011-2013:

Specificatii	U.M.	2011	2012	2013
1	2	3	4	5
Pret mediu furnizare gaze din producția internă	lei/1000 mc	463,92	476,5	548,12
	lei/MWh	44,31	45,45	52,20
Pret mediu furnizare gaze din import	lei/1000 mc	1.324,1	1.729,0	1.462,6
	lei/MWh	124,52	163,19	137,28

Distributia gazelor naturale

Tarifele de distribuție și preturile finale reglementate au fost aprobate prin Ordinul ANRE nr.103 din 26 iunie 2008 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție și aprobarea preturilor pentru furnizarea reglementată a gazelor naturale realizate de SNGN ROMGAZ SA, modificat prin Ordinul ANRE nr.31 din 30 august 2012.

Tarifele de distribuție, pe tipuri de consumatori, sunt următoarele:

- ↳ B1 - Cu un consum până la 23,25 MWh 21,66 lei/MWh
- ↳ B1 - Cu un consum anual între 23,26 MWh și 116,28 MWh 21,25 lei/MWh.

Preturile finale reglementate, pe tipuri de consumatori, sunt următoarele:

- ↳ B1 - Cu un consum până la 23,25 MWh 117,89 lei/MWh
- ↳ B1 - Cu un consum anual între 23,26 MWh și 116,28 MWh 116,95 lei/MWh.

3.4.4. Resursele umane

La data de 31 decembrie 2013 societatea înregistra un număr de 6.472 de angajati.

Evolutia numărului de angajati ai societății în perioada 2011-2013 este prezentată în tabelul de mai jos:

Specificatii	2011	2012	2013
1	2	3	4
Număr de angajati la începutul perioadei	5.975	5.945	5.921
Număr de persoane nou angajate	80	129	681
Număr de persoane care au încetat raporturile de muncă cu societatea	110	153	130
Număr de angajati la sfârșitul perioadei	5.945	5.921	6.472

Structura personalului la finele anului 2013 se prezintă astfel:

a) După nivelul de studii

- Studii superioare 22,17 %
- Studii medii 24,92 %
- Scoala de maistrii 4,37 %
- Scoala profesională 35,14 %
- Studii generale diverse 13,40 %

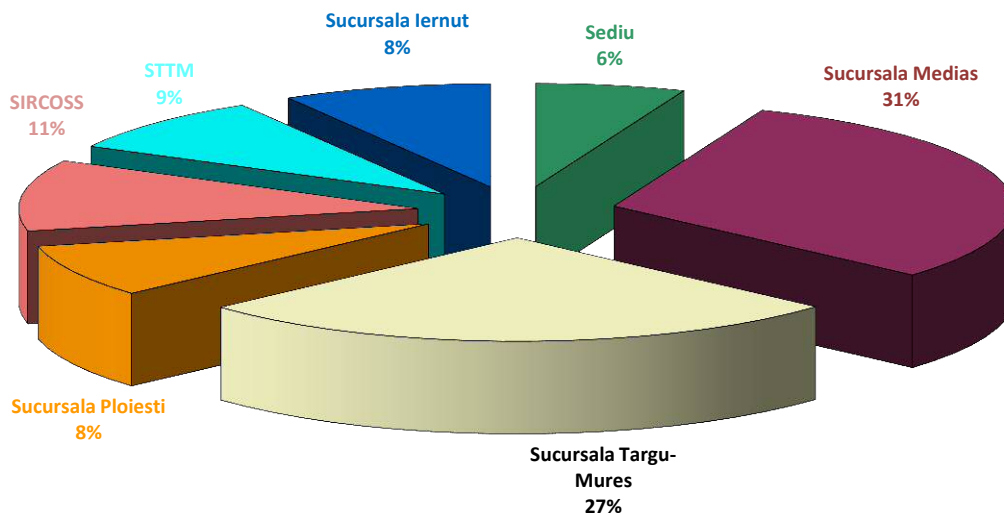
b) Pe categorii de vârstă

- Sub 30 ani 4,59 %
- 30-40 ani 18,67 %
- 40-50 ani 40,33 %
- 50-60 ani 29,16 %
- Peste 60 ani 7,26 %

c) Pe activități

- Extractie gaze 61,99 %
- Probe de productie/operatii speciale la sonde 11,16 %
- Sănătate 1,34 %
- Transport 8,87 %
- Înmagazinare gaze 8,17 %
- Productie energie electrică 8,47 %

Repartizarea personalului Romgaz, pe sediu si sucursalele acesteia, este prezentată în figura de mai jos:

Structura personalului societății de la sediu și sucursale este prezentată în tabelul de mai jos:

Entitatea	Muncitori	Maistrii	TESA	Total
1	2	3	4	5
Sediul	31		361	392
Sucursala Medias	1.524	89	364	1.977
Sucursala Târgu-Mures	1.393	55	279	1.727
Sucursala Ploiesti	342	28	162	532
SIRCROSS	526	48	148	722
STTM	445	17	112	574
Sucursala Iernut	371	48	129	548
TOTAL	4.632	285	1.555	6.472

Activitatea de pregătire profesională are ca direcții principale:

- perfecționarea angajaților TESA prin participarea la programe pe diferite domenii, în colaborare cu furnizori de programe de perfecționare din țară și străinătate;
- autorizarea/reautorizarea, conform specializării și a locului de muncă ocupat;
- perfecționarea și calificarea muncitorilor prin organizarea de cursuri interne.

În cursul anului 2013 au participat la cursuri de formare profesională un număr de 1.916 persoane, cheltuielile ocazionate de aceste cursuri fiind în sumă de 1.694.182,42 lei. Conform prevederilor Codului Muncii, au fost perfecționate un total de 947 persoane care în ultimii doi ani nu au participat la nici o formă de pregătire profesională, din care 310 personal TESA și un număr de 637 muncitori, iar 818 persoane au fost autorizate/reautorizate conform specializării și a locului de muncă pe care îl ocupă.

Au fost organizate și cursuri interne de perfecționare pentru angajații încadrați ca muncitori, precum și cursuri de calificare în meseria de „operator lucrări speciale” și „sondor sef”.

De asemenea, în cadrul sucursalelor societății s-a organizat un program de perfecționare susținut de specialiști din cadrul sucursalelor pentru muncitori, la care au participat un număr de 637 persoane, astfel: Sucursala Medias-215, Sucursala Tîrgu Mures-96, Sucursala Ploiesti-27, SPPE Iernut-298 și STTM-1.

Concomitent cu desfășurarea cursurilor interne de perfecționare s-a derulat un program de calificare la locul de muncă, în meseria de de „operator lucrări speciale” și „sondor sef” în cadrul SIRCOSS, la care au participat un număr de 17 persoane.

În cadrul Romgaz există o singură organizație sindicală denumită „Sindicatul Liber din cadrul SNGN Romgaz SA” care are în componență 6.459 de membrii din numărul total de angajați de 6.471, rezultând astfel un grad de sindicalizare de 99,81%.

Raporturile dintre manager și angajați: în urma negocierilor Contractului Colectiv de Muncă, părțile au convenit prelungirea acestuia până la data de 31 decembrie 2014, prin încheierea unui act additional semnat în acest sens.

Referitor la salariatii de la Sucursala Iernut, părțile au convenit încheierea unui acord cu privire la prevederile contractului colectiv de muncă aplicat în cadrul acestei sucursale, înregistrat la Inspectoratul Teritorial de Muncă al Municipiului București cu nr.313/31.07.2012, cu modificările și completările ulterioare, înregistrate până la data transferului CTE Iernut la SNGN Romgaz SA.

Pe parcursul anului 2013 nu au existat elemente conflictuale între patronat și sindicat.

3.4.5. Aspecte privind mediul înconjurător

Activitatea de protecția mediului în anul 2013, s-a concentrat în continuare pe utilizarea într-un mod eficient a resurselor naturale precum și pe reducerea cantităților de deseuri generate, acordând o atenție deosebită conformării activității Romgaz la cerințele legale aplicabile în materie de protecția mediului.

Romgaz și-a recertificat Sistemul de Management al Mediului, în conformitate cu standardul de referință SREN ISO14001, cu organismul de certificare SRAC- IQNet Management System.

Activitățile și acțiunile întreprinse în anul 2013 în domeniul mediului înconjurător au vizat:

- *urmărirea conformării la cerințele legale privind autorizarea de mediu, a tuturor celor 138 de obiective autorizate.* Dintre acestea: 5 obiective sunt în curs de autorizare, 23 în curs de reautorizare, pentru un obiectiv s-a solicitat revizuirea autorizatiei, pentru un obiectiv s-a solicitat actualizarea autorizatiei, iar pentru un obiectiv s-a depus documentație de închidere. De asemenea, autorizațiile a 5 obiective au fost revizuite, iar pentru un obiectiv s-a reluat procedura de reautorizare. La nivelul organizației, s-a dezvoltat o aplicație privind monitorizarea autorizațiilor de mediu, prin care se caută o analiză permanentă și o supraveghere continuă asupra respectării cerințelor legale;
- *urmărirea eliminării deșeurilor generate din activitatea proprie, conform cerințelor legale în vigoare.* În anul 2013, au fost valorificate prin reciclare 676,962 t deșeu, eliminate prin incinerare 39,120 t deșeu și eliminate prin depozitare 9.267,782 t deșeu;
- *urmărirea nivelului de conformare cu prevederile legislației privind protecția mediului, prin executarea programelor de monitorizare impuse prin autorizații.* În acest sens, a fost dezvoltată la nivelul organizației o aplicație privind urmărirea modului de monitorizare și măsurare a tuturor factorilor de mediu afectați ca urmare a desfășurării activităților autorizate.

În ceea ce privește activitatea de producere energie electrică, prin preluarea centralei termoelectrice de la Iernut, s-au întreprins următoarele acțiuni în domeniul protecției mediului:

- s-a realizat îmbunătățirea calității apelor uzate menajere evacuate în râul Mures, prin modernizarea stației de epurare. Lucrările de reabilitare și modernizare ale acestei stații au fost recepționate la data de 30 decembrie 2013. Valoarea investiției cuprinsă în planul de acțiuni din Autorizația integrată de mediu era de 250.534 Euro, valoarea cuprinsă în Planul de achiziții pentru anul 2013 era de 1.064 mii lei, iar valoarea la finalizarea lucrărilor a fost de 802 mii lei;
- preluarea termocentralei a presupus asumarea de către Romgaz a îndeplinirii măsurii din planul de acțiuni aferent autorizație integrate de mediu, respectiv achiziționarea și montarea de arzătoare cu NO_x redus la IMA1 și IMA4, termenul de finalizare a lucrării fiind 31 decembrie 2013. Valoarea cuprinsă în planul de acțiuni din AIM era de 12 milioane de EURO. Pentru această măsură, SPEE Iernut a obținut acordul pentru înlocuirea metodei de realizare a măsurii prin metoda de recirculare a gazelor de ardere și utilizarea permanentă a VGR (ventilator gaze recirculate), metodă regăsită în lista metodelor de reducere a emisiilor de NO_x din BAT. Astfel, în scopul obținerii autorizației integrate de mediu, s-a depus la

Agentia pentru Protectia Mediului Mures, Proiectul si studiul de reducere a emisiilor de NO_x pentru Unitatea nr.1 si Unitatea nr.4. La grupul nr.1, implementarea solutiei de recirculare a gazelor de ardere si utilizarea permanentă a VGR a fost realizată 100%, în timp ce pentru grupul nr.4, lucrările sunt realizate în proportie de 80%.

În anul 2013, Romgaz a contractat întocmirea unui studiul tip Due Diligence de Mediu, având drept scop determinarea gradului de conformare a companiei la legislatia de mediu în vigoare, identificarea problemelor de mediu trecute si prezente, precum si a riscurilor de mediu viitoare cu care se poate confrunta compania. Acest studiu a oferit recomandări pentru îmbunătățirea performantei de mediu. În urma acestor recomandări, Romgaz a întocmit un Raport de Remediere a Aspectelor semnificative de mediu, prin care au fost asumate costuri, solutii si termene de realizare a măsurilor de remediere identificate.

De asemenea, activitatea de protectia mediului la nivelul societății a fost supusă în anul 2013 unei misiuni de audit intern, în urma careia au fost elaborate o serie de recomandări de îmbunătățire a activității. Recomandările auditorilor au fost solutionate si implementate la termenele stabilite.

Cele mai importante programe de actiuni/măsurii pentru prevenire si/sau limitare a impactului asupra mediului se referă la:

- achizitii de sisteme de refulare antipoluante la grupurile 131, 271, 122, 61 Filitelnic, grupul 234 Roman, grupurile 7 si 8 Laslău;
- instalatii refulare impurități la sonda 3 Glăvănesti si grupul 11 Huruiesti;
- instalatii nepoluante la SUG Glăvănesti si SUG Tazlău;
- actiuni de transformare de sonde de productie în sonde de injectie ape de zăcământ (sonda 433 Roman), gestionare a substantelor periculoase, simulări de accidente ecologice, dotări cu echipamente de sigurantă la 3 sonde de înmagazinare subterană a gazelor naturale din depozitul Sărmăsel pentru prevenirea accidentelor majore si limitarea consecintelor asupra sănătății populatiei si mediului.

În urma inspectiilor institutiilor specializate în constatarea si sanctionarea încălcării legii în domeniul protectiei mediului (Garda de Mediu), în cursul anului 2013, Romgaz nu a suportat sanctiuni impuse de neconformarea la legislatia specifică de protectia mediului.

Romgaz a înregistrat în cursul anului 2013 o reclamatie de mediu constând în depășirea nivelului de zgomot echivalent la limita exterioară Statiei de comprimarea Sânmartin. A fost stabilită ca actiune corectivă, realizarea unui studiu de solutie pentru reducerea nivelului de zgomot la limita exterioară incintei unității functionale, sub LMA (limita maximă admisă). La finalizarea lucrărilor, se va solicita un set de buletine de analize efectuat de către un laborator acreditat, care să certifice încadrarea nivelului de zgomot la limita exterioară incintei unității functionale, sub LMA. Termenul scadent de implementare a măsurii este la data de 30 septembrie 2014.

3.4.6. Managementul riscului si controlul intern

Politicele si obiectivele societății privind managementul riscului

Potrivit Codului de Governanță Corporativă, unul dintre rolurile conducerii societății este acela de a se asigura că, la nivelul companiei, există implementat un sistem eficient de management a riscurilor.

Deoarece procesul de implementare a sistemului de management a riscurilor este relativ tânăr în cadrul societății – a debutat acum un an, una dintre preocupările majore ale managementului societății constă în constientizarea organizatiei asupra obiectivelor procesului de management de risc si necesității implicării directe în procesul de desfășurare al managementului riscului, precum si alinierea la cele mai noi practici în domeniu, prin respectarea legislatiei în vigoare, a standardelor si normelor referitoare la acest proces.

Implementarea sistemului de management a riscurilor la nivelul societății are în vedere aplicarea:

- 📄 Ordinul Ministerului Finantelor Publice nr.946 din 4 iulie 2005 (actualizat) privind dezvoltarea sistemului de control intern/managerial si care face referire la managementul riscurilor (Standardul 11: „Managementul Riscurilor”);
- 📄 OG nr.119/1999 (art. 4) privind controlul intern si controlul financiar preventiv;
- 📄 Legea nr.234 din 7 decembrie 2010 privind modificarea si completarea OG nr.119/1999;
- 📄 Standardul international ISO 31010: 2009: „Risk management – risk assessment techniques”;
- 📄 Standardul international ISO 31000: 2009: „Risk management/Principles and guidelines”;
- 📄 Standardul românesc SR Ghid 73: 2009: „Managementul riscului – Vocabular”.

Astfel, în conformitate cu procesul de management a riscurilor, societatea analizează sistematic, cel puțin odată pe an, riscurile aferente obiectivelor si activităților sale, elaborează planuri de tratament corespunzătoare în directia limitării posibilelor consecinte ale acestor riscuri, si numeste salariatii responsabili în aplicarea planurilor respective.

De asemenea, sistemul de management a riscurilor implementat la nivelul societății este parte integrantă în procesul de luare a deciziilor prin stabilirea obligativității utilizării analizei de management a riscurilor la întocmirea fiecărui document complex de la nivelul societății si a sucursalelor acesteia, respectiv pentru:

- proiectele de foraj sonde;
- proiecte tehnice de executie a obiectivelor de investitii;
- studii de fezabilitate;
- studii de evaluare a resurselor geologice si a performantelor în exploatare a zăcămintelor.

De asemenea, oricare proiect de anvergură, elaborat intern sau extern, din domeniul explorării, dezvoltării si/sau exploatării zăcămintelor de gaze naturale precum si a producerii si livrării de energie electrică este evaluat si prin prisma managementului de risc.

Beneficiile principale ale procesului de management a riscurilor sunt îmbunătățirea performanței societății prin identificarea, analiza, evaluarea și gestionarea tuturor riscurilor care se pot manifesta la nivelul acesteia în vederea minimizării consecințelor riscurilor negative, sau după caz, a sporirii efectelor riscurilor pozitive.

Pentru o evaluare eficientă a riscurilor identificate la nivelul societății, a fost înființat un compartiment dedicat gestionării cu succes a managementului de risc la nivelul întregii societăți. Dintre principalele aspecte în procesul de implementare a managementului de risc amintim: identificarea, analiza, evaluarea și tratarea riscurilor. Dintre sarcinile principale ale acestui birou se distinge aceea de întocmire a documentelor finale de management a riscurilor de la nivelul societății: Registrul Final al Riscurilor, Raportul Final de Riscuri, Planul Final de Implementare Măsurii și Profilul de Risc al societății.

În cadrul societății există **3 niveluri de roluri** formate în cadrul sistemului de management a riscurilor și anume:

- *nivelul inferior*, reprezentat de identificatorii de risc și de responsabilii de riscuri (reprezentat de seful fiecărei unități organizatorice) care au sarcina de întocmire a documentelor de management a riscurilor de la nivelul unității organizatorice pe care o conduc;
- *nivelul mediu*, reprezentat de *middle*-managementul companiei care împreună cu șefii unităților organizatorice formează Comisia de Gestire a Riscurilor și care facilitează și coordonează procesul de management de risc din direcția/departamentul/divizia lor;
- *nivelul superior*, reprezentat de managementul executiv superior al societății prin Comisia de Analiză și Gestire a Riscurilor; această comisie aprobă apetitul pentru risc al societății precum și profilul de risc al acesteia în conformitate cu obiectivele societății.

Obiectivele generale a activității de gestionare a riscurilor la nivelul societății sunt:

1. Stabilirea cadrului general unitar de identificare, analiză și gestionare a riscurilor;
2. Furnizarea unui instrument pentru gestionarea riscurilor într-un mod controlat și eficient;
3. Furnizarea unei descrieri a modului în care sunt stabilite și implementate măsurile de control menite să prevină apariția riscurilor negative.

Dintre categoriile de riscuri analizate la nivelul companiei amintim: riscurile financiare, riscurile de piață, riscurile referitoare la protecția, sănătatea și securitatea în muncă, riscurile de personal, riscurile sistemelor informatice, riscurile legale și de reglementare. Menționăm că toate riscurile sunt analizate prin prisma:

- obiectivului specific la care face referire riscul;
- cauzelor de apariție a riscurilor;
- consecințelor apărute ca urmare a materializării riscurilor;
- probabilității de apariție;
- impactului generat de materializarea riscurilor;
- expunerii la risc;
- strategia de răspuns la risc;
- măsurilor de control (tratare) recomandate;
- riscurilor reziduale rămase după tratarea riscurilor inițiale.

IV. ACTIVELE CORPORALE SOCIETATII

4.1. Principalele capacități de producție

Apariția și apoi dezvoltarea și diversificarea graduală a ceea ce urma să reprezinte cu adevărat infrastructura industriei productive de gaze naturale a României are ca și reper **anul 1909** când, prin intermediul sondei 2 Sărmășel (judetul Mures), s-a descoperit primul zăcământ de gaze.

În anii imediat următori începe să se contureze, la scară redusă, o infrastructură unicat la acea vreme în Europa și care se compunea în principal din următoarele active:

- conducta de transport gaze, prima de acest fel din Europa, construită în anul 1914, conductă care lega localitățile Sărmășel și Turda (judetul Cluj) și
- stația de comprimare a gazelor de la Sărmășel, prima din Europa, stație construită în anul 1927.

De menționat este faptul că după anul 1960 se descoperă marile structuri gazeifere ale țării și în paralel cu acest proces începe, la scară națională, dezvoltarea unei complexe infrastructuri dedicate exclusiv procesului de extracție a gazelor iar mai târziu celui de injectie și stocare a gazelor în depozite subterane. Aceste structuri gazeifere de anvergură, localizate în bazinul Transilvaniei, furnizează și astăzi cantități apreciable de gaze naturale.

Explorare-productie

Infrastructura aferentă exploatarea zăcămintelor respectiv înmagazinării gazelor naturale în zăcăminte depletate convertite în depozite subterane se prezintă astăzi ca un ansamblu deosebit de complex.

Infrastructura societății, privită în ansamblul ei, s-a dezvoltat continuu atât înainte cât și după anul 1989. Intensitatea maximă a ritmului de dezvoltare a capacităților de producție a fost în jurul anilor 1970-1980 când și producțiile anuale înregistrate erau la cote deosebit de ridicate atât datorită cererii de consum ale acelor vremuri cât și existenței unei energii de zăcământ apreciable pentru majoritatea structurilor gazeifere descoperite.

Este de menționat faptul că o parte din infrastructura productivă (activele) a companiei provenea în urma naționalizării din iunie 1948.

În prezent nici un activ al Romgaz nu este revendicat de către o persoană fizică sau juridică din țară sau din străinătate.

Capacitățile de producție, deși functionale, sunt în mare parte vechi de ordinul zecilor de ani, fapt pentru care în urmă cu câțiva ani a început un proces de reabilitare și modernizare a unor capacități de producție. Este vorba de montarea, înlocuirea sau modernizarea unor panouri comerciale (fiscale) de predare gaze, stații de uscare gaze, stații de comprimare gaze.

Capacitățile de producție aferente infrastructurii companiei se prezintă după cum urmează:

1. Fondul de sonde alcătuit din:
  - Sonde efectiv productive de gaze,

- Sonde închise temporar și care așteaptă operațiuni de reactivare sau reparații ample,
  - Sonde casabile,
  - Sonde în care se injectează ape de zăcământ rezultate în urma procesului de extracție și a separării lor din fluxul de gaze;
2. Conducte care sunt de tipul:
    - Conducte de aducție în număr aproximativ egal cu numărul de sonde,
    - Conducte colectoare de gaze a căror dispunere poate fi inelară, sau ramificată și care fac legătura între grupurile de sonde,
    - Conducte de vehiculare ape reziduale,
    - Conducte de vehiculare apă industrială;
  3. Încălzitoare de gaze (calorifere);
  4. Separatoare de impurități din fluxul de gaze care sunt, funcție de poziționarea lor în sol:
    - Separatoare subterane,
    - Separatoare supraterane;
  5. Panouri de măsurare a debitelor de gaze:
    - Panouri tehnologice de măsurare a debitelor de gaze și al căror număr este aproximativ egal cu numărul zăcămintelor de gaze,
    - Panouri fiscale sau comerciale de măsurare a debitelor de gaze situate la interfața cu SNT;
  6. Stații de uscare (conditionare) a gazelor:
    - Stații de uscare care folosesc materiale adsorbante (ex. silicagel),
    - Stații de uscare care folosesc materiale absorbante (ex. trietilenglicol),
    - Stații de uscare care folosesc sărurile delicvescente (săruri solide anhidre);
  7. Agregate de comprimare gaze care sunt de tipul:
    - Compressoare mobile de mică capacitate montate fie la capul de erupție a sondei sau la grupul de sonde,
    - Compressoare de câmp de gaze, care deservește una sau mai multe structuri,
    - Stații de comprimare constituite de regulă din două sau mai multe agregate de comprimare și care pot fi stații de comprimare intermediare sau finale (cu debusare în SNT);
  8. Stații de pompare cu anexe corespunzătoare, fie a apei industriale fie a apei de zăcământ;
  9. Anexe (clădiri, ateliere, magazine, linii electrice, drumuri de schelă etc.).

Gradul de utilizare a capacităților de producție este unul maximal și se situează în adiacența valorii procentuale de 100%.

Astfel, în prezent sunt exploatate un număr de 148 de zăcăminte din care 143 zăcăminte sunt considerate zăcăminte cu perimetru instituit, iar restul de 5 zăcăminte fiind incluse

în categoria zăcămintelor cu producție experimentală. Distribuția acestor din urmă, pe zone geografice, este următoarea:

- Bazinul Transilvaniei: 4 [Visa (judetul Sibiu)-zăcămintul este fără producție din luna iunie 2012, Herepea (judetul Mures), Cojocna (judetul Cluj), Bogatul Român (judetul Sibiu)-zăcămintul este fără producție din luna august 2013];
- Extracarpati Moldova: 1 [Valea Moldovei (judetul Suceava)];
- Extracarpati Muntenia: 1 [Bilciuresti Nord (judetul Dâmbovita)].

Exploatarea propriu-zisă a acestor zăcămintele se face prin intermediul a cca.3.260 sonde și aproximativ tot atâtea instalații tehnologice de suprafață compuse în principal din conducte de aducție, încălzitoare de gaze (unde este cazul), separatoare de impurități lichide și panouri tehnologice de măsurare a gazelor.

Din numărul total de sonde 26% sunt exploatate la o adâncime de peste 2000 m. Menținerea în funcțiune între anumite limite de presiune și debit a sondelor productive de gaze se face prin intermediul a 115 agregate de comprimare dintre care, 91 agregate sunt grupate în 19 stații de comprimare, iar 17 agregate reprezintă așa numitele compresoare de câmp și 7 agregate sunt compresoare în apropierea sondelor de gaze constituind categoria compresoarelor de grup.

Calitatea gazelor, cerință tehnică stipulată în legislația de specialitate, este asigurată în proporție de peste 99% de către 71 stații de uscare a gazelor.

Cealaltă componentă a infrastructurii companiei și anume sistemul tehnico-informatic reprezintă totalitatea echipamentelor și programelor informatice (soft-uri) dedicate monitorizării parametrilor specifici activității de cercetare, producție respectiv înmagazinare gaze. Aceste programe informatice complexe compuse dintr-o serie de module prelucrează informațiile provenite din investigarea seismică a unor zone din scoarta terestră, colectează informații în urma cercetării sondelor de gaze, informații aferente istoricului de producție și alte informații tehnice date de intrare pentru analize de tip cash-flow etc.

Prelucrarea și interpretarea acestor numeroase date de intrare are ca finalitate elaborarea, în cadrul compartimentelor de specialitate, a unor ample documentații tehnico-economice denumite *studii de evaluare* a resurselor geologice și a performanțelor în exploatarea zăcămintelor comerciale. În aceste studii sunt analizate și fundamentate inclusiv lucrările de investiții care urmează a se efectua pe respectivul zăcămint, investiții care alături de alte lucrări de stimulare a producției devin obligativități de îndată ce respectivul studiu a fost omologat de către ANRM.

Înmagazinare subterană

Depozitul Bilciuresti

Structura Bilciuresti este situată în județul Dâmbovita, la circa 40 km V-NV de municipiul Bucuresti.

Din anul 1983, zăcămintul este amenajat și funcționează ca depozit subteran în și/din care se înmagazinează (injectează) respectiv se livrează (extrage) gaze la cererea consumatorilor.

Capacitatea actuală de înmagazinare gaze este de 1.310 mil.Smc/ciclu iar capacitatea maximă de livrare zilnică din depozit este de 17 mil.Smc.

Mijloacele fixe care concură la procesul de înmagazinare gaze sunt următoarele:

↳ 62 de sonde, din care 57 sonde injectie/extractie, 4 sonde de urmărire și 1 sondă injectie apă reziduală.

Sondele utilizate în proces au fost puse în funcțiune în perioada 1962-2011, 53 de sonde sunt echipate cu ansamblu filtru-paker, 2 sonde sunt echipate cu sisteme monitorizare parametri, 47 de sonde sunt echipate cu valve TRSV;

↳ infrastructura de suprafață aferentă depozitului Bilciurești cuprinde:

- 26 km conducte colectoare aferente celor 62 de sonde;
- 50 încălzitoare gaze sonde;
- 21 separatoare verticale cu filtre coalescere și 3 separatoare orizontale cu demister;
- 14 instalații măsură tehnologică gaze din care 7 măsură tehnologică total grup și 7 măsură tehnologică etalonare sonde;
- 7 stații de uscare gaze cu trietilenglicol;
- 11 km colector Dn400, Pn150 bar prevăzut cu găuri pentru godevilare;
- 11 km colector Dn400, Pn90 bar;
- 11 km colector Dn350 Pn75 bar;
- panou măsură fiscală bidirecțional echipat cu contoare ultrasonice, cromatograf de linie și aparat on-line pentru determinarea punctului de rouă al apei;
- stația de comprimare gaze Butimanu compusă din:
  - Modulul existent cu 9 compresoare tip C280 și 3 compresoare tip C160 cu $P_{as} = 13-21$ bar și $P_{ref} = 51-80$ bar;
  - Modulul 1 cu 2 compresoare 4HHE VL1 cu $P_{as} = 70-80$ ata și $P_{ref} = 90-150$ ata;
  - Modulul 2 cu 4 compresoare 4HHE VL2 în două trepte:
    - I. cu $P_{as} = 13-19$ ata și $P_{ref} = 45-75$ ata;
    - II. cu $P_{as} = 45-75$ ata și $P_{ref} = 75-150$ ata;
- stație de injectie ape reziduale.

Depozitul Sărmășel

Structura Sărmășel este situată în perimetrul localității Sărmășel la 35 km NV de municipiul Târgu-Mureș, 35 km N de Ludus și 48 km E de municipiul Cluj-Napoca.

Din anul 1996, zăcămintul este amenajat și funcționează ca depozit subteran în și/din care se înmagazinează (injectează) respectiv se livrează (extrage) gaze la cererea consumatorilor.

Capacitatea actuală de înmagazinare gaze este de 800 mil.Smc/ciclu iar capacitatea maximă de livrare zilnică din depozit este de 6,5 mil.Smc.

Mijloacele fixe care concură la procesul de înmagazinare gaze sunt următoarele:

↳ 61 de sonde, din care 59 sonde injectie/extractie și 2 sonde de urmărire.

Sondele utilizate în proces au fost puse în funcțiune în perioada 1938-2010, 6 sonde sunt echipate cu packere recuperabile, 1 sonda este echipată cu sistem monitorizare parametri, 6 sonde sunt echipate cu valve TRSV.

În anul 2010 s-au săpat 6 sonde cu următoarea construcție:

- coloana de exploatare de 7 inch;
- packer recuperabil pentru protejarea coloanei de exploatare;
- tevi de extractie având diametrul de 3^{1/2} inch;

↳ infrastructura de suprafață aferentă depozitului Sărmășel cuprinde:

- 26,341 km conducte colectoare aferente celor 61 sonde;
- 2,240 km colector Dn200, Pn40;
- 0,230 km colector Dn350, Pn40;
- 0,400 km colector Dn400, Pn40;
- 1,800 km colector Dn500, Pn40;
- 59 separatoare SOL 12^{3/4} îngropate;
- 18 separatoare verticale;
- panou măsură fiscală bidirecțional echipat cu contoare ultrasonice și cromatograf de linie;
- stația de comprimare gaze Sărmășel.

Inițial, stația a fost pusă în funcțiune în anul 1988 și avea patru gazomotocompresoare de tip 10GKNA.

În anul 1995 a fost amplificată cu încă 2 gazomotocompresoare 10GKNA, toate cele 6 gazomotocompresoare fiind grupate în Hala 1 ($P_{as} = 11$ bar, $P_{ref} = 40$ bar).

În anul 1999 s-au finalizat lucrările de amplificare a capacității stației, fiind puse în funcțiune 6 gazomotocompresoare grupate în Hala 2 ($P_{as} = 7$ bar, $P_{ref} = 17,4$ bar).

În prezent, în vederea creșterii capacității de lucru de la 800 mil.mc/ciclu până la 920 mil.mc/ciclu sunt în derulare următoarele investiții:

- stație de comprimare gaze;
- stații de uscare;
- modernizarea infrastructurii de suprafață;
- modernizarea sistemului de măsură fiscală a gazelor.

Depozitul Urziceni

Structura Urziceni, este situată în județul Ialomița, la circa 50 km NE de municipiul București.

Din anul 1978, zăcămintul este amenajat și funcționează ca depozit subteran în și/din care se înmagazinează (injectează) respectiv se livrează (extrage) gaze la cererea consumatorilor.

Capacitatea actuală de înmagazinare gaze este de 250 mil.Smc/ciclu iar capacitatea maximă de livrare zilnică din depozit este de 2,70 mil.Smc.

Mijloacele fixe care concură la procesul de înmagazinare gaze sunt următoarele:

↳ 27 de sonde, din care 26 sonde injectie/extractie și 1 sondă de urmărire.

Sondele utilizate în proces au fost puse în funcțiune în perioada 1960-2008, 25 de sonde sunt echipate cu ansamblu filtru-packer, 3 sonde sunt echipate cu sisteme monitorizare parametri, 22 de sonde sunt echipate cu valve TRSV.

În perioada 1995-2008 s-au săpat 8 sonde cu următoarea construcție:

- coloana de exploatare de 7 inch;
  - gaura liberă lărgită la 13 inch în zona obiectivului de înmagazinare;
  - ansamblu filtru-packer;
  - tevi de extracție având diametrul de 4 inch cu dublă etansare;
- ↳ infrastructura de suprafață aferentă depozitului Urziceni cuprinde:
- 17,300 km conducte colectoare aferente celor 27 sonde;
  - 3,871 km colector aspiratie Dn300, Pn64;
  - 3,260 km colector refulare Dn200, Pn125;
  - 6 instalatii măsură tehnologică gaze, din care:
    - 3 instalatii pentru măsură tehnologică de total;
    - 3 instalatii pentru măsură tehnologică etalonare;
  - 28 încălzitoare tip III x 140 bar;
  - 1 stație de uscarea gaze cu Trietilenglicol;
  - sistem achiziție parametri prin fibră optică;
  - sistem măsură fiscală bidirecțional echipat cu contoare ultrasonice, cromatograf de linie și aparat on-line pentru determinarea punctului de rouă al apei pentru gazele livrate;
  - stația de comprimare gaze Urziceni compusă din:
    - Modulul Existent (ME) – a fost pus în funcțiune în anul 1978 cu un număr de trei electrocompresoare C160 cu o treaptă de comprimare, modificate la două trepte de comprimare și extins cu încă un compresor de același tip în perioada 1994-1995 ($P_{as} = 16-21$ bar, $P_{ref} = 61-86$ bar);
    - Modulul M1 – situat în extravilanul orașului Urziceni a fost pus în funcțiune în perioada 2003-2004 având în componentă două electrocompresoare C160 cu o treaptă de comprimare ($P_{as} = 79-86$ bar, $P_{ref} = 86-125$ bar).

În prezent, în vederea creșterii capacității de lucru de la 250 mil.mc/ciclu până la 360 mil.mc/ciclu sunt în derulare următoarele investiții:

- stație de comprimare gaze;
- modernizarea infrastructurii de suprafață.

Depozitul Cetatea de Baltă

Structura Cetatea de Baltă, este situată la circa 12 km S-V de municipiul Târnăveni.

Din anul 2002, zăcămintul este amenajat și funcționează ca depozit subteran în și/din care se înmagazinează (injectează) respectiv se livrează (extrage) gaze la cererea consumatorilor.

Capacitatea actuală de înmagazinare gaze este de 200 mil.Smc/ciclu iar capacitatea maximă de livrare zilnică din depozit este de 1 mil.Smc.

Mijloacele fixe care concură la procesul de înmagazinare gaze sunt următoarele:

↳ 16 sonde, din care 14 sonde injectie/extractie si 2 sonde de urmărire.

Sondele utilizate în proces au fost puse în funcțiune în perioada 1947-2004, 6 sonde sunt echipate cu packere recuperabile, 6 sonde sunt echipate cu valve TRSV.

În perioada 2003-2004 s-au săpat 6 sonde cu următoarea construcție:

- coloana de exploatare de 7 inch;
- packer recuperabil pentru protejarea coloanei de exploatare;
- tevi de extractie având diametrul de 4 inch;

↳ infrastructura de suprafață aferentă depozitului Cetatea de Baltă cuprinde:

- 6,640 km conducte colectoare aferente celor 16 sonde;
- conducte colectoare:
  - 1,485 km colector Dn300, Pn64;
  - 7,890 km colector Dn500, Pn64;
- 6 instalatii instalatii măsură tehnologică gaze, din care:
  - 3 instalatii măsură tehnologică de total;
  - 3 instalatii măsură tehnologică etalonare;
- 6 separatoare cu filtre coalescer, din care:
  - 3 separatoare verticale de total;
  - 3 separatoare verticale de etalonare;
- sistem de supervizare câmp si gaz cromatograf online;
- sistem achizitie parametrii prin fibră optică.

Depozitul Ghercesti

Structura Ghercesti este situată în județul Dolj, în imediata apropiere a municipiul Craiova.

Din anul 2002, zăcămintul este amenajat si funcționează ca depozit subteran în si/din care se înmagazinează (injectează) respectiv se livrează (extrage) gaze la cererea consumatorilor.

Capacitatea actuală de înmagazinare gaze este de 150 mil.Smc/ciclu iar capacitatea maximă de livrare zilnică din depozit este de 1,5 mil.Smc.

Mijloacele fixe care concură la procesul de înmagazinare gaze sunt următoarele:

↳ 86 de sonde, din care 83 sonde injectie/extractive si 3 sonde de urmărire.

Sondele utilizate în proces au fost puse în funcțiune în perioada 1958-2005, 62 de sonde sunt echipate cu ansamblu filtru-paker, 7 sonde sunt echipate cu sisteme monitorizare parametri, 25 de sonde sunt echipate cu valve TRSV.

În perioada 2004-2005 s-au săpat 22 de sonde cu următoarea construcție:

- coloana de exploatare de 7 inch;

- ansamblu filtru-packer;
- tevi de extractie având diametrul de 4 inch;
- ↳ infrastructura de suprafață aferentă depozitului Ghercesti cuprinde:
  - 156,931 km conducte colectoare aferente celor 86 sonde;
  - conducte colectoare:
    - 19,258 km colector Dn500, Pn40;
    - 2,660 km colector Dn300, Pn40;
    - 5,188 km colector Dn350, Pn40;
    - 2,322 km colector Dn400, Pn40;
    - 12,570 km colector Dn600, Pn40;
  - 13 separatoare orizontale cu demister din care:
    - 7 separatoare verticale de total;
    - 6 separatoare verticale de etalonare;
  - 6 instalatii de măsură tehnologică gaze, din care:
    - 3 instalatii măsură tehnologică de total;
    - 3 instalatii măsură tehnologica etalonare;
  - statie de uscare gaze cu trietilenglicol;
  - sistem comunicare si achizitie parametrii prin fibră optică;
  - panou măsură fiscală bidirecional cu două linii de măsură, echipat cu contoare ultrasonice, cromatograf de linie si aparat on-line pentru determinarea punctului de rouă al apei si al hidrocarburilor.

Depozitul Bălăceanca

Structura Bălăceanca, este situată la circa 4 km de municipiul Bucuresti.

Din anul 1989, zăcământul este amenajat si functionează ca depozit subteran în si/din care se înmagazinează (injectează) respectiv se livrează (extrage) gaze la cererea consumatorilor.

Capacitatea actuală de înmagazinare gaze este de 50 mil.Smc/ciclu iar capacitatea maximă de livrare zilnică din depozit este de 1,2 mil.Smc.

Mijloacele fixe care concură la procesul de înmagazinare gaze sunt următoarele:

- ↳ 24 de sonde, din care 21 sonde injectie/extractie si 3 sonde de urmărire.

Sondele utilizate în proces au fost puse în functiune în perioada 1971-2008, 18 sonde sunt echipate cu ansamblu filtru-paker, 1 sondă este echipată cu sistem monitorizare parametri, 11 sonde sunt echipate cu valve TRSV.

În anul 2008 s-au săpat 6 sonde cu următoarea constructie:

- coloana de exploatare de 7 inch;
- gaura liberă lărgită la 13 inch în zona obiectivului de înmagazinare;
- ansamblu filtru-packer;
- tevi de extractie având diametrul de 4 inch cu dublă etansare;

- ↳ infrastructura de suprafață aferentă depozitului Bălăceanca cuprinde:
- 9,993 km conducte colectoare;
  - 0,470 km colector Dn250, Pn40;
  - 0,600 km colector Dn250, Pn40;
  - 4 separatoare verticale cu coalescer si demister din care:
    - 2 separatoare verticale total;
    - 2 separatoare verticale etalonare;
  - 4 instalatii măsură tehnologică gaze din care:
    - 2 instalatii măsură tehnologică total;
    - 2 instalatii măsură tehnologică etalonare;
  - statie de uscare gaze cu trietilenglicol;
  - 15 încălzitoare;
  - sistem comunicare si achizitie parametrii prin fibră optică;
  - panou măsură fiscală bidirecional echipat cu contoare ultrasonice, cromatograf de linie si aparat on-line pentru determinarea punctului de rouă al apei în gazele livrate;
  - statia de comprimare gaze Bălăceanca, compusă din 4 electrocompresoare C144MSMB ($P_{as} = 13-28$ bar, $P_{ref} = 43-61$ bar).

Operatii speciale si servicii la sonde

Activitatea de *Interventii, reparatii capitale si probe de productie* reprezintă totalitatea serviciilor efectuate cu instalatii cu turlă, precum si echipamente specifice activităților suport, cum ar fi: instalatie frezare dopuri ciment, habă cu agitator, sand control-amestecător de nisip, probare straturi productive în gaură tubată (DST), sită vibratoare, grup motopompă.

Activitățile de *Operatii Speciale la Sonde* sunt executate cu următoarele echipamente: agregat de cimentare, echipament măsurători sonde, echipament de investigare în gaură tubată, unitate tubing flexibil, convertor de azot lichid, autocisternă de azot lichid, container ciment, unități de filtrare fluide, instalatie de refulare-măsurare-separare bifazică, instalatie de refulare-măsurare-separare trifazică, echipament investigare material tubular, ecometru, tăiere material tubular, dispozitiv asamblare packere, recuperator packer hidraulic, instalatie de stins incendiu la sondă.

Având în vedere necesitatea continuă de a realiza lucrări de interventie si operatii speciale la sondele de gaze, dovadă fiind numărul mare de lucrări desfășurate în trecut, este necesar a se interveni în continuare la sondele de gaze în vederea stopării declinului.

Transport si mentenanță

Parcul auto al STTM este format din 640 autovehicule si utilaje, după cum urmează:

- autovehicule de transport persoane: autoturisme (104), autoturisme de teren (91), microbuze (11), autobuze (2) si autocare (2);

- autoutilitare transport persoane si mărfuri < de 3,5 to (17+22) si respectiv > de 3,5 to (94);
- autospeciale de transport mărfuri: autobasculante (24), autovidanje (29), autocamioane (2), autoplatforme (15), autocisterne (3);
- autospeciale pentru transport greu: autoremorchere (3) si autotractoare cu semiremorcă (9);
- autospeciale pentru ridicare si manipulare: automacarale de 12-18 to (6) si 24-35 to (11);
- alte autovehicule specializate: laborator de încercări si verificări echipamente pentru automatizări (3);
- utilaje terasiere: buldozere (8), excavatoare pe senile (2), buldoexcavatoare (13), autogredere (3), cilindru compactor (3), încărcător frontal (11);
- alte utilaje: tractoare rutiere (74), stivuitoare, etc.;
- alte vehicule: remorci transport greu, semiremorci si remorci pentru tractoare.

Având în vedere dinamica activității de explorare-productie gaze desfășurată de Romgaz, pe termen mediu (cca.5 ani) perspectiva dezvoltării STTM în realizarea obiectului de activitate trebuie concretizată prin determinarea în permanentă a metodelor si măsurilor ce rezultă din asigurarea unor servicii de calitate si în conditii de eficiență economică.

Productia de energie electrică

CTE Iernut are o putere instalată de 800 MW, având în componentă 6 grupuri energetice: 4 grupuri de câte 100 MW de productie cehoslovacă si 2 grupuri de câte 200 MW de productie sovietică. Grupurile au fost puse în functiune între anii 1963 si 1967.

Centrala este legată de drumul european E60 printr-o portiune de drum de cca.1,5 km, drum care este proprietatea centralei, precum si de sistemul national de căi ferate cu statia CFR Cuci printr-o legătură de cale ferată de cca.2 km, de asemenea proprietatea centralei.

Pentru a reduce consumul specific de combustibil, principalul element de cost, este necesară promovarea unor investitii care să ducă la cresterea randamentului centralei, prin schimbarea tehnologiei de producere a energiei electrice, în esență prin folosirea ciclului combintat gaze-abur (turbine pe gaze + turbine clasice).

Restricții de functionare impuse de reglementările de mediu aplicabile

Grupurile nr.1 si nr.4 de 100 MW

Mentionăm că în cursul anului 2013 la cazanul nr.1 prin punerea în functiune a sistemului de recirculare a gazelor de ardere s-a reusit reducerea emisiilor de NO_x, de la cca.800 mg/Nmc gaze arse la valori sub 300 mg/Nmc, ceea ce corespunde reglementărilor de mediu. Aceeasi lucrare este în derulare la cazanul nr.4, cu termen de finalizare 30 iunie 2014.

Astfel, conform autorizatiei integrate de mediu a Sucursalei Iernut, grupurile energetice nr.1 si nr.4 de câte 100 MW fiecare, au permisă functionarea cu perioadă de tranzitie până la data de 30 iunie 2020. Obligativitatea fiind ca în această perioadă să se reducă concentratiile maxime de NO_x la cos, de la 300 la 100 mg/Nmc gaze arse.

Dacă această ultimă măsură nu se realizează, grupurile nu vor mai avea voie să funcționeze după data de 30.06.2020.

Referitor la lucrarea executată la cazanul nr.1 precizăm că lucrarea de reparatii s-a realizat cu forte proprii, prin cheltuirea a 350.000 lei, față de 2.500.000 EURO, dacă s-ar fi înlocuit arzătoarele existente cu arzătoare cu formare de NOx redus.

În propunerile fundamentate de CTE Ienut, privind programul de tranziție, grupurile 1 și 4 au fost cuprinse în aceste propuneri și, ca urmare, imediat după înlocuirea arzătoarelor, grupurile au dreptul de a funcționa până în anul 2020. Obligatorietatea fiind ca în această perioadă să se reducă concentrațiile maxime de NOx la cos, de la 300 la 100 mg/Nmc gaze arse.

Dacă această ultimă măsură nu se realizează, grupurile nu vor mai avea voie să funcționeze după data de 01.01.2020.

Grupurile nr.2 și nr.3 de 100 MW

Aceste grupuri au termen de funcționare până la data de 31.12.2015 însă, fără a depăși un anumit număr de ore de funcționare, respectiv 20.000 ore în perioada 2008-2015.

Precizăm că la data prezentei, grupul nr.2 mai poate funcționa 17.717 ore, iar grupul nr.3 mai poate funcționa 10.300 ore.

După anul 2015 aceste grupuri se vor dezafecta, iar unele din componentele acestora, vor constitui rezerve de piese de schimb pentru grupurile nr.1 și 4.

Grupurile nr.5 și nr.6 de 200 MW

La aceste grupuri s-au implementat în anii 2010 și 2011 arzătoare cu NOx redus îndeplinind astfel o cerință de mediu inclusă în planul de acțiuni cuprins în autorizația integrată de mediu. Măsura s-a realizat în avans, termenul final fiind data de 31.12.2012.

Datorită acestor acțiuni, aceste grupuri intră automat în noua perioadă de tranziție stabilită pentru perioada 01.01.2016-31.12.2020.

4.2. Activitatea investitională

Investitiile joacă un rol deosebit în mentinerea declinului producției, atât prin descoperirea de noi rezerve cât și prin îmbunătățirea gradului de recuperare actual, prin reabilitarea, dezvoltarea și modernizarea facilităților existente.

Pentru anul 2013 Romgaz și-a programat investiții în valoare de *900 milioane lei* și a realizat *848 milioane lei*, cu cca.63% respectiv 329 milioane lei mai mult decât investițiile realizate în anul 2012. Finantarea investițiilor s-a făcut exclusiv din surse proprii ale societății.

Valoarea mijloacelor fixe puse în funcțiune în cursul anului 2013 a fost de *384 milioane lei*.

Societatea a realizat în perioada 2011-2013 investiții în valoare de cca.2 miliarde lei, astfel:

Anul	2011	2012	2013	Total
Valoare (mii lei)	609.241	519.053	848.247	1.976.541

Programul de investiții pentru anul 2013 a fost aprobat de Consiliul de Administrație prin Hotărârea nr.1 din 29 ianuarie 2013, iar bugetul aferent, sub forma Anexei nr.5, la bugetul de venituri și cheltuieli cu Hotărârea Adunării Generale a Acționarilor nr.10 din 15 iunie 2013 (HG nr.924/27.11.2013).

Directiile prioritare ale programului de investiții au vizat, în principal, proiecte privind:

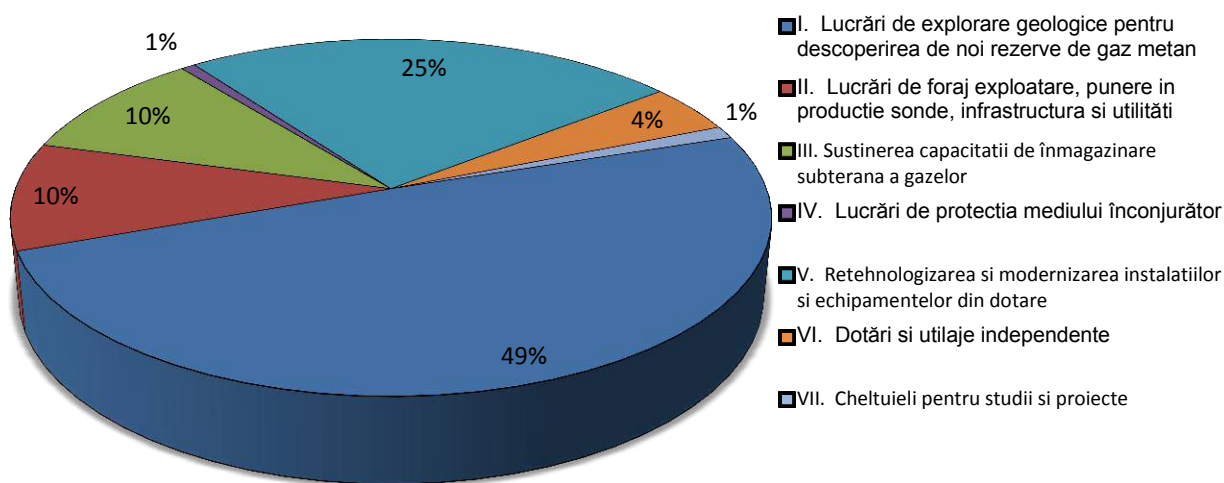
- continuarea lucrărilor de cercetare geologică prin noi foraje și prospecțiuni geologice pentru descoperirea de noi rezerve de gaze naturale;
- dezvoltarea potentialului de producție prin asigurarea de noi capacități de pe structurile existente;
- îmbunătățirea performanțelor instalațiilor și echipamentelor aflate în dotare și creșterea siguranței în exploatare;
- creșterea capacității de înmagazinare subterană a gazelor, a flexibilității și securității depozitelor existente;
- asigurare de noi utilaje sau modernizarea celor existente, necesare sustinerii activității de producție;
- elaborarea de studii și proiecte necesare dezvoltărilor viitoare ale societății.

Investitiile realizate comparativ cu cele programate, pe principalele capitole, sunt reprezentate în tabelul de mai jos:

mii lei

CAPITOL INVESTITII	Program 2013	Realizat 2013	%
1	2	3	4=3/2x100
I. Lucrari de explorare geologice pentru descoperirea de noi rezerve de gaz metan	413.180	419.829	101,61
II. Lucrări de foraj exploatare, punere in productie sonde, infrastructura si utilitati	137.112	82.484	60,16
III. Sustinerea capacitatii de inmagazinare subterana a gazelor	82.910	84.639	102,09
IV. Lucrări de protectia mediului inconjurator	7.862	6.054	77,00
V. Retehnologizarea și modernizarea instalatiilor si echipamentelor din dotare	159.569	208.223	130,49
VI. Dotări și utilaje independente	63.777	37.509	58,81
VII. Cheltuieli pentru studii si proiecte	35.590	9.509	26,72
TOTAL	900.000	848.247	94,25

În figura de mai jos este prezentată structura investitiilor pe principalele capitole:

Încă de la începutul anului, 56,3% din buget a fost asigurat cu contracte de executie/livrare, incluzând si valoarea obiectelor executate în regie proprie.

Asigurarea cu contracte încheiate în anul 2012 a constituit o primă premisă pentru înregistrarea celor mai mari realizări din ultimii 4 ani.

Nivelul indicat al realizărilor valorice a însemnat si înregistrarea unor însemnate realizări fizice.

O sinteză privind obiectivele fizice realizate ne indică faptul că într-o mare măsură societatea si-a realizat obiectivele stabilite, astfel:

Nr. crt.	Obiective Fizice Principale	Planificat	Realizat	
1.	Executie foraj, explorare	29 de sonde	25 de sonde	
2.	Exploatare de suprafată (prospectiune)	seismică 2d	862 km	224 km
		seismică 3d	3200 km ²	1830 km ²
		geochimie	2000 buc	2000 buc
		magneto	900 buc	430 buc
3.	Executie foraj exploatare	4 sonde	integral	
4.	Executie instalatii tehnologice - sonde rămase pe gaze	26 sonde	16 sonde	
5.	Statii de comprimare în câmpuri de gaze	5 compresoare de câmp	4 compresoare de câmp	
6.	Sustinere capacității de înmagazinare	Foraj 3 sonde, 8 compresoare noi	În curs de executie	
7.	Modernizări sonde	86 sonde	128 sonde	
8.	Productia de energie electrică	Încadrarea în standardele de mediu	Integral	
9.	Asocieri	Reabilitarea unor zăcăminte mature Explorare în Polonia, Slovacia si Marea Neagră	Cca. 50%	
10.	Studii	Studiul de Fezabilitate Iernut si Studii de zăcământ	Integral	

Pe parcursul anului au fost încheiate contracte de achizitii la un nivel valoric de 1.130.000 mii lei, incluzând si lucrările în regie proprie, cea ce creează premise pentru realizarea investitiilor din anii următori.

Până la sfârșitul anului au fost puse în functiune investitii însumând 384.000 mii lei, din care principalele sunt:

- compresoare de câmp Sângiorgiu de Pădure;
- compresoare de câmp Bogata;
- compresoare de câmp Bordosiu;
- compresoare de câmp Ludus;
- depozit Ghercesti;
- modernizare sonde Bilciuresti;
- foraj sonda 205 Alunu;
- foraj sonda 654 Jugureanu;
- sonda 301 Nades;
- sonda 303 Nades;
- sonda 181 Cusmed;
- sonda 34 Porumbeni;
- unitate compresoare gaze;

- dotări, echipamente;
- modernizare instalatie T50-Pn-08ULF;
- modernizare grup motopompa 3 PN 300;
- autocontainer ciment;
- instalatie de frezare industrial;
- scule măsurători sonde.

Aspecte deosebit de complexe, cu influente mari asupra realizării planului de investitii, regăsim în etapa de promovare a investitiilor, respectiv, obtinerea de terenuri, avize, acorduri si autorizatii necesare executiei lucrărilor. Pentru rezolvarea acestora societatea face în permanentă demersuri pe lângă institutiile statului pentru simplificarea si scurtarea aplicării procedurilor de obtinere a aprobărilor necesare.

Mentionăm faptul că societatea nu a efectuat cheltuieli de investitii de natura cheltuielilor de cercetare dezvoltare.

Societatea nu a înregistrat probleme legate de dreptul de proprietate asupra activelor corporale ale societății.

V. PIATA VALORILOR MOBILIARE

Romgaz – societate listată la Bursa de Valori Bucuresti si London Stock Exchange

BVB
&
LSE

Prin HG nr.831 din **4 august 2010** privind aprobarea strategiei de privatizare prin ofertă publică a Societății Naționale de Gaze Naturale „Romgaz” – S.A. Medias și a mandatului institutiei publice implicate în derularea acestui proces, s-a aprobat “vânzarea de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, prin Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie, prin ofertă publică secundară inițială, a unui pachet de acțiuni administrat la Societatea Națională de Gaze Naturale “Romgaz” - S.A. Medias, reprezentând 15 % din capitalul social al acestei societăți naționale”.

Punctul de plecare al acestui proces poate fi considerat semnarea de către Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri (actual Ministerul Economiei), prin OPSPI- în calitate de vânzător al pachetului de acțiuni, a Contractului de intermediere cu Sindicatul de intermediere format din: Erste Group Bank AG, Banca Comercială Română SA, Goldman Sachs International și Raiffeisen Capital&Investment SA.

Înainte de derulării propriu zise a procesului de ofertă, prin HG nr.811 din 18 octombrie 2013 a fost modificată și completată HG nr.831/2010, stabilindu-se totodată principalele caracteristici ale procesului de ofertă și listare, dintre care amintim:

- ☞ vânzarea pachetului de acțiuni se face prin oferirea de acțiuni sub formă de acțiuni și/sau certificate de depozit (GDR) având la bază acțiuni suport pe piața de capital reglementată națională și internațional;
- ☞ structurarea ofertei în două transe:
  - tranșa investitorilor instituționali: 85% din numărul total de acțiuni;
  - tranșa investitorilor mici: 15% din numărul de acțiuni, cu posibilitatea suplimentării numărului de acțiuni cu încă 5%;
- ☞ stabilirea intervalului de pret la care se realizează subscrierile: 24 - 32 lei/acțiune;
- ☞ acordarea unor discounturi investitorilor mici: 5% pentru primele 10.000 de acțiuni subscrise în primele 5 zile din cadrul perioadei de ofertă și 3% pentru primele 10.000 de acțiuni subscrise în primele celelalte zile din cadrul perioadei de ofertă;
- ☞ luarea măsurilor necesare în vederea admiterii acțiunilor societății la tranzacționare pe piața operată de Bursa de Valori București și a admiterii la tranzacționare a certificatelor de depozit având la bază acțiuni suport la Bursa de Valori Londra;
- ☞ aprobarea unor măsuri de stabilizare în cazul unei evoluții descendente a pretului de vânzare după admiterea la tranzacționare a acțiunilor.

În data de 18 octombrie 2013 Autoritatea de Supraveghere Financiară (ASF) a aprobat, prin Decizia nr.915, Prospectul de Ofertă publică initial secundară de vânzare de actiuni (sub formă de actiuni si GDR-uri) emise de SNGN ROMGAZ SA.

Procesul a fost unul deosebit de complex dar, urmare a eforturilor comune depuse de Intermediar, Beneficiar (OPSPI), Emitent (Romgaz), actionari si institutiile implicate în proces oferta s-a finalizat cu succes.

Câteva dintre caracteristicile IPO-ului:

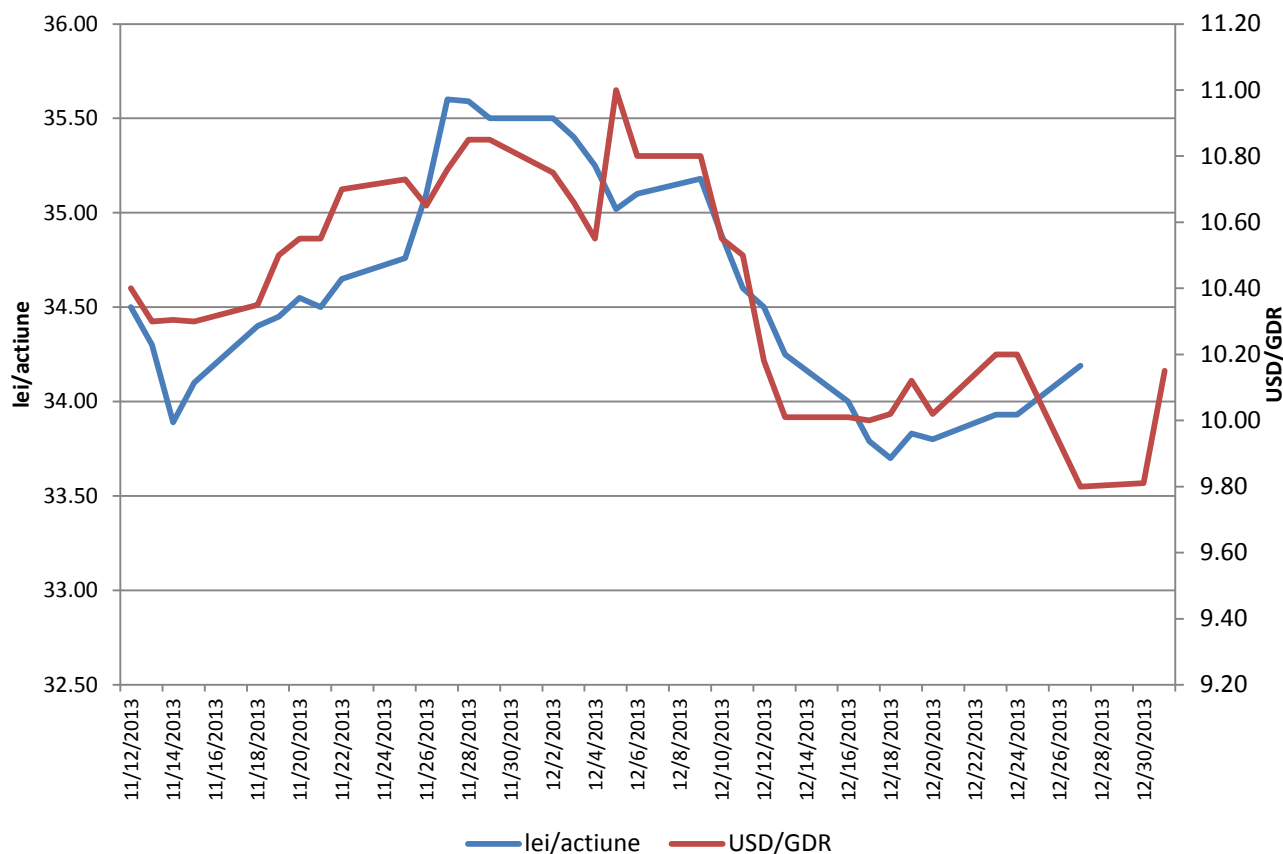
- ✘ cea mai mare ofertă publică inițială realizată si prima privatizare a unei societăți din România, care include o componentă de GDR, ce vor fi tranzactionate în cadrul Bursei de la Londra;
- ✘ 57.813.360 – numărul de actiuni existente ale companiei, detinute de Ministerul Economiei, scoase la vânzare sub formă de actiuni si GDR;
- ✘ 30 lei/actiune – pretul de vânzare al actiunilor, stabilit în cadrul procesului de subscriere, pret care se situează la limita superioară a intervalului de subrciere care a fost de 25-32 lei/actiune;
- ✘ 9,25 USD/GDR – pretul de vânzare a GDR-urilor, fiecărui GDR corespunzându-i o actiune;
- ✘ dimensiunea totală a ofertei a fost de 1,7 miliarde de lei (534 milioane de dolari);
- ✘ pretul ofertei implică o capitalizare de piață a companiei de 11,6 miliarde de lei (3,6 miliarde de USD);
- ✘ 40% din actiuni si GDR-uri au fost vândute institutiilor si publicului din România si 60 % investitorilor instititionali din afara României;
- ✘ ca urmare a gradului mare de suprasubscriere de către investitorii de retail - cererea acestora acoperind de peste două ori întregul pachet vândut de stat si de peste 15 ori segmentul care le era alocat initial, transa destinată investitorilor mici a fost majorată de la 15% la 20% din totalul ofertei.

Începând cu data de 12 noiembrie 2013, actiunile societății sunt tranzactionate pe piata reglementată administrată de BVB, sub simbolul “**SNG**”. Totodată, actiuni emise de societate sunt suport pentru GDR-urile emise de The Bank of New York Mellon, cu acordul Romgaz, GDR-uri care se tranzactionează pe piata reglementată administrată de LSE (London Stock Exchange), sub simbolul “**SNGR**”.

La sfârșitul primei zile de tranzactionare, actiunile Romgaz erau cotate la 34,5 lei, cu 15% peste pretul la care au cumpărat investitorii instititionali si respectiv investitorii care au subscris mai mult de 10.000 de actiuni (30 lei/actiune). Cotatia a fost, totodată, cu 18,55% si, respectiv, cu 21% peste preturile la care au cumpărat investitorii de retail cu discount (3% si respectiv 5%). La LSE pretul de închidere a GDR-urilor a fost de 10,4 USD, cu 13,66% mai mare decât pretul de subscriere.

Evolutiile cotatiilor actiunilor Romgaz si a GDR-urilor de la listare si până la 31 decembrie 2013 este prezentată în figura de mai jos:

Notă: În data de 30 și 31 decembrie 2013 BVB a fost închisă.

Politica cu privire la dividende

Valoarea dividendelor care urmează a fi distribuite acționarilor se stabilește de către Adunarea Generală a Acționarilor ținând seama de prevederile legale specifice.

Astfel, conform *Ordonanței de Guvern nr.64/2001 cu privire la repartizarea profitului la societățile cu capital majoritar de stat, precum și la regiile autonome*, aprobată prin *Legea nr.769/2001*, cu modificările și completările ulterioare, prevede la art.1, alin.(1), lit.f) profitul contabil rămas după deducerea impozitului pe profit se repartizează pe următoarele destinații, dacă prin legi speciale nu se prevede altfel:

- a) rezerve legale;
- b) alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege;
- c) acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți, cu excepția pierderii contabile reportate provenite din ajustările cerute de aplicarea IAS 29 "*Raportarea financiară în economiile hiperinflaționiste*", potrivit Reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară și Reglementărilor contabile armonizate cu Directiva Comunităților Economice Europene nr.86/635/CEE și cu Standardele Internaționale de Contabilitate aplicabile instituțiilor de credit;
- c¹) constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente acestor împrumuturi externe;
- d) alte repartizări prevăzute de lege;

e) participarea salariatilor la profit; societățile nationale, companiile nationale si societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, precum si regiile autonome care s-au angajat si au stabilit prin bugetele de venituri si cheltuieli obligatia de participare la profit, ca urmare a serviciilor angajatilor lor în relatie cu acestea, pot acorda aceste drepturi în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul agentului economic, în exercitiul financiar de referință;

f) **minimum 50%** vărsăminte la bugetul de stat sau local, în cazul regiilor autonome, ori **dividende**, în cazul societăților nationale, companiilor nationale si societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat;

g) profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la lit.a)-f) se repartizează la alte rezerve si constituie sursă proprie de finantare.

Profitul se repartizează pentru destinațiile si în cuantumurile prevăzute la alineatul (1) lit.e), f) si g), după deducerea sumelor aferente destinațiilor stabilite prin acte normative speciale prevăzute la lit.a), b), c) c¹) si d) ale aceluiași alineat.

Repartizarea profitului se face în functie de profitul contabil înregistrat conform situatiilor financiare statutare. Situatiile financiare statutare ale societății pentru exercitiile financiare încheiate la 31 decembrie 2011 si respectiv 31 decembrie 2012 sunt întocmite în conformitate cu OMFP nr.3055/2009, cu modificările si completările ulterioare, iar pentru exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2013 situatiile financiare statutare sunt întocmite în conformitate cu OMFP nr.881/2012.

Din punct de vedere contabil, pentru înregistrarea participării salariatilor la profit se recunoaste un provizion la costul previzionat al acestora. În situatiile financiare ale exercitiului pentru care se propun prime reprezentând participarea salariatilor la profit, contravaloarea acestora se reflectă sub formă de provizion. În exercitiul financiar ulterior, în care se acordă primele reprezentând participarea salariatilor la profit se reia la venituri provizionul constituit la nivelul sumelor estimate în anul anterior si se înregistrează cheltuiala cu primele acordate ca participare a salariatilor la profit.

Pentru exercitiile financiare încheiate la data de 31 decembrie 2012 si 2013, Guvernul a aprobat obligatia societăților cu capital integral sau majoritar de stat de a distribui 85% din profitul de repartizat sub formă de dividende (în baza Memorandum-ului „*Măsuri ce trebuie avute în vedere la elaborarea bugetelor de venituri si cheltuieli ale operatorilor economici cu capital sau patrimoniu detinut direct sau indirect de stat*”).

De asemenea, cu aplicabilitate din data de 6 septembrie 2012, prin derogare de la dispozitiile Legii nr.31/1990 conform căroră dividendele trebuie plătite în termen de cel mult sase luni de la data aprobării situatiilor financiare anuale, societățile cu capital majoritar de stat au obligatia, potrivit dispozitiilor Ordonantei de Guvern nr.64/2001, să vireze dividendele cuvenite actionarilor în termen de 60 de zile de la termenul prevăzut de lege pentru depunerea situatiilor financiare anuale la organele fiscale competente.

Situatia dividendelor perioadei 2011-2013 este prezentată în tabelul de mai jos:

Specificatii	2011	2012	Propunere 2013
Dividende (mii lei)	938.038	1.060.115	990.637
Dividend brut pe actiune (lei/actiune)	24,49	27,68	2,57
Rata de distribuire a dividendelor (%)	79,0	94,7	99,5
Număr de actiuni	38.303.838	38.303.838	385.422.400

Alte precizări

- ✓ societatea nu a desfășurat activități de achiziționare a propriilor acțiuni;
- ✓ societatea nu are în componentă filiale;
- ✓ societatea nu a emis obligațiuni sau alte titluri de creanță.

VI. CONDUCEREA SOCIETATII

6.1. Conducerea administrativă

Având în vedere faptul că în decursul anului 2013 au fost implementate la nivelul societății prevederile *OUG nr.109 din 30 noiembrie 2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice*, în sensul selecției și numirii membrilor consiliului de administrație în baza votului cumulativ, precum și majorarea numărului de membri ai consiliului de administrație de la 5 la 7, conducerea administrativă a societății în exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2013 a fost asigurată de trei consilii de administrație, după cum urmează:

În perioada 1 ianuarie-28 aprilie 2013

Nr. crt.	Numele și prenumele	Instituația unde lucrează	Functia în CA
1	Diaconu Gelu Ștefan	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri	Președinte
2	Mușat Eufemia	Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie	Membru
3	Cosmeanu Ștefan	Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri	Membru
4	Cindrea Corin Emil	SNGN "Romgaz" SA	Membru
5	Cighi Adrian	SC "Fondul Proprietatea" SA	Membru

Membrii Consiliului de Administrație au fost numiți de către Adunarea Generală a Acționarilor, astfel:

- ✎ Chigi Adrian – prin Hotărârea nr.12 din 9 noiembrie 2011;
- ✎ Mușat Eufemia – prin Hotărârea nr.14 din 27 noiembrie 2012;
- ✎ Diaconu Gelu Ștefan, Cosmeanu Ștefan și Cindrea Corin Emil – prin Hotărârea nr.10 din 7 august 2012.

În perioada 29 aprilie-29 decembrie 2013

Nr. crt.	Numele și prenumele	Instituația unde lucrează	Functia în CA
1	Negrut Aurora	Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie	Președinte
2	Musat Eufemia	Oficiul Participațiilor Statului și Privatizării în Industrie	Membru
3	Doros Eugen Dragos	Nestor&Nestor Diculescu Kingston Petersen Consultanță Fiscală	Membru
4	Metea Virgil Marius	SNGN "Romgaz" SA	Membru
5	Volintiru Constantin Adrian	Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului	Membru

Membrii Consiliului de Administratie au fost numiti în baza procedurii de selectie realizată în baza votului cumulativ, în conformitate cu cerintele legale aplicabile si în urma Hotărârii Adunării Generale a Actionarilor nr.5 din data de 29 aprilie 2013.

Începând cu data de 30 decembrie 2013

Nr. crt.	Numele si prenumele	Institutia unde lucrează	Functia în CA
1	Negrut Aurora	Oficiul Participatiilor Statului si Privatizării în Industrie	Presedinte
2	Popescu Ecaterina	SC "Chimforex" SA	Membru
3	Doros Eugen Dragos	Nestor&Nestor Diculescu Kingston Petersen Consultanță Fiscală	Membru
4	Metea Virgil Marius	SNGN "Romgaz" SA	Membru
5	Volintiru Constantin Adrian	Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului	Membru
6	Jansen Petrus Antonius Maria	Consultant independent	Membru
7	Davis Harris Klingensmith	Consultant independent	Membru

Membrii Consiliului de Administratie au fost numiti în baza procedurii de selectie realizată în baza votului cumulativ, în conformitate cu cerintele legale aplicabile si în urma Hotărârii Adunării Generale a Actionarilor nr.21 din data de 30 decembrie 2013.

CV-urile administratorilor sunt prezentate în anexă.

Potrivit informatiilor furnizate de fiecare administrator nu există nici un acord, înțelegere sau legătură de familie între administratori si o altă persoană datorită căreia acestia au fost numiti administratori.

La data de 31 decembrie 2013, dintre administratori doar domnul Metea Virgil Marius detinea actiuni în cadrul societății (5.513 actiuni achizitionate în IPO, reprezentând o pondere de 0,00143038% în capitalul social).

Situatia participatiilor Romgaz la capitalul social al altor societăți este prezentată în tabelul de mai jos:

Societatea	Capital social	Actiuni/ Părti sociale	Valoare nominală	Detinere ROMGAZ		
				Capital social	Actiuni/ părti sociale	Pondere în capital (%)
1	2	3	4	5	6	7
SC "Amgaz" SA	23.300.000	2.330.000	10	8.155.000	815.500	35
SC "GHCL Upsom România" SA	40.664.607,75	162.658.431	0,25	1.710.000	6.840.000	4,205131
SC "Depomures" SA	300.000	30.000	10	120.000	12.000	40
SC "MI Petrogas Services România" SRL	607.000	1.000	607	60.700	100	10
MKB Nextebank SA	192.398.844,33	249.868.629	0,77	230.916,84	299.892	0,12002
SC "AGRI LNG Project Company" SRL	2.979.600	297.960	10	744.900	74.490	25

6.2. Conducerea executivă

Virgil Marius Metea - Director General (CEO)

Prin Hotărârea nr.8 din 12 iunie 2013, Consiliul de Administratie l-a numit pe domnul Virgil Marius Metea în functia de director general si i-a delegat unele atributii de administrare internă si atributii de reprezentare a societății.

Alte persoane cu functii de conducere cărora Consiliul de Administratie nu le-a delegat competente de conducere:

Numele si prenumele	Funcția
ROMGAZ - sediu	
Cindrea Corin Emil	Director General Adjunct
Rotar Dumitru Gheorghe	Director General Adjunct
Dobrescu Dumitru	Director General Adjunct
Ionașcu Lucia	Director Departament economic
Ciolpan Vasile	Director Departament comercializare energie
Bîrsan Mircea Lucian	Director Departament tehnic-achizitii
Ștefănescu Dan Paul	Director Divizie explorare-productie
Stan Ioan	Director Directia Management resurse umane
Prișcă Maria Magdalena	Director Directia financiară
Stancu Lucian Adrian	Director Directia management corporative, calitate, mediu
Bodogae Horea Sorin	Director Directia achizitii
Radu Gheorghe	Director Directia dezvoltare afaceri
Balasz Bela Atila	Director Directia management energetic
Morariu Dan Nicolae	Director Directia tehnologia informatiei si telecomunicatii
Sucursala Medias	
Totan Costel	Director
Achimeț Teodora Magdalena	Director economic
Șutoiu Florinel	Director productie
Man Ioan Mihai	Director tehnic
Sucursala Tîrgu Mures	
Avram Pantelimon	Director
Caraivan Viorica	Director economic
Matei Gheorghe	Director productie
Banu Sergiu Victor	Director tehnic
Sucursala Ploiesti	
Cârstea Vasile	Director
Stanciu Elena	Director economic
Scarlatescu Virgil	Director comercial
Zamfirescu Marin	Director tehnic
Vecerdea Dan Adrian	Director înmagazinare

Sucursala Iernut

Bircea Angela	Director
Vlassa Susana Ramona	Director economic
Oprea Maria Aurica	Director comercial
David Ștefan	Director tehnic

SIRCOSS

Dincă Ispasian Ioan	Director
Bordeu Viorica	Director economic
Gheorghiu Sorin	Director tehnic

STTM

Cioban Cristian Augustin	Director
Dîmbean Gheorghe	Director economic
Ștefan Ioan	Director exploatare-dezvoltare

Conform Actului constitutiv al societății, numirea și revocarea directorilor este de competența Consiliului de Administrație, prin “director” înțelegându-se “persoana căreia i-au fost delegate competențe de conducere a Societății, de către Consiliul de Administrație”-art.24, alin.(15).

Membrii conducerii executive a societății, cu excepția directorului general, sunt salariați ai societății, fiind angajați cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată.

Personalul de conducere și de execuție este angajat, promovat și concediat de către directorul general, în baza atribuțiilor delegate de către Consiliul de Administrație.

Conform informațiilor deținute nu există vreun acord, înțelegere sau legătură de familie între membrii conducerii executive nominalizați mai sus și o altă persoană datorită căreia persoana respectivă a fost numită ca membru al conducerii executive.

În tabelul de mai jos este prezentată situația deținerilor de acțiuni ale societății de către conducerea executivă la data de 31 decembrie 2013:

Nr. crt.	Numele și prenumele	Numărul de acțiuni deținute	Pondere în capitalul social (%)
1	Rotar Dumitru Gheorghe	4.611	0,00119635
2	Ștefan Ioan	1.340	0,00034767
3	Cârstea Vasile	412	0,00010690
4	Prișcă Maria Magdalena	165	0,00004281
5	Morariu Dan Nicolae	52	0,00001349
6	Dincă Ispasian Ioan	48	0,00001245
7	Vecerdea Dan Adrian	45	0,00001168
8	Balasz Bela Atila	38	0,00000986

Precizăm faptul că, după cunoștințele noastre, persoanele nominalizate la punctele 6.1. și 6.2. de mai sus nu au fost implicate în ultimii 5 ani în litigii sau proceduri administrative, referitoare la activitatea acestora în cadrul Romgaz, precum și acelea care privesc capacitatea respectivelor persoane de a-și îndeplini atribuțiile în cadrul Romgaz.

VII. SITUATIA FINANCIAR-CONTABILA

7.1. Situatia pozitiei financiare

Situatiile financiare individuale ale societății au fost întocmite în conformitate cu prevederile Standardelor Internationale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană (IFRS). În scopul întocmirii acestor situatii financiare, moneda funcțională a societății este considerată a fi leul românesc (RON). IFRS adoptate de UE diferă în anumite privințe de la IFRS emise de IASB, cu toate acestea, diferențele nu au niciun efect asupra situațiilor financiare individuale ale societății pentru anii prezentați.

Pentru toate perioadele de până la și inclusiv anul încheiat la 31 decembrie 2012, Romgaz a întocmit situațiile financiare individuale statutare în conformitate cu principiile contabile generale acceptate (standardele locale), reprezentate de Ordinul Ministerului Finantelor Publice nr.3055/2009.

Începând cu exercitiul financiar încheiat la 31 decembrie 2013, situațiile financiare statutare sunt întocmite în conformitate cu *Ordinul Ministrului Finantelor Publice nr.881 din 25 iunie 2012 privind aplicarea de către societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzactionare pe o piață reglementată a Standardelor Internationale de Raportare Financiară*, care prevede că „Începând cu exercitiul financiar al anului 2012, societățile comerciale ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzactionare pe o piață reglementată au obligația de a aplica Standardele Internationale de Raportare Financiară (IFRS) la întocmirea situațiilor financiare anuale individuale”-art.1, alin.(1).

Obligația întocmirii situațiilor financiare statutare în conformitate cu IFRS derivă din admiterea la tranzactionare acțiunilor societății începând cu data de 12 noiembrie 2013.

În consecință, societatea a elaborat doar situații financiare conforme cu IFRS adoptate de UE pentru perioada care se încheie la 31 decembrie 2013, împreună cu datele aferente perioadei comparative pentru anul încheiat la 31 decembrie 2013.

Situatiile financiare individuale au fost întocmite pe baza principiului continuității activității, conform convenției costului istoric ajustat la efectele hiperinflației până la 31 decembrie 2003 pentru capitalul social. Pentru elementele de imobilizări corporale societatea a ales metoda costului presupus, permisă de IFRS 1. Costul presupus la 1 ianuarie 2010, data primei aplicări a IFRS, a fost determinat pe baza unui raport de evaluare întocmit de un evaluator independent. Aceste situații financiare au fost întocmite pe baza evidentelor contabile statutare elaborate de societate în conformitate cu principiile contabile din România, care au fost ajustate pentru a se conforma cu IFRS.

În tabelul de mai jos este prezentat un rezumat al situației pozitiei financiare aferente perioadei 2011-2013:

	mii lei			
Indicator	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	Evoluție (2013/2012)
ACTIVE				
Active imobilizate				
Imobilizări corporale	6.364.469	5.880.770	5.767.267	↘ 1,93%
Alte imobilizări necorporale	117.504	230.704	383.956	↗ 66,43%
Investitii în asociati	7.084	7.614	947	↘ 87,56%
Creante comerciale si alte creante	145.350	52.646	-	
Alte active financiare	900	1.646	76.900	↗ 4571,93%
Alte active imobilizate	8.572	16.926	17.093	↗ 0,99%
Total active imobilizate	6.643.879	6.190.306	6.246.163	↗ 0,90%
Active circulante				
Stocuri	451.241	507.849	463.946	↘ 8,64%
Creante comerciale si alte creante	930.760	906.806	1.086.628	↗ 19,83%
Alte active financiare	1.090.101	928.235	970.664	↗ 4,57%
Alte active	165.689	132.434	146.179	↗ 10,38%
Numerar si echivalent de numerar	1.428.649	1.739.330	1.563.590	↘ 10,10%
Total active circulante	4.066.440	4.214.654	4.231.007	↗ 0,39%
TOTAL ACTIVE	10.710.319	10.404.960	10.477.170	↗ 0,69%
CAPITALURI PROPRII SI DATORII				
Capital si rezerve				
Capital social	1.890.297	1.890.297	1.892.681	↗ 0,13%
Rezerve	1.680.547	1.773.651	1.949.600	↗ 9,92%
Rezultatul reportat	5.592.775	5.680.812	5.450.493	↘ 4,05%
Total capital propriu	9.163.619	9.344.760	9.292.774	↘ 0,56%
Datorii pe termen lung				
Obligatii privind pensiile	53.627	63.785	79.241	↗ 24,23%
Datorii privind impozitul amânat	266.159	257.835	146.440	↘ 43,20%
Provizioane	253.387	164.515	196.950	↗ 19,72%
Total datorii pe termen lung	573.173	486.135	422.631	↘ 13,06%
Datorii pe termen scurt				
Datorii comerciale si alte datorii	638.688	292.685	202.796	↘ 30,71%
Împrumuturi	6.803	-	-	→ 0,00%
Datorii fiscale pe termen scurt	79.133	68.044	200.982	↗ 195,37%
Provizioane	20.130	28.735	47.316	↗ 64,66%
Alte datorii	228.773	184.601	310.671	↗ 68,29%
Total datorii pe termen scurt	973.527	574.065	761.765	↗ 32,70%
Total datorii	1.546.700	1.060.200	1.184.396	↗ 11,71%
TOTAL CAPITAL PROPRIU ȘI DATORII	10.710.319	10.404.960	10.477.170	↗ 0,69%

Active imobilizate

Totalul activelor imobilizate au crescut cu 0,90%, de la 6.190,3 milioane lei la 6.246,2 milioane lei.

Alte imobilizări necorporale

Alte imobilizări necorporale au crescut în perioada încheiată la 31 decembrie 2013 cu 153,3 milioane lei, comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut, datorită creșterii valorii lucrărilor de prospectare pentru descoperirea de gaze naturale.

Creante comerciale și alte creante

Soldul creantelor comerciale mai mari de un an a fost anulat datorită încetării valabilității convențiilor de esalonare privind plățile restante ale unor beneficiari ai gazelor naturale livrate de Romgaz în perioada precedentă.

Alte active financiare

Alte active financiare au crescut în perioada încheiată la 31 decembrie 2013 deoarece la data de 24 ianuarie 2013, Romgaz a dobândit acțiuni în valoare de 66.287 mii lei în societatea comercială Electrocentrale București S.A.

Activele circulante

Activele circulante au înregistrat o creștere cu 0,39% (16,3 milioane lei) față de anul precedent.

--Creante comerciale și alte creante

Creantele comerciale au crescut cu 19,83% ca urmare a veniturilor mai mari înregistrate în luna decembrie 2013 comparativ cu aceeași perioadă a anului trecut.

Numerar și echivalent de numerar

Numerarul, echivalentul de numerar și alte active financiare au fost la finele anului în sumă de 2.534,3 milioane lei iar la finele anului 2012 de 2.667,6 milioane lei. Reducerea de 5% a acestora se datorează ieșirilor de numerar pentru activitatea de explorare geologică și modernizarea capacităților existente.

Capital propriu și rezerve

Rezervele au înregistrat o creștere de 9,92% (175,9 milioane lei), reprezentând repartizarea din profitului anului 2012 pentru fondul de dezvoltare al societății.

Rezultatul reportat a scăzut cu valoarea profitul net al anului trecut repartizat (dividende și fond de dezvoltare), și a crescut cu valoarea profitului net al anului 2013.

Datorii pe termen lung

Creșterea cu 19,72% a provizioanelor se datorează majorării provizionului pentru dezafectarea mijloacelor fixe.

Datoriile privind impozitul amânat au suferit o scădere de 43,20%, ca urmare a unei ajustări efectuate privind impactul calculat al rezervelor din reevaluare de dinainte de 2004, devenite impozabile și care au fost considerate în calculul impozitului curent.

Datorii pe termen scurt

Datoriile cu impozitul pe profitul curent au crescut datorită calculării unui impozit pe profit aferent trimestrului IV 2013 influențat de retratarea situațiilor financiare întocmite conform OMFP nr.3055/2009, la situații financiare întocmite conform IFRS.

Alte datorii pe termen scurt au crescut datorită majorării obligațiilor față de bugetul de stat, în special a TVA-ului și impozitului pe venitul suplimentar.

7.2. Situatia rezultatului global

Sinteza contului de profit si pierdere al societății pentru perioada 2011-2013 se prezintă astfel:

mii lei

Indicator	31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	Evolutie (2013/2012)
Cifra de afaceri	4.195.477	3.837.941	3.894.267	↗ 1,47%
Costul mărfurilor vândute	(1.168.545)	(904.580)	(439.178)	↘ 51,45%
Venituri din investitii	106.797	148.326	123.279	↘ 16,89%
Alte câștiguri si pierderi	76.596	(49.806)	(204.396)	↗ 310,38%
Variatia stocurilor	80.545	110.852	55.673	↘ 49,78%
Materii prime si materiale	(131.475)	(118.364)	(79.311)	↘ 32,99%
Amortizare si depreciere	(703.384)	(606.114)	(782.433)	↗ 29,09%
Cheltuieli cu personalul	(478.322)	(503.044)	(480.685)	↘ 4,44%
Cheltuieli financiare	(24.705)	(24.233)	(13.229)	↘ 45,41%
Cheltuieli de explorare	(186.868)	(193.304)	(59.221)	↘ 69,36%
Alte cheltuieli	(505.728)	(435.705)	(767.756)	↗ 76,21%
Alte venituri	82.074	133.672	53.632	↘ 59,88%
Profit înainte de impozitare	1.342.462	1.395.641	1.300.642	↘ 6,81%
Cheltuială cu impozitul pe profit	(154.767)	(276.462)	(305.088)	↗ 10,35%
Profitul anului	1.187.695	1.119.179	995.554	↘ 11,05%

Cifra de afaceri

În anul 2013 Romgaz a înregistrat o cifră de afaceri de 3,9 miliarde lei, comparativ cu 3,8 miliarde lei realizată în anul 2012. Deși pretul gazelor din producția internă s-a majorat cu 15% față de pretul de livrare al anului anterior, cifra de afaceri a societății a crescut doar cu 1,5%, datorită diminuării cantităților de gaze interne și din import livrate. Reducerea cantităților de gaze livrate din import se datorează atât scăderii cererii de consum pe piața de gaze naturale, cât și prevederilor *Ordinului ANRE nr.24/2013 pentru aprobarea Metodologiei de alocare a cantităților de gaze naturale rezultate din activitatea de producție necesare acoperirii consumului pe piața reglementată*, conform căruia producătorii de gaze naturale nu mai au obligația să livreze gaze în amestec intern cu import.

Veniturile din vânzarea de servicii și veniturile din energie electrică au crescut în anul 2013 cu 330,6 milioane lei, comparativ cu anul 2012. Această creștere se datorează atât creșterii veniturilor din activitatea de înmagazinare (în principal ca rezultat al majorării tarifelor reglementate pentru această activitate conform *Ordinului ANRE nr.26/2013*), cât și veniturilor obținute din producerea de energie electrică și serviciile prestate în sector, pe care societatea le înregistrează odată cu preluarea CTE Iernut (1 februarie 2013).

Costul mărfurilor vândute

În anul 2013, costul mărfurilor vândute a scăzut cu 51,45%, de la 904,6 milioane lei în anul 2012, la 439,2 milioane lei, ca urmare a diminuării vânzărilor de gaze naturale achizitionate din import.

Venituri din investitii

În anul 2013, veniturile din investitii au scăzut cu 16,89%, la 123,3 milioane lei, comparativ cu 148,3 milioane lei în anul 2012, ca rezultat al diminuării, atât a cotelor procentuale de dobânzi aferente disponibilului de numerar plasat în depozite bancare, cât și a dobânzilor încasate pentru titlurile de stat detinute de societate.

Alte câștiguri sau pierderi

În perioada de raportare, față de anul 2012, cheltuielile cu provizioanele aferente creantelor au crescut cu 92,6 milioane lei. În anul 2012 s-a înregistrat un câștig generat de reactivarea creantei de la Termoelectrica, în sumă de 115,8 milioane lei, iar în anul 2013 s-a înregistrat un câștig pentru actualizarea la inflație a creantelor de doar 28,9 milioane lei, rezultând o diminuare a câștigului cu 86,9 milioane lei.

Variatia stocurilor

Diferența între cantitățile de gaze extrase din depozite și cele injectate în anul 2013 a fost mai mică decât în anul anterior.

Materii prime și materiale consumabile

În anul 2013 consumurile privind materialele, combustibilul, obiectele de inventar și piesele de schimb au fost mai mari atât datorită preluării CTE Iernut, cât și volumului de lucrări și intervenții curente la sonde și stații de comprimare, însă datorită alocării într-o mai mare proporție a valorii materiilor prime și materialelor consumabile pentru realizarea lucrărilor de investiții în regie proprie, a rezultat față o reducere a acestora față de anul 2012.

Amortizare și depreciere

În anul 2013, cheltuielile cu amortizarea și deprecierea au crescut cu 176 milioane lei, atât prin înregistrarea unei cheltuieli mai mari cu deprecierea mijloacelor fixe rezultate din preluarea CTE Iernut, cât și a unei deprecieri a proiectelor abandonate, sau în curs de abandonare aferente activității de explorare și producție gaze naturale.

Cheltuieli cu personalul

Pentru perioada de raportare, cheltuielile cu salariile, taxele și contribuțiile sociale aferente salariaților au înregistrat o scădere de 4,44%, scădere ce se datorează alocării într-o mai mare proporție a personalului în producerea de imobilizări corporale în regie proprie. Fără a ține cont de această influență, cheltuielile salariale au înregistrat în fapt, o creștere, ca urmare a creșterii numărului de salariați în urma preluării CTE Iernut la data de 1 februarie 2013.

Cheltuieli financiare

În anul 2013, cheltuielile financiare au scăzut la 13,2 milioane lei, raportat la 24,2 milioane lei în anul 2012, ca urmare a scăderii efectului trecerii timpului asupra ratei de actualizare a provizionului de dezafectare, care este recunoscut anual în contul de profit și pierdere ca și cheltuială financiară, cât și datorită rambursării integrale a împrumutului acordat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare

("BIRD"), ultima rată fiind achitată în luna octombrie a anului 2012, cu efect în diminuarea cheltuielilor cu dobânzile pentru anul curent.

Cheltuieli de explorare

În anul 2013 cheltuielile de explorare au scăzut la 59,2 milioane lei comparativ cu 193,3 milioane lei raportate la anul 2012, ca rezultat al unei valori mai mici a proiectelor de explorare abandonate.

Alte cheltuieli

Situatia comparativă a altor cheltuieli, defalcate pe elemente de chetuieli, este prezentată în tabelul de mai jos (mii lei):

Indicator	31.12.2012	31.12.2013	Evolutie (2013/2012)	Evolutie % (2013/2012)
Cheltuieli cu electricitatea	107.082	96.936	(10.146)	↘ 9,47%
Cheltuieli de protocol, reclamă si publicitate	486	321	(165)	↘ 33,95%
Cheltuieli de logistica	15.776	3.136	(12.640)	↘ 80,12%
Cheltuieli cu alte impozite si taxe	260.074	430.320	170.246	↗ 65,46%
Cheltuieli cu comisioane bancare	711	2.626	1.915	↗ 269,34%
Cheltuieli cu primele de asigurare	3.406	3.032	(374)	↘ 10,98%
Cheltuieli cu despăgubiri, amenzi si penalități	61	687	626	↗ 1026,23%
Cheltuieli cu provizioanele	(7.037)	12.541	19.578	↗ 278,22%
Alte cheltuieli operationale	55.146	218.157	163.011	↗ 295,60%
Total	435.705	767.756	332.051	↗ 76,21%

În anul 2013, alte cheltuieli au crescut cu 76,21% (332 milioane lei), comparativ cu anul 2012. Această creștere s-a datorat creșterii cheltuielilor cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate și a altor cheltuieli operationale. Creșterea cu 65% a cheltuielilor cu alte impozite, taxe și vărsăminte asimilate s-a datorat creșterii costurilor cu redeventa pentru gaze naturale (extractia de gaze din câmpuri cu productie mai mare comparativ cu anul trecut), cât și datorită introducerii începând cu data de 1 februarie 2013 a impozitului suplimentar asupra veniturilor suplimentare obtinute ca urmare a dereglementarii preturilor din sectorul gazelor naturale.

Creșterea înregistrată de "Alte cheltuieli operationale" de 163 de milioane de lei se datorează faptului că în anul precedent, în această categorie au fost incluse cu preponderență cheltuielile realizate cu productia imobilizărilor corporale în regie proprie.

Alte venituri

În anul 2013 valoarea altor venituri a scăzut cu 80 milioane lei, deoarece în anul 2012 societatea a înregistrat venituri din penalități și actualizarea la inflație a unei creante reactivat de la Termoelectrica.

Cheltuiala cu impozitul pe profit

Creșterea cheltuielilor cu impozitul pe profit cu 10,35% în anul 2013 față de anul 2012, se datorează aplicării prevederilor legislatiei fiscale în conditiile retratării situatiilor

financiare de la OMFP nr.3055/2009, la Standarde Internationale de Raportare Financiară.

Profitul anului

În anul 2013, profitul net al societății a scăzut cu 123,6 milioane lei față de cel înregistrat în anul anterior, până la 995,6 milioane lei, comparativ cu valoarea de 1.119,2 milioane lei înregistrată în anul 2012, datorită efectului cumulat al celor prezentate mai sus.

7.3. Situatia fluxurilor de trezorerie

Fluxurile de trezorerie înregistrate în perioada 2011-2013 se prezintă astfel:

mii lei

Indicator	31 decembrie		
	2011	2012	2013
Fluxuri de numerar din activități operaționale			
Profitul net aferent exercițiului financiar	1.187.695	1.119.179	995.554
<i>Ajustări pentru:</i>			
Cheltuieli cu impozitul pe profit	154.767	276.462	305.088
Cheltuieli cu dobânzile	1.097	562	32
Reducerea periodică a provizioanelor legate de costul cu dezafectările	23.608	23.671	13.197
Venituri cu dobânzile	(106.797)	(148.326)	(123.279)
(Câștiguri)/Pierderi din vânzarea activelor imobilizate	4.886	15.741	32.534
Variația provizioanelor legate de costul cu dezafectările recunoscute în contul de profit sau pierderi, altele decât cele legate de reducerea periodică	(16.296)	(27.414)	(9.502)
Variația altor provizioane	4.960	20.377	27.827
Cheltuieli cu provizioanele pentru deprecierea activelor de exploatare	22.189	(81.696)	72.656
Valoarea proiectelor de explorare scoase din evidență	186.868	193.304	59.221
Cheltuieli cu provizioanele pentru deprecierea imobilelor, instalațiilor (sau utilajelor) și echipamentelor	6.001	45.470	79.987
Cheltuieli cu amortizarea	675.194	642.340	629.790
Cheltuieli cu provizioanele pentru deprecierea investițiilor în părți afiliate	3.391	-	7.064
Deprecierea altor active financiare	-	-	741
Pierderi din creanțele comerciale din alte active	(81.390)	134.707	186.801
Creanțe reactivate	(100)	(115.824)	(28.853)
Variația provizioanelor pentru deprecierea stocurilor	(8.434)	-	-
	2.057.639	2.098.553	2.248.858
Variația capitalului circulant			
(Creștere)/Descreștere valoare stocuri	641.654	(56.608)	43.903
(Creștere)/Descreștere creanțe comerciale si alte creanțe	(318.195)	89.070	(573.199)
(Creștere)/Descreștere datorii comerciale si alte datorii	659.057	(382.836)	251.587
Numerar generat din activități operaționale	3.040.155	1.748.179	1.971.149
Dobânzi plătite	(1.178)	(651)	-
Impozit pe profit plătit	(264.821)	(295.874)	(284.623)
Numerar net generat din activități operaționale	2.774.156	1.451.654	1.686.526
Fluxuri de numerar din activități de investiții			
Investiții în părți afiliate	(3.138)	(530)	(393)
(Creștere)/Descreștere alte active financiare	(873.040)	178.593	(37.297)
Dobânzi încasate	93.204	130.618	108.227
Venituri din vânzarea activelor imobilizate	1.008	793	3.576
Împrumuturi acordate acționarilor	(8.347)	(8.119)	-
Plăți pentru achiziția de active imobilizate	(357.898)	(283.137)	(538.239)
Plăți pentru achiziția de active de explorare	(292.549)	(214.439)	(338.025)
Numerar net din activități de investiții	(1.440.760)	(196.221)	(802.151)
Fluxuri de numerar din activități de finanțare			
Rambursări ale sumelor împrumutate	(6.346)	(6.714)	-
Dividendele plătite	(706.736)	(938.038)	(1.060.115)
Numerar net din activități de finanțare	(713.082)	(944.752)	(1.060.115)
Creștere/(Descreștere) netă de numerar si echivalente de numerar	620.314	310.681	(175.740)
Numerar si echivalente de numerar la începutul anului	808.335	1.428.649	1.739.330
Numerar si echivalente de numerar la sfârșitul anului	1.428.649	1.739.330	1.563.590

Situatia fluxurilor de trezorerie prezentată mai sus raportează fluxurile de trezorerie din cursul celor 3 perioade (2011, 2012 si 2013), clasificate pe activități de exploatare, de investitii si de finantare. Situatia fluxurilor de trezorerie ale societatii este întocmită folosind metoda indirectă, prin care profitul net este ajustat cu efectele tranzactiilor care nu au natură monetară, amânările sau angajamentele de plăți sau încasări în numerar din exploatare, trecute sau viitoare, si elementele de venituri sau cheltuieli asociate cu fluxurile de trezorerie din investitii sau finantare.

Reconcilierea profitului înainte de impozitare cu fluxul de trezorerie generat din activitatea de exploatare (înaintea modificărilor în activele circulante nete) a determinat o ajustare netă pozitivă de 1.253.304 mii lei pentru 2013 comparativ cu 979.374 mii lei pentru 2012 si 869.944 mii lei pentru 2011.

Cele mai importante miscări în fluxurile de trezorerie s-au realizat în legătură cu plățile pentru achizitia de active imobilizate si active de explorare în sumă de 876.264 mii lei conform planurilor de investitii aprobate la nivelul societatii, si în legatură cu dividendele plătite actionarilor în cursul anului 2013, în sumă de 1.060.115 mii lei.

VIII. GUVERNANTA CORPORATIVA

Guvernanta corporativă continuă să fie într-un proces de adaptare la cerințele unei economii moderne, la globalizarea tot mai evidentă a vieții sociale și totodată la necesitățile de informare a investitorilor și a tertelor părți interesate în activitatea companiilor.

Prevederile OUG nr.109 din 30 noiembrie 2011 privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța) se aplică și la Romgaz, în calitatea acesteia de societate națională (art.2, alin.2, lit.b).

Ordonanța instituie o serie de principii, prevăzând în acest sens dispoziții asigurătorii pentru aplicarea lor.

Principiile introduse de Ordonanță sunt următoarele:

👉 *Separarea clară a competențelor ce derivă din calitatea de acționar de cele ce decurg din calitatea de administrator/conducător al societății comerciale.*

Conform art.4 din Ordonanță, autoritatea publică tutelară și Ministerul Finanțelor nu pot interveni în activitatea de administrare și conducere a întreprinderii, competența luării deciziilor de administrare și a deciziilor de conducere a întreprinderii publice și răspunderea, în condițiile legii, pentru efectele acestora revenind consiliului de administrație și directorilor;

👉 *Principiul transparenței, al nediscriminării și al tratamentului egal în procesul de selecție al membrilor Consiliului de Administrație;*

👉 *Principiul proporționalității de reprezentare în Consiliul de Administrație, cu participarea fiecăruia dintre acționari la capitalul social al societății, fapt ce se realizează prin metoda votului cumulativ. Astfel, acționarii care detin individual sau împreună cel puțin 10% din capitalul social subscris și vărsat, pot solicita Consiliului de Administrație convocarea AGA în vederea alegerii administratorilor societății prin aplicarea votului cumulativ;*

👉 *Asigurarea protecției acționarilor minoritari prin măsuri vizând transparența în legătură cu aceștia, din perspectiva accesului la documentele și informațiile prevăzute de lege, la documentele aferente ședințelor AGA, care sunt publicate cu cel puțin 30 de zile înainte de data convocării pe site-ul propriu al societății, la hotărârile acestor ședințe (acestea publicându-se de asemenea pe pagina de internet a societății), precum și prin măsuri care facilitează exprimarea votului prin mijloace multiple (vot exprimat în cadrul ședinței, personal sau prin procură, sau de la distanță, prin corespondență sau prin mijloace electronice);*

👉 *Principiul transparenței prin publicarea pe pagina proprie de internet a situațiilor financiare, a raportărilor contabile semestriale, a raportului de audit anual, a rapoartelor Consiliului de Administrație, a componentei conducerii societății, a politicii și criteriilor de remunerare a administratorilor și directorilor;*

👉 *Principiul obligativității de realizare a raportărilor impuse de lege către AGA (ex. cu privire la tranzacțiile cu administratorii sau directorii societății, cu sotul/sotia/rudele/afinii acestora, cu privire la tranzacțiile ce depășesc echivalentul a 100.000 RON, precum și cu privire la remuneratiile și a altor avantaje acordate administratorilor sau directorilor).*

Dispozitiile Ordonantei sunt respectate la nivelul societății, acestea fiind incluse în Statutul societății așa cum acesta a fost modificat și aprobat prin Hotărârea Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor nr.19 din data de 18 octombrie 2013.

Acțiunile Romgaz sunt tranzactionate, începând cu data de 12 noiembrie 2013, pe piața reglementată administrată de BVB, la categoria I, sub simbolul *SNG*, precum și pe Bursa de Valori din Londra (unde se tranzactionează certificate globale de depozit), sub simbolul *SNGR*.

În noua sa calitate de societate admisă la tranzactionare, Romgaz va trebui să îndeplinească întru-totul standardele de guvernantă corporativă prevăzute de reglementările naționale aplicabile societăților ale căror acțiuni sunt admise la tranzactionare pe o piață reglementată, respectiv Codul de guvernantă corporativă al BVB.

Sistemului de guvernantă corporativă va fi îmbunătățit, astfel încât acesta să fie conform cu regulile și recomandările aplicabile unei companii listate la Bursa de Valori de la București și Bursa de Valori de la Londra, prin:

- ✘ elaborarea unui Regulament de Guvernantă Corporativă;
- ✘ includerea în raportul anual al administratorilor a unui capitol dedicat guvernantei corporative care să facă referire printre altele, la informații legate de Consiliul de Administrație, Comitetul de Nominalizare și Remunerare, Comitetul de Audit, sau la prezentarea conducerii executive;
- ✘ diversificarea comunicării cu acționarii și investitorii prin includerea pe pagina de internet a comunicatelor adresate participanților la piață, situațiilor financiare semestriale și trimestriale, rapoartelor anuale curente, procedurilor de urmat în vederea accesului și participării la AGA, precum și prin crearea unui "Infoline" pentru acționari/investitori, care să răspundă la cerințele și/sau întrebările acestora;
- ✘ înființarea unui departament specializat dedicat relației cu investitorii și acționarii;
- ✘ implementarea unui set de reguli cu privire la tranzactionarea acțiunilor de către administratori sau de alte persoane fizice implicate;
- ✘ actualizarea responsabilităților Consiliului de Administrație pentru a fi conforme cu cerințele Codului de Guvernantă Corporativă al BVB;
- ✘ încheierea unor contracte de asigurare de răspundere profesională pentru administratori și directori și desemnarea unei persoane responsabile de monitorizarea acestor contracte (de exemplu: reînnoire contracte, încheiere de contracte pentru angajații noi etc.);
- ✘ implementarea unei politici de remunerare a membrilor conducerii executive care să includă o componentă fixă și una variabilă care să depindă de rezultatele evaluării acestora. Conform Codului de Guvernantă Corporativă al Bursei de Valori de la Londra, schemele de bonusare pe termen lung ar trebui să fie supuse aprobării acționarilor (AGA).

Regulamentul de Guvernantă Corporativă va include o secțiune referitoare la politica de remunerare a administratorilor și directorilor;

- ✘ Conform Codului de Guvernantă Corporativă al Bursei de Valori de la Londra, Comitetul de Audit trebuie să fie compus din membri neexecutivi și independenți. Comitetul de Audit ar trebui să sprijine Consiliul de Administrație în monitorizarea calității informațiilor financiare furnizate de Companie.

Romgaz va întocmi un plan de acțiune de guvernare corporativă care este prevăzut a intra în vigoare până la sfârșitul anului 2015, după aprobarea acestuia de către Adunarea Generală a Acționarilor.

Planul va cuprinde cel puțin următoarele:

- ☞ numirea în Consiliul de Administrație a doi administratori independenți suplimentari. Conform Actului Constitutiv:
  - *“Societatea este administrată de un Consiliu de Administrație format din 7 (sapte) administratori, ...”*-art.17, alin.(1). Această măsură a fost îndeplinită prin Hotărârea AGA nr.21 din 30 decembrie 2013;
  - *“Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să fie administratori neexecutivi și independenți, ...”*-art.17, alin.2;
- ☞ Raportul anual al administratorilor va identifica în mod clar acești administratori independenți și va menționa motivele pentru care sunt considerați independenți;
- ☞ administratorii independenți vor prezida comitetul de audit al societății și comitetul de nominalizare și remunerare, comitete care vor avea în componență în majoritate administratori independenți;
- ☞ modificarea Actului Constitutiv al societății pentru a asigura că cel puțin un administrator din consiliu este nominalizat și numit de către acționarii minoritari;
- ☞ funcția auditului intern din cadrul societății va respecta cele mai bune practici internaționale astfel cum sunt prezentate în *“Standardele Internaționale pentru Practica Profesională a Auditului Intern”*, stabilite de Institutul Auditorilor Interni sau standarde profesionale similare.

În special, se va urmări să se asigure că funcția de audit intern:

- funcționează în mod independent;
- raportează direct comitetului de audit; și
- își desfășoară activitatea pe baza planului de audit avizat de către comitetul de audit.

Funcția de audit intern va raporta trimestrial comitetului de audit cu privire la punerea în aplicare a planului de audit;

- ☞ identificarea și detalierea funcțiilor și activităților cheie ale societății și stabilirea de linii clare de raportare și de responsabilitate între aceste funcții, activități și Consiliul de Administrație. Detalierea acestor funcții și activități cheie va fi publicată în Raportul anual al administratorilor;
- ☞ stabilirea unui cadru pentru societate pentru a consolida codul sau de conduită (*“Codul de conduită”*), inclusiv prevederi care vizează:
  - consolidarea guvernantei corporative a societății și a practicilor în conformitate cu cele mai bune standarde internaționale;
  - prevenirea încălcărilor legale și de reglementare;
  - promovarea loialității și compensării angajaților;
  - construirea unor relații puternice cu furnizorii și alți parteneri de afaceri;
  - consolidarea încrederii și respectului părților interesate; și

- construirea unei reputatii solide de integritate în conformitate cu cele mai bune practici.

Se vor lua toate măsurile necesare pentru a se asigura că Codul de conduită este pus în aplicare în mod eficient, printre altele, prin numirea unui responsabil senior dedicat pentru a monitoriza punerea în aplicare a Codului de conduită. Un astfel de responsabil trebuie să raporteze direct, în mod regulat, Consiliului de Administratie și să includă o notă privind punerea în aplicare a Codului, în Raportul anual al administratorilor.

Adunarea Generală a Actionarilor

Adunarea Generală a Actionarilor este convocată de către Consiliul de Administratie al societății, ori de câte ori este necesar, în conformitate cu prevederile legale. Data desfășurării adunării nu poate fi fixată în mai puțin de 30 de zile de la publicarea convocatorului în Monitorul Oficial al României. Convocatorul este transmis către Bursa de Valori București, Bursa de Valori din Londra și Autoritatea de Supraveghere Financiară, în conformitate cu reglementările pieței de capital și va fi făcut public și pe site-ul societății, în cadrul secțiunii *“Relatii cu investitorii”* > *“Adunarea Generală a Actionarilor”*.

Sedintele adunării generale a actionarilor sunt prezidate, de obicei, de Presedintele Consiliului de Administratie. Adunarea generală a actionarilor va alege 1 până la 3 secretari care va/vor verifica lista de prezentă și îndeplinirea tuturor condițiilor și formalităților cerute de lege și prezentul act constitutiv, pentru tinerea sedintei. Presedintele Consiliului de Administratie va desemna, dintre angajații Societății, unul sau mai mulți secretari tehnici care să verifice îndeplinirea condițiilor și formalităților necesare pentru tinerea sedintelor. Prin procesul-verbal de sedință, semnat de Presedintele Consiliului de Administratie și de secretarul de sedință, se va constata îndeplinirea formalităților de convocare, data și locul adunării, actionarii prezenți, personal sau prin reprezentant, numărul total al acțiunilor/drepturilor de vot, dezbaterea în rezumat, hotărârile luate și, în mod corelativ, numărul și felul voturilor exprimate, în legătură cu fiecare decizie. Hotărârile AGA sunt transmise către Bursa de Valori București și Comisia Națională a Valorilor Mobiliare în termen de 24 de ore de la eveniment, fiind publicate, de asemenea, pe site-ul societății în cadrul secțiunii *“Relatii cu investitorii”* > *“Adunarea Generală a Actionarilor”*.

Adunarea Generală Ordinară a Actionarilor are următoarele atribuții principale:

- a) să discute, să aprobe sau, după caz, să modifice situațiile financiare anuale ale societății, pe baza rapoartelor prezentate de Consiliul de Administratie și de auditorul financiar și, să fixeze dividendul convenit actionarilor;
- b) să discute, să aprobe sau, după caz să solicite completarea sau revizuirea, în condițiile prevăzute de lege, planului de administrare al societății;
- c) să stabilească bugetul de venituri și cheltuieli, pe exercitiul financiar următor;
- d) să aleagă și să revoce membrii Consiliului de Administratie, și să stabilească remunerația convenită acestora;
- e) să se pronunțe asupra gestiunii administratorilor;
- f) să numească și să demită auditorul financiar, și să fixeze durata minimă a contractului de audit financiar;

- g) să aprobe contractarea de împrumuturi bancare pe termen mediu și lung, inclusiv a celor externe, stabilește competențele și nivelul de contractare a împrumurilor bancare de pe piața internă și externă, a creditelor comerciale și a garanțiilor aferente acestor împrumuturi;
- h) să hotărască gajarea, închirierea sau desființarea uneia sau mai multor unități ale societății.

Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor are următoarele atribuții principale:

- a) schimbarea formei juridice a societății;
- b) mutarea sediului societății;
- c) schimbarea obiectului de activitate al societății;
- d) înființarea sau desființarea unor sedii secundare: sucursale, agenții, reprezentanțe sau alte asemenea unități fără personalitate juridică;
- e) majorarea capitalului social;
- f) reducerea capitalului social sau reîntregirea lui prin emisiune de noi acțiuni;
- g) fuziunea cu alte societăți sau divizarea societății;
- h) dizolvarea anticipată a societății;
- i) conversia acțiunilor nominative în acțiuni la purtător, sau a acțiunilor la purtător în acțiuni nominative;
- j) conversia acțiunilor dintr-o categorie în cealaltă;
- k) conversia unei categorii de obligațiuni în altă categorie sau în acțiuni;
- l) emisiunea de obligațiuni;
- m) încheierea actelor de dobândire, având ca obiect active immobilizate, a căror valoare depășește, individual sau cumulativ, pe perioada unui exercițiu financiar, 20% din totalul activelor immobilizate ale societății, mai puțin creanțele;
- n) încheierea actelor de înstrăinare, schimb sau de constituire de garanții, având ca obiect active immobilizate ale societății, a căror valoare depășește, individual sau cumulativ, pe perioada unui exercițiu financiar, 20% din totalul activelor immobilizate ale societății, mai puțin creanțele;
- o) încheierea actelor de închiriere a unor active corporale a căror valoare individuală sau cumulativă, față de același co-contractant sau persoane implicate ori care acționează în mod concertat, depășește 20% din valoarea totalului activelor immobilizate, mai puțin creanțele;
- p) orice altă modificare a actului constitutiv sau oricare altă hotărâre pentru care este cerută aprobarea adunării generale extraordinare a acționarilor.

Consiliul de Administrație

Romgaz are un sistem de administrare unitar fiind administrată de un Consiliu de Administrație format din 7 (șapte) administratori, dintre care unul este numit Președinte al Consiliului de Administrație. Majoritatea membrilor Consiliului de Administrație trebuie să fie administratori neexecutivi și independenți și, cel puțin unul trebuie să aibă studii economice și experiență în domeniul economic, contabilitate, de audit sau financiar de cel puțin 5 ani.

Administratorii sunt alesi de adunarea generală ordinară a actionarilor, cu respectarea prevederilor legale aplicabile. Alegerea administratorilor prin aplicarea metodei votului cumulativ se realizează cu respectarea prevederilor legale aplicabile. La cererea actionarilor reprezentând, individual sau împreună, cel puțin 10% din capitalul social subscris și vărsat, consiliul de administratie convoacă obligatoriu adunarea generală a acționarilor având pe ordinea de zi alegerea membrilor consiliului de administratie prin aplicarea metodei votului cumulativ.

Componenta Consiliului de Administratie al societății pe durata exercitiului financiar 1 ianuarie – 31 decembrie 2013 este prezentată în cadrul Capitolului VI “Conducerea societății”.

Consiliul de Administratie are următoarele competente de bază care nu pot fi delegate directorilor:

- a) stabilirea directiilor principale de activitate și de dezvoltare ale societății;
- b) aprobarea planului de management al societății;
- c) stabilirea politicilor contabile și a sistemului de control financiar și a planificării financiare;
- d) numirea și revocarea directorilor, inclusiv Directorul General și stabilirea remuneratiei acestora;
- e) supravegherea activității directorilor;
- f) pregătirea raportului anual al administratorilor;
- g) organizarea sedintelor adunării generale a actionarilor, precum și implementarea hotărârilor acesteia;
- h) introducerea cererii pentru deschiderea procedurii insolventei societății potrivit Legii nr.85/2006 privind procedura insolventei;
- i) alte competente ale Consiliului de Administratie care nu pot fi delegate, potrivit legii.

Consiliul de Administratie se întrunește ori de câte ori este necesar însă, cel puțin, o dată la 3 luni. Sedintele Consiliului de Administratie vor fi convocate de Presedinte, sau la cererea motivată a cel puțin 2 administratori ori a Directorului General. Pentru valabilitatea deciziilor, este necesară prezenta la sedinta Consiliului de Administratie a majorității membrilor iar decizia să fie luată cu majoritatea voturilor valabil exprimate. Administratorul care are într-o anumită operatiune, direct sau indirect, interese contrare intereselor societății trebuie să îi înștiințeze despre aceasta pe ceilalti administratori și auditorul intern și să nu ia parte la nicio deliberare privitoare la această operatiune. Aceeasi obligatie o are administratorul în cazul în care, într-o anumită operatiune, știe că sunt interesate sotul sau sotia sa, rudele ori afinii săi până la gradul al IV-lea inclusiv. La fiecare sedintă a Consiliului de Administratie se va întocmi un proces – verbal de sedintă pe baza căruia se va emite hotărârea Consiliului de Administratie care va cuprinde toate deciziile luate cu ocazia fiecărei sedinte, în parte.

Comitetele consultative

În activitatea sa Consiliul de Administratie este sprijinit de două comitete consultative, și anume: comitetul de nominalizare și remunerare și comitetul de audit.

Comitetul de audit îndeplinește atribuțiile legale prevăzute la art.47 din OUG nr.90/2008 privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și care constau în

principal în monitorizarea procesului de raportare financiară, a sistemelor de control intern, de audit intern și de management al riscurilor din cadrul societății, precum și în supravegherea activității de audit statutar al situațiilor financiare anuale.

Comitetul de nominalizare și remunerare are, în esență, competența de a evalua în prealabil și de a recomanda candidații pentru funcțiile de membru al Consiliului de Administrație și de director, cu posibilitatea de a fi asistat în aceste demersuri de un expert independent specializat în recrutarea resurselor umane. În domeniul remunerării, principala obligație a comitetului este aceea de a elabora un *raport anual cu privire la remuneratiile și alte avantaje acordate administratorilor și directorilor* în cursul anului financiar, raport care este prezentat Adunării Generale a Acționarilor care aprobă situațiile financiare anuale (conform prevederilor art.55 alin.(2) din OUG nr.109/2011).

Atribuțiile comitetului de nominalizare și remunerare sunt următoarele:

- 👉 identifică criteriile de selecție a administratorilor;
- 👉 formulează propuneri pentru funcțiile de administratori;
- 👉 elaborează și propune CA procedura de selecție a candidaților pentru funcțiile de director și pentru alte funcții de conducere;
- 👉 asistă CA în îndeplinirea atribuțiilor proprii de supraveghere, analiză și evaluare a politicilor de personal;
- 👉 identifică criteriile și obiective necesare întocmirii schemei de remunerare pe bază de performanță;
- 👉 elaborează politica de remunerare pentru administratori și pentru directori care va cuprinde cel puțin:
  - a) structura remuneratiei, cu explicarea ponderii componentei variabile și componentei fixe;
  - b) criteriile de performanță ce fundamentează componenta variabilă a remuneratiei, raportul dintre performanța realizată și remuneratie;
  - c) considerentele ce justifică orice schemă de bonusuri anuale sau avantaje nebănești;
  - d) informații privind durata contractului, perioada de preaviz negociată, cuantumul daunelor-interese pentru revocare fără justă cauză;
- 👉 formulează propuneri privind remunerarea directorilor și a altor funcții de conducere;
- 👉 solicită CA să propună aprobării AGA politica de remunerare, aplicabilă în stabilirea remuneratiei membrilor CA, justifică în raport de îndatoririle specifice, atribuțiile acestora în cadrul unor comitete consultative, numărul de ședințe, obiectivele și criteriile de performanță stabilite în contractul de mandat;
- 👉 elaborează și prezintă AGA care aprobă situațiile financiare anuale, un raport anual cu privire la remuneratiile și alte avantaje acordate administratorilor și directorilor în cursul anului financiar;
- 👉 înaintează trimestrial CA rapoarte asupra activității;
- 👉 îndeplinește orice alte atribuții stabilite în sarcina sa prin reglementări legale în vigoare.

Atribuțiile comitetului de audit sunt următoarele:

- 👉 monitorizează procesul de raportare financiară;
- 👉 monitorizează eficacitatea sistemelor de control intern, de audit, după caz, și de management al riscurilor din cadrul societății;
- 👉 monitorizează auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate;
- 👉 verifică și monitorizează independența auditorului statutar sau a firmei de audit și în special, prestarea de servicii suplimentare entității auditate;
- 👉 recomandă CA numirea unui auditor statutar sau a unei firme de audit, atunci când este cazul;
- 👉 analizează raportările auditorului statutar sau firma de audit cu privire la aspectele esențiale care rezultă din auditul statutar și, în special, cu privire la deficiențele semnificative ale controlului intern în ceea ce privește procesul de raportare financiară;
- 👉 înaintează trimestrial CA rapoarte asupra activității.

Având în vedere modificările care au avut loc la nivelul conducerii administrative pe durata exercitiului financiar 2013, componenta comitetelor consultative a fost și ea modificată astfel:

Pentru perioada 1 ianuarie – 28 februarie 2013:

I) Comitetul de nominalizare și remunerare:

- ✎ Diaconu Gelu-Ștefan
- ✎ Cosmeanu Ștefan

II) Comitetul de audit

- ✎ Mușat Eufemia
- ✎ Cighi Adrian

Pentru perioada 1 martie – 17 mai 2013:

I) Comitetul de nominalizare și remunerare:

- ✎ Diaconu Gelu-Ștefan
- ✎ Cosmeanu Ștefan
- ✎ Mușat Eufemia

II) Comitetul de audit

- ✎ Diaconu Gelu-Ștefan
- ✎ Cosmeanu Ștefan
- ✎ Cighi Adrian

Pentru perioada 18 mai – 11 septembrie 2013:

I) Comitetul de nominalizare și remunerare:

- ✎ Volintiru Constantin Adrian
- ✎ Negruț Aurora
- ✎ Mușat Eufemia

II) Comitetul de audit

- ✎ Doroş Eugen Dragoş
- ✎ Metea Virgil Marius
- ✎ Muşat Eufemia

Pentru perioada 12 septembrie – 31 decembrie 2013:

I) Comitetul de nominalizare si remunerare:

- ✎ Volintiru Constantin Adrian
- ✎ Negruţ Aurora
- ✎ Muşat Eufemia

II) Comitetul de audit

- ✎ Doroş Eugen Dragoş
- ✎ Volintiru Constantin Adrian
- ✎ Muşat Eufemia

Directorul General

Conform prevederilor Actului constitutiv al societăţii “*Consiliul de Administratie va delega, în tot sau în parte, competentele de conducere a Societăţii, către unul sau mai multi directori, numind pe unul dintre ei ca Director General*”-art.24 alin.(1), prin “*director*” înţelegându-se “*persoana căreia i-au fost delegate competente de conducere a Societăţii, de către Consiliul de Administratie*”-art.24, alin.(15).

Ca urmare, Consiliul de Administratie l-a numit pe domnul Virgil Marius Metea în functia de Director General si i-a delegat anumite atributii, după cum urmează:

A. Atributii de administrare internă a societăţii:

- ✎ aprobarea structurii organizatorice si functionale;
- ✎ aprobarea Regulamentului de Organizare si Functionare, precum si a celorlalte acte interne prin care se reglementează activitatea societăţii, la nivelul personalului salariat;
- ✎ aprobarea angajării, promovării si concedierii personalului salariat;
- ✎ aprobarea sarcinilor si atributiilor de serviciu, pentru personalul salariat;
- ✎ aprobarea premierii si sanctionării disciplinare a personalului salariat;
- ✎ aprobarea operatiunilor materiale necesare si utile pentru realizarea obiectului de activitate al societăţii;
- ✎ îndeplinirea oricăror atributii accesorii, respectiv a oricăror acte si operatiuni materiale necesare si utile pentru realizarea atributiilor prevăzute mai sus;

B. Atributii de reprezentare a societăţii:

- ✎ reprezentarea societăţii, cu ocazia încheierii/emiterii actelor juridice;
- ✎ reprezentarea societăţii în cadrul procedurilor precontractuale, administrative propriu-zise si/sau jurisdictionale;
- ✎ îndeplinirea oricăror atributii accesorii, respectiv a oricăror acte si operatiuni materiale necesare si utile pentru realizarea atributiilor prevăzute mai sus.

Directorul general va avea obligatia de a informa Consiliul de Administratie, în mod periodic, asupra modului de realizare a atributiilor delegate, precum si dreptul de a solicita si obtine instructiuni în legătură cu modul de exercitare a atributiilor ce i-au fost delegate.

Controlul intern

“Controlul intern reprezintă ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, stabilite de conducere în concordantă cu obiectivele acesteia si cu reglementările legale, în vederea asigurării administrării fondurilor în mod economic, eficient si eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele si procedurile” (art.2 lit.d din OG nr.119/1999 privind controlul intern si controlul financiar preventiv, republicată).

Într-o acceptiune mai largă controlul intern este răspunsul la întrebarea *“ce se poate face pentru a detine un control cât mai bun asupra activităților?”*.

Ministrul Finantelor Publice a emis Ordinul nr.946/2005 pentru aprobarea Codului controlului intern, prin care a stabilit prevederile necesare pentru elaborarea si dezvoltarea sistemelor de control managerial, aplicabile tuturor entităților publice.

În acceptiunea reglementărilor existente cu privire la controlul intern, conducerea Romgaz a dispus elaborarea si dezvoltarea sistemelor de control intern/managerial în cadrul societății începând cu anul 2010, si a initiat un proces de aderare la standardele de control intern, grupate în cinci categorii principale:

- mediul de control;
- performanta si managementul riscurilor;
- informarea si comunicarea;
- activități de control;
- auditarea si evaluarea.

În vederea analizei si identificării actiunilor necesare pentru asigurarea conformității cu standardele de control intern/managerial, precum si monitorizarea acestora, la nivelul societății a fost numită o *Comisie pentru monitorizarea si coordonarea dezvoltării sistemului de control intern/managerial*. Ultima actualizare a componentei acestei Comisii a avut loc la nivelul anului 2013 prin Decizia nr.128/18.03.2013. Secretariatul Comisiei si interfata între comisie si unitățile organizatorice sunt asigurate de Biroul Control Managerial.

Comisia a elaborat un Program de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial (PDSCIM) pentru perioada 2013-2014, precum si un plan de actiune aferent. Trimestrial, Comisia mentionată mai sus a analizat gradul de îndeplinire a acestui program, a aprobat măsurile, actiunile sau documentele elaborate, conform procesului verbal aferent fiecărei sedinte.

Fată de PDSCIM aprobat pentru perioada 2013-2014, au fost analizate documentele care sustin îndeplinirea cerintelor, aferente standardelor 1-6 (mediul de control), în vederea identificării aspectelor care necesită îmbunătățire. S-a realizat analiza pe gruparea standardelor recomandată de OMFP, pentru a asigura trasabilitatea documentelor, având în vedere interdependenta cerintelor celor 25 de standarde, după cum urmează:

- Standard 1 - Etică, integritate – a fost revizuit documentul Cod de conduită, cu privire la următoarele aspecte: instruire, monitorizare a respectării Codului de conduită, asigurarea consilierii, sesizarea, măsuri disciplinare;
- Standard 2 - Atributii, functii, sarcini – au fost actualizate/revizuite fisele de post, asigurând îndeplinirea cerintelor de control intern (incompatibilități, conflict de interese, delegare, etc.);
- Standard 3 - Competență, performanță – a fost analizată aplicația IT “*Necesar instruire*”, identificându-se aspectele necesar a fi îmbunătățite și au fost formulate propuneri de dezvoltare și îmbunătățire a aplicației existente (termen de finalizare iunie 2014);
- Standard 4 - Functii sensibile – a fost reanalizată procedura existentă și a fost elaborată și aprobată o nouă versiune. A fost inițiată acțiunea de identificare a funcțiilor sensibile la nivelul fiecărei unități organizatorice;
- Standard 5 - Delegarea – au fost reanalizate metodologia elaborată inițial privind delegarea/subdelegarea, iar ulterior acestei analize a fost actualizată și aprobată o nouă procedură;
- Standard 7 - Obiective – au fost reanalizate și revizuite obiectivele generale și specifice la nivelul organizației, acțiune concretizată în documentul de obiective înregistrat cu nr.19.900/15.07.2013;
- Standard 11 - Managementul riscurilor – a fost realizată acțiunea de re-proiectare a sistemului de management al riscurilor, fiind actualizată și aprobată metodologia de lucru. Toate riscurile identificate inițial au fost reanalizate în raport cu obiectivele actualizate și corelate cu metodologia actualizată. Acțiunea a fost concretizată în documentul Registrul final al riscurilor la nivelul SNGN Romgaz SA.

Pentru a cunoaște gradul de conformitate al sistemului, raportat la cerințele legale, la sfârșitul fiecărui an se realizează la nivelul societății autoevaluarea stadiului de dezvoltare a sistemului de control intern/managerial.

Fată de această etapă, în urma autoevaluării realizate pentru anul 2013, stadiul actual al dezvoltării sistemului de control intern managerial este *partial implementat*, din totalul de 25 de standarde necesar a fi implementate 22 standarde sunt implementate integral iar 3 standarde sunt implementate partial. Pentru cele 3 standarde partial implementate, și anume: Standardul 4 - Functii sensibile, Standardul 20 - Gestionarea abaterilor și Standardul 21 - Continuitatea activității, vor fi propuse acțiuni de îmbunătățire în cadrul Programului de dezvoltare a sistemului pentru anul 2014. Neimplementarea totală a celor 3 standarde se datorează și modificărilor structurii organizatorice din cursul anului 2013.

În urma controlului efectuat de Curtea de conturi – Camera de conturi Sibiu, în cursul anului 2013, la obiectivul controlat “*Evaluarea de către auditorii publici externi a sistemului de control intern și audit intern*”, conform Raportului de control nr.17693/20.06.2013, a fost consemnată următoarea concluzie:

“Pe baza evaluării de mai sus, considerăm că sistemul de control intern al entității a fost proiectat corespunzător și funcționează bine.

Apreciem că în cadrul entității există un mediu de control corespunzător, putându-se considera că este un factor pozitiv pentru evaluarea riscurilor de denaturare semnificativă. Se poate spune că riscul de fraudă este redus, dar nu este neapărat un obstacol absolut în calea fraudei.

Având în vedere cele consemnate mai sus, calificativul acordat de auditorii publici externi, sistemului de control intern înainte de efectuarea testelor de control, a fost foarte bine”.

Auditul intern

Misiunile de audit intern planificate au rezultat în urma analizei riscurilor.

Proiectul Planului anual 2013 împreună cu documentația aferentă a fost prezentat spre aprobare Directorului General până la data de 30 noiembrie a anului anterior pentru care s-a realizat planificarea.

Cele 8 misiuni cuprinse în planul actualizat pe anul 2013 sunt:

- Protecția mediului;
- Analiza și gestionarea riscurilor;
- Lucrări de reparații la obiectivul „Drum acces Formatia Corunca”;
- Opinie privind existența unei situații de conflict de interese privind supervizarea lucrărilor de foraj sonde;
- Necesitatea și oportunitatea achiziției pentru 24 de contracte încheiate și aflate în derulare la momentul misiunii la sediul societății;
- Opinie privind evaluarea sistemului de control intern în activitatea de transport aferentă lucrărilor de probe de producție și reparații capitale la sonde;
- Opinie privind evaluarea procedurilor de achiziții și derulare contractuală la STTM Tîrgu Mures;
- Modul de elaborare a caietelor de sarcini aferente achizițiilor de uleiuri la STTM Tîrgu Mures.

Modul de calcul al timpului disponibil pentru planul anual de audit intern - formular codificat prin procedura internă 21F-05 relevă faptul că:

- fondul calendaristic total de timp este de 218 zile;
- fond de timp disponibil pentru misiuni de audit intern este de 175 zile.

Diferența de 43 de zile este alocată celorlalte activități de audit intern conform legislației: raportarea anuală, planificarea anuală și strategică, programului de îmbunătățire a calității auditului intern, pregătirii profesionale și altor solicitări din partea managementului etc.

Prezentăm în continuare **misiunile de audit** derulate în anul 2013:

I. Misiuni de asigurare privind funcțiile specifice entității

Au fost realizate un număr de 2 misiuni de asigurare, respectiv:

- I.1. Misiunea „Protecția mediului”;
- I.2. Misiunea „Analiza și gestionarea riscurilor”.

I.1. Misiunea „Protecția mediului”

Obiectivele principale ale misiunii sunt:

- sistemul de control intern/managerial la nivelul structurii;
- planificarea activității;

- desfășurarea activității propriu-zise;
- raportarea activității.

I.2. Misiunea “Analiza si gestionarea riscurilor”

Obiectivele principale ale misiunii sunt:

- sistemul de control intern/managerial la nivelul structurii;
- planificarea activității;
- desfășurarea activitatii propriu-zise;
- raportarea activității.

Mentionăm că această misiune s-a realizat doar la fata locului rămânând în faza de Proiect de Raport, urmând a fi finalizata în anul 2014.

II. Misiuni de consiliere

Au fost realizate un număr de 6 misiuni de consiliere informală ad-hoc, respectiv:

II.1. Misiunea de audit de consiliere informală la solicitarea Directorului General cu tema “*Lucrări de reparatii la Drum Acces Formatia Corunca*” în scopul verificării activității aferente lucrării de “*Amenajare cale de acces la sondă în localitatea Corunca*”, în ceea ce privește respectarea conditiilor de legalitate, economicitate si eficacitate.

Obiectivele misiunii sunt:

- existenta mijlocului fix “*Drum acces Schela Corunca*”;
- dreptul de proprietate asupra terenului aferent drumului si justificarea lucrării;
- verificarea devizelor lucrării executate;
- realitatea consumurilor aferente comenzii interne nr.633-3846/15.09.2011 “*Reparatie curentă Drum acces Schela Corunca*”.

II.2. Misiunea de audit ad-hoc de consiliere informală la solicitarea Directorului General având ca tematică “*Opinie privind existenta unei situatii de conflict de interese privind supervizarea lucrărilor de foraj sonde*” la sondele 9 Caragele, 10 Caragele si 34 Porumbenii Mici.

Obiectivele misiunii sunt:

- dosarele achizitiei;
- derularea contractuală.

II.3. Misiunea de audit de consiliere informală la solicitarea Directorului General cu tema “*Necesitatea si oportunitatea achizitiei a 24 de contracte încheiate si aflate în derulare la momentul misiunii la sediul SNGN Romgaz SA Medias*”.

Obiectivele misiunii sunt:

- Nota de fundamentare a achizitiei (referatele justificative, de necesitate, de oportunitate etc.);
- Caietul de Sarcini (Cerinte tehnice, Specificatii tehnice etc.);
- Nota de fundamentare a valorii estimate;
- Criterii de calificare/selectie (note justificative);
- Criterii de atribuire/Factori de evaluare (note justificative).

II.4. Misiunea de audit ad-hoc efectuată la solicitarea Directorului General cu tema *“Opinie privind evaluarea sistemului de control intern în activitatea de transport aferentă lucrărilor de PP RK [N.R. probe de producție și reparații capital] la sonde”* desfășurată la SIRCOS.

Obiectivele principale ale misiunii sunt:

- emiterea comenzilor în MAIS (Management Accounting Information System) – necesitatea și oportunitatea acestora;
- supervizarea efectuării transportului/lucrărilor – realitatea efectuării transportului/lucrărilor.

II.5. Misiune de audit ad-hoc solicitată de către Directorul General cu tema *“Opinie privind evaluarea procedurilor de achiziții și derulare contractuală”* desfășurată la STTM Târgu Mureș.

Obiectivele misiunii de audit sunt:

- modalitatea de fundamentare a valorii estimate actualizate;
- Nota justificativă pentru selectarea procedurii de achiziție, respectiv negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare (NFPA);
- derularea procedurii de achiziție în conformitate cu prevederile legale și procedura operațională 02PO-04 “Negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare”;
- derularea contractuală și modul de cheltuire a resurselor financiare;
- legalitatea actelor adiționale, în cazul în care acestea s-au încheiat;
- timp îndelungat în ceea ce privește luarea deciziilor la nivelul STTM;
- încheierea contractelor de achiziții cu anumite obiecte, se face cu aceiași operatori economici în fiecare an.

II.6. Misiune de audit ad-hoc *“Modul de elaborare a caietelor de sarcini aferente achizițiilor de uleiuri”* desfășurată la STTM.

Obiectivele misiunii sunt:

- respectarea principiului *“Eficiența utilizării fondurilor”*;
- modul de elaborare al *“Caietelor de Sarcini”*, mai ales din punct de vedere al *“caracteristicilor fizico-chimice”*;
- respectarea principiului *“Tratamentul egal”*;
- respectarea prevederilor art.177(2), art.178(2) și art.179 din OUG nr.34/2006, actualizată;
- analiza activității *“Comisiei de Cercetare Administrativă”* a aspectelor sesizate în cuprinsul Referatului nr.6936/29.05.2012 (numită prin Decizia nr.68/31.05.2012);
- utilizarea *“Etapelor Finale de Licitații Electronice”* în achizițiile STTM Târgu Mureș.

Planul anual de audit intern pe 2013 a fost îndeplinit 100%.

Responsabilitatea socială (CSR)

Romgaz sustine dezvoltarea sustenabilă și durabilă a companiei și comunității, pe baza unei cunoașteri aprofundate a interconexiunilor pe termen lung dintre cauze și efect la nivelul a trei aspecte principale: mediu, social și economic.

În aprilie 2013 s-a constituit la nivelul Romgaz o comisie de lucru pentru conceperea și implementarea Strategiei de responsabilitate socială a companiei pentru următorii doi ani, strategie înaintată spre aprobare managementului.

Strategia de responsabilitate socială Romgaz vizează, dincolo de responsabilitățile ce revin din perspectiva legală, menținerea unui echilibru ecologic natural în zonele de activitate a companiei, încurajarea programelor cu impact pozitiv asupra mediului social, dar și conceptualizarea coerentă a deciziilor și a aplicării acestora în acord cu standardele sociale naționale și internaționale.

Pentru a putea stabili care sunt direcțiile și domeniile de interes pentru activitățile de CSR ale companiei, s-au aplicat metode de analiza documentară, de dialog social și de sondare a opiniei.

Cele mai importante actiuni CSR Romgaz la nivelul anului 2013

- Romgaz încurajează educația – Campanie de colectare de cărți din donațiile personale ale angajaților societății Romgaz destinate unei biblioteci școlare din mediul rural;
- Proiectul “Săptămâna Sănătății” a fost dedicat elevilor școlilor gimnaziale și liceelor din Municipiul Medias, în parteneriat cu Centrul de Voluntariat – Direcția Primăriei Municipale Medias pentru Cultura, Sport, Turism și Tineret, Crucea Rosie – subfiiala Medias și Fundația Andreea. În cadrul unor module de informare și educare a tinerilor, structurate pe categorii de vârstă și tematici specifice, Casa Gazelor naturale a găzduit pe parcursul a patru zile, 300 de elevi care au participat la prezentări și demonstrații practice susținute de lectori voluntari, reprezentanți ai unor organizații non profit sau unor direcții publice;
- Romgaz a continuat tradiția de a susține performanța echipelor sportive locale, precum cea de baschet și fotbal, ale clubului Gaz Metan Medias, ce activează în continuare în campionatele naționale ale României sau pe cea a echipei de popice CS Popice Romgaz Electromures;
- Romgaz sustine de mai bine de 7 ani singurul turneu de sah de "Grand Slam" desfășurat în România. Concursul Internațional de Sah Turneul Regilor se înscrie printre cele mai apreciate competiții de acest tip din lume, fiind recunoscut atât de Federația Română de Sah cât și de către Federația Internațională de Sah (FIDE);
- Un alt eveniment de succes în care s-a implicat Romgaz, împreună cu Asociația Clubul Sportiv “Elisabeta Polihroniade” a fost Campionatul național de sah pe echipe adresat elevilor sub 14 ani din învățământul gimnazial rural și urban. Acesta a fost un proiect organizat pe baza unui protocol de colaborare cu Ministerul Educației, Federația Română de Sah, Autoritatea Națională pentru Sport și Tineret și Asociația Elisabeta Polihroniade;
- Evenimentul „Ziua Clientului” dedicat partenerilor și colaboratorilor, a facilitat acordarea unui sprijin Asociației Române împotriva leucemiei „ARIL” pentru dotarea laboratorului secției de hematologie a Spitalului Universitar București, aparatura fiind necesară diagnosticării corecte și rapide a patologiilor de sânge;

- Sustinerea campaniei „Let’s do it!” – Romgaz s-a alăturat voluntar campaniei pentru un mediu curat, derulată la nivel national.

Romgaz a adoptat un comportament corporativ responsabil în scopul dezvoltării durabile, sporind gradul de constientizare a părților implicate cu privire la importanta și beneficiile aplicării unei politici CSR coerente și la implicarea în inițiative de responsabilitate socială.

Declarația „*Aplici sau explici*” este prezentată în **Anexa nr.2** la prezentul raport.

Presedinte Consiliul de Administratie,

AURORA NEGRUȚ
